

GAZETA

ISSN 1642-6797

UNIWERSYTECKA

PRACOWNIKÓW I STUDENTÓW UNIwersYTETU RZESZOWSKIEGO

Rzeszów

maj-czerwiec 2012 Nr 3/2012 (72)

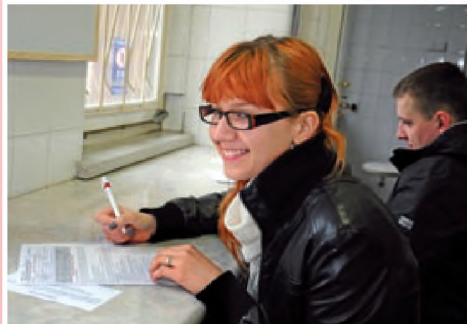

JUWENALIA 2012 R.

Nie bądź Wampir - oddaj krew!!!

23-24.04.2012r odbyła się „Wampiriada” – akcja charytatywna zorganizowana przez samorządy studenckie rzeszowskich uczelni: Uniwersytetu Rzeszowskiego, Wyższej Szkoły Prawa i Administracji oraz Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania.

„Wampiriada” jest to ogólnopolski projekt honorowego oddawania krwi przez młodzież akademicką, organizowany przez samorządy studenckie przy współpracy z Regionalnymi Centrami Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Polsce. W tym roku po raz pierwszy dołączyły do niej uczelnie rzeszowskie.

12 kwietnia 2012 roku zostało podpisane porozumienie inicjujące powstanie **Podkarpackiej Platformy Technologicznej**. Do porozumienia przystąpił Uniwersytet Rzeszowski reprezentowany przez dr. hab. inż. prof. UR **Czesława Puchalskiego** – prorektora ds. rozwoju i polityki finansowej, Alians Strategiczny Technologicznych Klastrow Podkarpackich reprezentowany przez: Podkarpacki Klaster Energii Odnawialnej, Podkarpackie Powiązanie Kooperacyjne – Klaster Lotnictwa Lekkiego i Ultralekkiego oraz Klaster Firm Informatycznych Polski Wschodniej.

Kwietniowe posiedzenie Senatu UR (26.04.2012 r.) rozpoczęło się od wręczenia przez JM Rektora **Stanisława Uliasa** nominacji na stanowisko profesora zwyczajnego w Uniwersytecie Rzeszowskim. Otrzymali je: prof. **Zofia Czapiga**, (Wydział Filologiczny) i prof. **Adam Czudec** (Wydział Ekonomii). Akt zmieniający zasady zatrudnienia - po uzyskaniu tytułu profesora - otrzymał prof. **Tadeusz Błoński** (Wydział Sztuki).

22 maja br. prof. **Stanisław Uliasz**, rektor UR wręczył nominacje na stanowiska profesora nadzwyczajnego dr. hab. prof. UR **Januszowi Pasterskiemu** z Wydziału Filologicznego i dr. hab. prof. UR **Wojciechowi Furmanowi** z Katedry Politologii.

W piątek 25 maja 2012 w związku z odbywającym się I Forum Akademickich Ośrodków Nauczania Języków Obcych Szkół Wyższych Województwa Podkarpackiego na Uniwersytecie Rzeszowskim gościł wicekonsul **Christopher Ausdenmoore** z Konsulatu Generalnego Stanów Zjednoczonych.

Z OBRAD SENATU

Głosowaniami rozpoczęło się marcowe posiedzenie Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego (29.03.2012 r.). Akceptowano wnioski:

- w sprawie zmian w składzie Komisji Wyborczej UR (w miejsce prof. dra hab. Romana Reszela powołano dr hab. prof. UR Joannę Kostecką (Wydział Biologiczno-Rolniczy), w miejsce prof. dra hab. n. med. Andrzeja Skręta – dr Jolantę Zwolińską (Wydział Medyczny),
- o przyznanie odznaczeń państwowych, Medali KEN oraz Nagród Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (łącznie 69 kandydatur).
- w kwestiach kadrowych (zatrudnienie na stanowisku profesora prof. dra hab. Tadeusza Błońskiego – Wydział Sztuki; mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego trzech osób: prof. dra hab. Adama Czudca – Wydział Ekonomii, prof. dr hab. Zofii Czapigi, prof. dra hab. Grzegorza A. Kleparskiego – Wydział Filologiczny; przedłużenie zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego UR: dra hab. prof. UR Grzegorza Ślusarza – Wydział Ekonomii i zatrudnienie dr hab. Natalii Małutiny – Wydział Filologiczny).
- w sprawie uzupełnienia komisji senackich UR (ds. Rozwoju Uczelni, ds. Dydaktyki i Wychowania, ds. Decentralizacji i Finansów, ds. Rozwoju Kadry, Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą, Dyscyplinarnej ds. Studentów, Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów) o przedstawicieli studentów. W powyższych sprawach przyjęte zostały stosowne uchwały.

W dalszej części posiedzenia prorektor ds. rozwoju i polityki finansowej dr hab. prof. UR Czesław Puchalski wystąpił z prezentacją *Porównawcza analiza ekonomiczna: UR na tle uniwersytetów publicznych*, koncentrując się m.in. na: osiągniętych przychodach z działalności dydaktycznej, naukowo-badawczej, pozostałej; dynamice wzrostu dotacji budżetowej; przychodach i kosztach z tytułu: działalności operacyjnej, pomocy materialnej dla studentów i doktorantów; liczbie studentów, pracowników, wynagrodzeniach

osobowych, dotacji budżetowej w przełożeniu na liczbę pracowników oraz studentów stacjonarnych, wpływach z opłat za usługi edukacyjne, dodatkowym dofinansowaniu jednostek uczelni, osiągniętym wyniku finansowym w latach 2007-2010 i innych wskaźnikach ukazujących akademicką aktywność.

Jawnie głosowano także nad przedstawionymi przez dr hab. prof. UR Elżbietę Dynię, prorektora ds. studenckich i kształcenia, projektami zapisów: *Regulaminu studiów doktoranckich na Uniwersytecie Rzeszowskim*; w kwestii zmiany uchwały nr 279/04/2011 w sprawie warunków i trybu przyjmowania na studia doktoranckie w roku akademickim 2012/2013 oraz zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne na studiach podyplomowych i kursach dokształcających. Powyższe propozycje Senat przyjął jednomyślnie.

Informacje o poszerzającej się współpracy UR z zagranicznymi uczelniami i instytucjami zagranicznymi przedstawił prorektor ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą prof. dr hab. Aleksander Bobko. Senat przez przyjęcie uchwały zaakceptował te inicjatywy uczelni.

Prowadzący obrady przewodniczący Senatowi JM Rektor prof. dr hab. Stanisław Uliasz złożył zebranych życzenia z okazji nadchodzącej Wielkanocy oraz zapowiedział uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa UR Wiesławowi Myśliwskiemu (14 maja), a także uroczyste spotkanie w rocznicę utworzenia UR – 4 czerwca.

Po posiedzeniu senatorowie odwiedzili plac budowy trzech centrów: Uniwersyteckiego Centrum Innowacji i Transferu Wiedzy Techniczno-Przyrodniczej, Kompleksu Naukowo-Dydaktycznego Centrum Mikroelektroniki i Nanotechnologii oraz Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Komputerowego (inwestycje przy ul. prof. Pigonia).

Małgorzata Dworak

Kwietniowe posiedzenie Senatu UR (26.04.2012 r.) rozpoczęło się od wręczenia przez JM Rektora Stanisława Uliasz nominacji na stanowisko profesora zwyczajnego w Uniwersytecie Rzeszowskim. Otrzymali je: prof. Zofia Czapiga (Wydział Filologiczny) i prof. Adam Czudec (Wydział Ekonomii). Prof. S. Uliasz poinformował także, że zgodnie z wcześniejszymi decyzjami Senatu profesorem zwyczajnym został (nieobecny) prof. Grzegorz Kleparski (Wydział Filologiczny).

Z kolei akt zmieniający zasady zatrudnienia po uzyskaniu tytułu profesora otrzymał prof. Tadeusz Błoński (Wydział Sztuki).

Pierwsze głosowanie dotyczyło uzupełnienia składu senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Wychowania o kilku nowych przedstawicieli, następnie głosowano sprawy osobowe: przedłużenia zatrudnienia dra hab. prof. UR Przemysława Paczkowskiego na stanowisku profesora nadzwyczajnego (wniosek Rady Międzywydziałowego Instytutu Filozofii) oraz zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego: dra hab. Janusza Pasternaka (wniosek Rady Wydziału Filologicznego), doc. dr hab. n. med. Małgorzaty Tacikowskiej i doc. dra hab. Grzegorza Raby (wnioski Rady Wydziału Medycznego) oraz dra hab. Wojciecha Furmana (wniosek Rady Wydziału Socjologiczno-Histo-

rycznego). W tych sprawach senatorowie zaakceptowali wnioski rad wydziałów.

Senat UR przyjął również uchwałę w sprawie zmian w *Regulaminie studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim*. Dokument obowiązywał będzie od 1 października 2012 r. Prace nad jego ostatecznymi założeniami, uwzględniające poprawki wniesione na posiedzeniu Senatu oraz postulaty studentów, będą jednak trwały nadal.

Senat podjął także uchwałę o powołaniu w UR Centrum Mikroelektroniki i Nanotechnologii oraz Centrum Innowacji i Transferu Wiedzy Techniczno-Przyrodniczej. Zaakceptowane także zostały regulaminy określające funkcjonowanie tych jednostek.

W „sprawach różnych” prorektor ds. studenckich i kształcenia dr hab. prof. UR Elżbieta Dynia przekazała dziekanom pisemne stanowisko MNiSW w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Małgorzata Dworak

Na początku obrad Senatu UR, **31 maja br.**, chwilą ciszy uczczono pamięć zmarłej tragicznie studentki Wydziału Medycznego – Sylwii Pleśniak.

Następnie, z rąk prowadzącego obrady Rektora prof. dra hab. Stanisław Uliasz nominację na stanowisko profesora zwyczajnego w UR otrzymał prof. dr hab. Grzegorz Kleparski (Instytut Filologii Angielskiej).

Dalej, zgodnie z porządkiem obrad Senatu, przystąpiono do realizacji kolejnych zagadnień.

1. Informacja o pomocy materialnej dla studentów w roku akademickim 2011/2012 – informację przedstawiła prorektor ds. studenckich i kształcenia dr hab. prof. UR Elżbieta Dynia.
2. Sprawy osobowe:
 - wnioski Rady Wydziału Socjologiczno-Historycznego w sprawie zatrudnienia dr hab. prof. UR Agnieszki Pawłowskiej oraz dra hab. prof. UR Zbigniewa Rykła na stanowisku profesora nadzwyczajnego,
 - wnioski Rady Wydziału Biologiczno-Rolniczego w sprawie zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego: dr hab. Idalii Kasprzyk, dra hab. Cezarego Mikrusa, dra hab. prof. UR Tomasza Barana oraz dra hab. prof. UR Bogusława Ślusarczyka,
 - wniosek Rady Wydziału Medycznego w sprawie zatrudnienia dr hab. n. med. Joanny Skręt-Magierło na stanowisku profesora nadzwyczajnego,
 - wnioski Rady Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego: w sprawie zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego dr hab. prof. UR Lucyny Leniowskiej oraz dra hab. Jana Zwolaka. Te wszystkie kandydatury Senat zaopiniował pozytywnie.
3. Zmiana składu senackiej Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich; wybrano nowego przedstawiciela studentów – Macieja Kawiaka (Wydział Wychowania Fizycznego).

4. Zatwierdzenie sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego za 2011 r. oraz sprawozdania finansowego. Zagadnienie referowała kwestor UR mgr Janina Kut. Senat podjął w tej sprawie stosowną uchwałę.
5. Uchwała w sprawie warunków i trybu przyjmowania na studia I i II stopnia oraz jednolite studia magisterskie w roku akademickim 2013/2014.
6. Przyjęcie uchwały w sprawie zasad ustalania w roku akademickim 2012/2013 zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, w tym rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, wymiaru zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, zasad obliczania godzin dydaktycznych oraz w sprawie zasad i trybu powierzania zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym liczbę godzin ponadwymiarowych określoną w ustawie.
7. Uchwała w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Rzeszowskiego określających zasady tworzenia planów i programów studiów podyplomowych i kursów.
8. Przyjęcie uchwały o współpracy Uniwersytetu Rzeszowskiego z uczelniami i instytucjami zagranicznymi.

W sprawach różnych JM Rektor:

- poinformował o zmianie na stanowisku przewodniczącego Komisji Wyborczej UR – dra hab. prof. UR Zenona Ożoga zastąpiła do chwili zebrania Komisji dr hab. prof. UR Monika Klejnowska, dotychczasowy zastępca przewodniczącego KW UR,
- zaprosił na Święto UR, połączone z wręczeniem odznaczeń państwowych, nagród rektora UR oraz promocją doktorską i habilitacyjną.

Małgorzata Dworak

KRONIKA REKTORSKA

16 marca

Prof. dr hab. Stanisław Uliasz zorganizował spotkanie w sprawie utworzenia nowego oddziału klinicznego w rzeszowskim Szpitalu Specjalistycznym nr 2 oraz możliwości powołania w Rzeszowie kierunku lekarskiego.

22 marca

Prof. Stanisław Uliasz – rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego i mgr inż. Tadeusz Płoszaj – dyrektor Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale podpisali dokument konkretyzujący zasady współpracy w najbliższych latach. Obie strony planują wspólne przedsięwzięcia w ramach prac naukowo-badawczych i dydaktyczno-szkoleniowych. Realizatorem kilku projektów będzie Katedra Produkcji Roślinnej z Wydziału Biologiczno-Rolniczego UR.

W Uniwersytecie Rzeszowskim przebywała delegacja z Uniwersytetu Rolniczego w Nitrze. Goście zwiedzili obiekty UR, szczególnie interesowali się pracą Wydziału Biologiczno-Rolniczego. Podczas spotkania z prof. Stanisławem Uliaszem – rektorem UR podpisano porozumienie o współpracy między Uniwersytetem Rolniczym w Nitrze i Uniwersytetem Rzeszowskim.

28 marca

JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. Stanisław Uliasz podpisał porozumienie o współpracy z Instytutem Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego Polskiej Akademii Nauk w Lublinie, reprezentowanym przez prof. Józefa Horabika, dyrektora Instytutu. Zawarta umowa ustala ramowe zasady współpracy w zakresie działalności naukowej i kształcenia kadry.

19 kwietnia

Podczas spotkania elektorów, poświęconego wyborowi rektora UR na kadencję 2012-2016, kierujący Uniwersytetem od 2008 r. prof. Stanisław Uliasz złożył rezygnację z ubiegania się o urząd w kolejnej kadencji. Rektorem wybrano prof. dra hab. Aleksandra Bobkę, dotychczasowego prorektora do spraw badań naukowych i współpracy z zagranicą.

26 kwietnia

Pod przewodnictwem prof. Stanisława Uliasz, rektora UR, obradował Senat Uczelni.

8-9 maja

W Uniwersytecie Rzeszowskim odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa, poświęcona społecznym aspektom metropolii. Konferencję otworzyli: JM Rektor prof. dr hab. Stanisław Uliasz oraz dziekan Wydziału Socjologiczno-Historycznego UR prof. dr hab. Sylwester Czopek. Wygłoszono 22 referaty przygotowane przez naukowców z Rzeszowa, Wrocławia, Opola, Krakowa, Poznania, Bydgoszczy oraz Katowic. Organizatorami konferencji byli pracownicy i doktoranci Zakładu Socjologii Zbiorowości Terytorialnych Insty-

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że 23 kwietnia
w wieku 63 lat
zginął tragicznie

prof. Ihor Kushpler

pracownik naukowo-dydaktyczny Instytutu Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz wykładowca wokalistyki Lwowskiej Państwowej Akademii Muzycznej im. M.W. Łysenki, ceniony wokalista, uznany solista Opery Lwowskiej, wykonawca ponad 40 partii barytonowych w najbardziej cenionych operach, kompozytor pieśni wokalnych i autor opracowań pieśni ludowych. Żegnamy człowieka o ogromnej charyzmie scenicznej i ujmującej osobowości.

Rodzinie Zmarłego wyrazy współczucia składają
Dyrekcja, pracownicy i studenci Instytutu Muzyki
Dziekan Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego
Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

dr. Zbigniewa Wolfa

zasłużonego pracownika Uniwersytetu Rzeszowskiego,
Człowieka wielkiej wiedzy całym sercem oddanego pracy.

Rodzinie i Najbliższym

składamy
wyrazy szczerzego żalu

Dyrekcja i Pracownicy Instytutu Socjologii UR

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że
dnia 28.05.2012r. przeżywszy lat 20 zmarła
nasza najukochańsza Córka i Siostra
SYLWIA PLEŚNIAK

MSZA ŚWIĘTA POGRZEBOWA
odprawiona zostanie w Kaplicy na cmentarzu Wilkowyja
w dniu **30.05.2012 r. o godz. 14³⁰**
po której nastąpi odprowadzenie Zmarłej
na miejsce wiecznego spoczynku

Pograżona w smutku Rodzina

tutu Socjologii Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz redakcja międzynarodowego czasopisma naukowego „Przestrzeń Społeczna (Social Space)”.

14 maja

Ósmym w historii Uniwersytetu Rzeszowskiego doktorem honoris causa został Wiesław Myśliwski (ur. w 1932 r. w Dwikożach koło Sandomierza), wybitny powieściopisarz, dramaturg, publicysta i redaktor. Wyróżnienie dostojnego pisarza nastąpiło podczas nadzwyczajnego posiedzenia Senatu Uniwersytetu z udziałem wielu znamienitych gości.

15 maja

Prof. Stanisław Uliasz – w imieniu Uniwersytetu Rzeszowskiego – oraz prof. Edward S. Gacek – w imieniu Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU) z siedzibą w Słupi Wielkiej podpisali umowę o współpracy, dotyczącą działalności badawczo-rozwojowej i dydaktycznej. Współpracę z Ośrodkiem w Słupi Wielkiej prowadzi Katedra Produkcji Roślinnej (Wydział Biologiczno-Rolniczy UR).

W Uniwersytecie Rzeszowskim rozpoczęła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Polonistyka w Europie. Kierunki i perspektywy rozwoju*. Organizatorem sympozjum był Instytut Filologii Polskiej, a honorowy patronat objął rektor UR prof. Stanisław Uliasz oraz władze województwa i miasta Rzeszowa.

17-18 maja

Na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyła się

Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Determinants of Regional Development in the Context of the Globalization Process*, w otwarciu której uczestniczył prof. Stanisław Uliasz.

22 maja

Prof. Stanisław Uliasz, rektor UR wręczył nominację na stanowiska profesora nadzwyczajnego dr hab. prof. UR Januszowi Pasterkiemu z Instytutu Filologii Polskiej i dr hab. prof. UR Wojciechowi Furmanowi z Katedry Politologii.

24 maja

W Rzeszowie rozpoczęła się dwudniowa konferencja naukowa, poświęcona poezji okolicznościowej lat 1730–1830 w Polsce (organizowana wspólnie z Państwową Wyższą Szkołą Wschodnioeuropejską w Przemyśle). Jej organizatorami byli pracownicy Zakładu Literatury Staropolskiej i Polskiego Oświecenia UR oraz Zakładu Historii Literatury PWSW w Przemyśle. W Rzeszowie spotkanie polonistów otworzył prof. Stanisław Uliasz, rektor UR.

4 czerwca

W rocznicę utworzenia Uniwersytetu Rzeszowskiego – podczas nadzwyczajnego posiedzenia Senatu, prowadzonego przez prof. Stanisława Uliasz – przeprowadzono promocje habilitacyjne (2) i doktorskie (35). W tym roku uroczystość ta została poprzedzona dekoracją zasłużonych nauczycieli akademickich orderami i odznaczeniami. Grupie nauczycieli akademickich wręczono także Nagrody Rektora.

ŚWIĘTOWANO ROCZNICĘ UTWORZENIA UNIwersytetu Rzeszowskiego

Zgodnie z akademickim ceremoniałem 4 czerwca – w rocznicę utworzenia Uniwersytetu Rzeszowskiego – podczas nadzwyczajnego posiedzenia Senatu, prowadzonego przez prof. Stanisława Uliaszka, rektora UR, przeprowadzono promocje habilitacyjne i doktorskie. W tym roku uroczystość ta została poprzedzona dekoracją zasłużonych nauczycieli akademickich orderami i odznaczeniami oraz – w części końcowej – wręczeniem Nagród Rektora.

Uczestnicząca w akademickiej uroczystości **Alicja Wosik**, wicewojewoda podkarpacki, udekorowała prof. **Jana Machnika** Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, prof. **Gustawa Ostasza** Krzyżem Oficerskim OOP, prof. **Sylwestra Czopka**, prof. **Andrzeja Kwołka** i prof. **Michała Parczewskiego** Krzyżem Kawalerskim OOP oraz dra hab. prof. UR **Tadeusza Borutę** Złotym Krzyżem Zasługi.

W okresie od czerwca ub. roku na Wydziale Socjologiczno-Historycznym przeprowadzono 2 przewody habilitacyjne: dr **Anny Zakościelnej** i dra **Pawła Sierżęgi**. Odbiór dyplomów potwierdzających uzyskany stopień doktora habilitowanego był ostatnim akcentem przewodu.

Do promocji doktorskiej przystąpiło 35 doktorów z czterech wydziałów; Rada Wydziału Filologicznego przyznała **18 osobom** stopnie naukowe doktora, Rada Wydziału Mate-

matyczno-Przyrodniczego **1 osobie**, Rada Wydziału Socjologiczno-Historycznego **12 osobom**, Rada Wydziału Biologiczno-Rolniczego **4 osobom**.

Uroczyste ślubowanie doktorskie - w języku łacińskim - przeprowadził prorektor ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą prof. Aleksander Bobko.

Foto: E. Wójcikiewicz

DOCTORES CLARISSIMI (prześwietni doktorzy)

W okresie od czerwca ub. roku stopień doktora w Uniwersytecie Rzeszowskim uzyskały następujące osoby:

- **decyzją Rady Wydziału Filologicznego:** Dorota Miller, Anna Trojnar, Arkadiusz Luboń, Izabela Kielbowicz, Radosław Pytlik, Edyta Więclawska, Rachel Pazdan, Barbara Misztal, Marzena Baran-Radwańska, Agnieszka Lis-Czapiga, Anna Komar, Estera Głuszko-Boczoń, Sylwia Baran, Renata Dąbrowska, Renata Abramczyk, Joanna Kania, Dorota Uścińska-Kostrzewa, Adam Girzejowski;
- **decyzją Rady Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego:** Małgorzata Ostrowska-Kopeć;
- **decyzją Rady Wydziału Socjologiczno-Historycznego:** Katarzyna Trybała-Zawiślak, Krzysztof Hajduk, Bartłomiej Korpak, Arkadiusz Machniak, Marcin Borys, Jacek Zagórowski, Dorota Kozdra, Robert Szajnar, Leszek Habrat, Marcin Krzanicki, Sławomir Gajdur, Mariusz Palak;
- **decyzją Rady Wydziału Biologiczno-Rolniczego:** Grzegorz Pączka, Małgorzata Kus-Liśkiewicz, Anna Lewińska, Alina Owsiak

WYBORY WŁADZ REKTORSKICH UR NA KADENCJĘ 2012–2016

Zgodnie z terminarzem wyborczym, 27 kwietnia 2012 r. Kolegium Elektorów Uniwersytetu Rzeszowskiego dokonało wyboru rektora na nową kadencję. Został nim prof. dr hab. **Aleksander Bobko**.

Regulamin Wyborczy Uniwersytetu Rzeszowskiego wprowadza w procedurze wyborów rektora kilka etapów. Pierwszy etap (19-23.03.) to zgłaszanie kandydatów przez pracowników, studentów i doktorantów do przygotowanej urny w obecności członków Komisji Wyborczej UR. Zgłoszono 12 kandydatów, którzy spełniali kryteria wyborcze Statutu. W ten sposób powstała lista zgłoszonych kandydatów. Etap następny przewidywał złożenie imiennej zgody na kandydowanie oraz oświadczenia o spełnianiu kryteriów wyborczych. Taką zgodę zadeklarowało 6 profesorów i doktorów habilitowanych: Aleksander Bobko, Sylwester Czopek, Elżbieta Dynia, Marek Koziorowski, Czesław Puchalski i Stanisław Uliasz. Etap trzeci to rodzaj prawyborów dokonanych przez Kolegium Elektorów UR; każdy elektor mógł wskazać jednego z sześciu kandydatów umieszczonych na karcie. Warunkiem przejścia kandydata do następnej tury wyborów było uzyskanie co najmniej 10% wskazań (spośród ważnie oddanych głosów). Ten warunek spełniły 4 osoby: Aleksander Bobko, Marek Koziorowski, Czesław Puchalski oraz Stanisław Uliasz.

Ważnym elementem wyborów było otwarte spotkanie z kandydatami na rektora, którzy przedstawili swoje autorskie

programy i odpowiedzieli na zadane pytania. 19.04 swoje programy zaprezentowali kolejno: Aleksander Bobko, Marek Koziorowski i Czesław Puchalski. Prof. Stanisław Uliasz tuż przed spotkaniem złożył oświadczenie o wycofaniu się z wyborów.

Do wyborów, które zostały wyznaczone na 27.04 stanęło 3 kandydatów. Przed formalnym rozpoczęciem II zebrania wyborczego Kolegium Elektorów UR, rezygnację z kandydowania zgłosił Czesław Puchalski. W I turze wyborów pozostało dwóch kandydatów: Aleksander Bobko i Marek Koziorowski. W głosowaniu wzięło udział 143 elektorów, wszystkie oddane głosy były ważne. Wyboru rektora dokonano w pierwszym głosowaniu. Głosy elektorów podzieliły się następująco: Aleksander Bobko – 76 głosów, Marek Koziorowski – 67 głosów.

Po zamknięciu zebrania Kolegium Elektorów UR, Komisja Wyborcza na swoim posiedzeniu podjęła uchwałę o stwierdzeniu ważności wyboru Aleksandra Bobko na rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego na kadencję 2012–2016.

30 kwietnia rektor elekt zgłosił kandydatów na stanowiska prorektorów: Sylwestra Czopka – ds. nauki, Czesława Puchalskiego – ds. rozwoju oraz Wojciecha Walata – ds. studenckich i kształcenia. Otwarte spotkanie z kandydatami odbyło się 9 maja. Kolegium Elektorów wybrało zaproponowanych prorektorów w dniu 18 maja.

Foto: E. Wójcikiewicz

ALEKSANDER BOBKO REKTOREM-ELEKTEM W UNIwersYTECIE RZESZOWSKIM

Kolegium Elektorów Uniwersytetu Rzeszowskiego w dniu 27 kwietnia 2012 r. wybrało prof. dra hab. Aleksandra Bobko (obecny prorektor) na stanowisko rektora, na kadencję 2012-2016.

Rektor elekt urodził się 23 marca 1960 roku w Przemyśle, do Szkoły Podstawowej nr 15 i III LO uczęszczał w Rzeszowie. Ukończył informatykę na AGH w Krakowie oraz filozofię na Papieskiej Akademii Teologicznej oraz Uniwersytecie Jagiellońskim. Swoją aktywność naukową poświęcił filozofii, kolejne stopnie naukowe (dr, dr hab.) w latach 1985-1996 zdobywał współpracując z księdzem Profesorem Józefem Tischnerem. Tytuł profesora uzyskał w roku 2009.

Zainteresowania naukowe rektora elekta obejmują klasyczną filozofię niemiecką, współczesną problematykę etyczną, a w ostatnich latach dokumentowanie i promowanie myśli Józefa Tischnera – w ramach Instytutu Myśli Józefa Tischnera jest współredaktorem jego *Dzieł Zebranych* (do tej pory ukazały się trzy tomy niepublikowanych wcześniej prac).

Prof. A. Bobko jest autorem 4 książek, redaktorem 5 monografii i ponad 50 artykułów (kilka publikacji w Niemczech i USA). Do swoich najważniejszych prac rektor elekt zalicza: tłumaczenie: I. Kant, *Religia w obrębie samego rozumu*, Wyd. Znak, Kraków 1993; *Non Multa. Schopenhauers Philosophie des Leidens*, s. 80, Wydawnictwo Königshausen & Neumann, Würzburg 2001 (seria „Beiträge zur Philosophie Schopenhauers”); redakcja: J. Tischner, *O człowieku*, Wydawnictwo Ossolineum, Wrocław 2003 (seria „Biblioteka Narodowa”) – wybór, opracowanie, wstęp; *Myślenie wobec zła. Polityczny i religijny wymiar myślenia w filozofii Kanta i Tischnera*, s. 381, Instytut Myśli Tischnera, Kraków 2007 (seria „Drogi Myślenia”).

W czasie naukowej działalności prof. A. Bobko przebywał na kilku stypendiach zagranicznych (Freiburg 1987-1989, Bochum 1993-1994, Orchard Lake (USA) październik-grudzień 1997, Freiburg listopad 2005, Rzym maj 2010). Brał udział w konferencjach lub wygłaszał wykłady gościnnie, m.in. na uniwersytetach w: Bangor (Walia), Cambridge (Anglia), Rochester (USA), Memphis, Sao Paulo, Hongkong, Freiburg, Karlsruhe, Seul, Düsseldorf, Berlin, Wiedeń, Praga, Lecce (Włochy), Rzym, Czerniowce.

Rektor elekt w latach 1998–2002 był radnym i członkiem Zarządu Miasta Rzeszowa, w latach 2002–2004 był prodziekanem, następnie w latach 2004–2008 dziekanem Wydziału Socjologiczno-Historycznego UR, a od 2008 roku jest prorektorem ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą UR. Grono najbliższych, to: rodzice (mieszkają w Rzeszowie), żona Ilona (romanistka), córka Paulina z mężem Przemkiem i dwie wnuczki – Julia i Wandzia (rodzina mieszka w Cieszynie) oraz syn Bartosz (student ekonomii UR).

PROREKTORZY UR

Prorektor ds. nauki

Sylwester Czopek (1958), absolwent UMCS w Lublinie - 1981 r. (Wydział Humanistyczny, kierunek – archeologia), doktorat w 1989 r. (IHKM PAN Warszawa), habilitacja w 1996 (Wydział Historyczny UJ Kraków), tytuł profesora nauk humanistycznych w 2003 r. Z Rzeszowem związany od 1981 r., najpierw z Muzeum Okręgowym (do 2008), później także z WSP (od 1997) i Uniwersytetem Rzeszowskim.

Dorobek i pozycja naukowa

Zainteresowania i specjalizacja naukowa: archeologia epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, ochrona archeologicznego dziedzictwa kulturowego, muzealnictwo. Autor 205 publikacji, w tym 9 książek (monografii, m.in. pierwszego podręcznika muzealnictwa i konserwatorstwa archeologicznego oraz pierwszej syntezy prahistorii południowo-wschodniej Polski). Kierownik 3 zakończonych grantów badawczych MNiSW, w tym jednego realizowanego na Ukrainie. Redaktor czasopisma „Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego” (redakcja kolejnych 20 tomów), notowanego na liście MNiSW. Członek rad i kolegów redakcyjnych czasopism: „Acta Archaeologica Carpathica” (Kraków), „Sprawozdania Archeologiczne” (Kraków), „Materiały Archeologiczne”, (Kraków), „Analecta Archaeologica Ressorviensia” (Rzeszów), „Vychodnoslovensky Pravek” (Koszyce-Bratysława), „Materiały i dosлідження z archeologii Priкарпаття i Volini” (Lwów). Organizator wielu sympozjów naukowych, w tym cyklicznych spotkań archeologów polskich, ukraińskich i słowackich w ramach corocznych konferencji sprawozdawczych. Odkrywca i badacz wielu stanowisk archeologicznych na terenie południowo-wschodniej Polski.

Promotor 2 zakończonych doktoratów (6 kolejnych osób ma otwarte przewody doktorskie). Recenzent wielu rozpraw naukowych, dorobku naukowego, wydawnictw i grantów (KBN, MNiSW, NCN). Od dwóch kadencji członek Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN (funkcje: przewodniczący Komisji Epoki Brązu i Wczesnej Epoki Żelaza (w kadencji 2008–2011) oraz przewodniczący Zespołu Ochrony Dziedzictwa Archeologicznego (w kadencji 2011–2014); członek Komisji Prehistorii Karpat PAU i Komisji Archeologicznej PAN Oddział w Krakowie; prezes zarządu ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Dziedzictwa Archeologicznego; były członek Rady ds. Muzeów przy Ministrze Kultury i Zarządu Głównego Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich, gremiów eksperckich w muzeach, jednostkach ochrony zabytków; rzeczoznawca ministra kultury.

Doświadczenie i osiągnięcia organizacyjne

W latach 1991–2008 dyrektor Muzeum Okręgowego w Rzeszowie, współautor wielu projektów merytorycznych,

grantów i programów rozwoju tej instytucji (w tym nagradzanych w ogólnopolskich konkursach „Najciekawsze Wydarzenie Muzealne Roku” – m.in. laureat nagrody indywidualnej). Współtwórca Instytutu Archeologii UR i jego pierwszy dyrektor (1999–2008). W latach 2008–2012 dziekan Wydziału Socjologiczno-Historycznego UR. Członek Senatu od kilku kadencji (m. in. sprawowane funkcje przewodniczącego komisji: Nauki oraz Rozwoju Uczelni; udział w pracach Rady Bibliotecznej i Uczelnianej Komisji Wyborczej).

Główne osiągnięcia, to:

- stworzenie w Rzeszowie silnego środka archeologicznego z rozwiniętymi badaniami terenowymi, współpracą międzynarodową, publikacjami naukowymi i konferencjami;
- uzyskanie uprawnień doktorskich, a później habilitacyjnych dla kierunku archeologia w UR;
- uzyskanie certyfikatu jakości kształcenia dla kierunku archeologia, nadanego przez Uniwersytecką Komisję Akredytacyjną (do tej pory jedyny kierunek w UR posiada ten certyfikat).

Posiadane medale, odznaczenia, nagrody

Złoty Krzyż Zasługi, Medal Gloria Artis – Zasłużony dla kultury polskiej (brązowy i srebrny), Złota Odznaka Za Opiekę nad Zabytkami, Odznaka Zasłużony dla Województwa Rzeszowskiego, Nagroda Miasta Rzeszowa w dziedzinie nauki, Nagroda dyrektora UR (2).

Prorektor ds. rozwoju i polityki finansowej

Czesław Puchalski (1952), absolwent Wydziału Techniki Rolniczej AR w Lublinie, doktorat z zakresu nauk technicznych (1995), habilitacja (2002) – inżynieria rolnicza, od 2003 profesor UR.

Dorobek naukowy

Specjalizacja: agrofizyka, oddziaływanie czynników fizycznych na środowisko, technologie bioenergetyczne, ocena jakości żywności funkcjonalnej. Autor ponad 120 publikacji o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Uczestnictwo w realizacji 8 projektów badawczych, ministerialnych i zagranicznych (USA), w tym w trzech jako kierownik, w pozostałych główny wykonawca. Uczestnictwo w stażach zagranicznych (łączny wymiar 20 miesięcy) w charakterze wizytującego profesora: Oklahoma State University (USA), Department of Biosystems and Agricultural Engineering; University of Kansas, University of Davis. Organizator konferencji o zasięgu krajowym i międzynarodowym w obszarze: agrofizyka w inżynierii produkcji i ochronie środowiska; problemy współczesnego rolnictwa i biotechnologii; regionalne centra innowacji i transferu technologii produkcji, przetwarzania oraz marketingu w sektorze rolno-spożywczym. Uczestnictwo w kilku konferencjach zagranicznych: wyniki badań na-

ukowych były prezentowane w formie referatów na międzynarodowych konferencjach (Praga, Milano, Rostock, Kansas, Bonn, Chicago, Madryt, Davis, Oslo, Nitra, Lwów, Poczdam). Recenzent publikacji o zasięgu krajowym i zagranicznym (Journal of Agricultural Engineering Research, Biosystems Engineering). Promotor ponad 100 prac dyplomowych oraz 4 prac doktorskich (w tym 1 praca ukończona z wyróżnieniem).

Czesław Puchalski odpowiadał za przygotowanie założeń merytorycznych oraz kierowanie 5 projektami, realizowanymi w ramach funduszy strukturalnych (PO RPW, RPOW, IG, KL) o wartości ok. 200 mln zł (Uruchomienie kompleksu naukowo-dydaktycznego Zalesie - Regionalne Centra Innowacji i Transferu Technologii Produkcji, Przetwarzania oraz Marketingu w Sektorze Rolno-Spożywczym, Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Komputerowego, ECOTECH-COMPLEX-Człowiek, Środowisko, Produkcja, Rozwój Systemu Informatycznego UR, Rozwój Uniwersytetu Rzeszowskiego szansą dla regionu. Przyczynił się do realizacji 20 projektów w ramach funduszy strukturalnych oraz sprawował nadzór nad ich realizacją.

Uczestnictwo w radach naukowych

Członek Komitetu Agrofizyki PAN; Rady Nauk Przyrodniczych UR; SITR; Centrum Zaawansowanych Technologii AERONET-Dolina Lotnicza; Sieć Naukowa AGROGAS; Konsorcjum Polski Synchrontron; konsorcjum z innymi uczelniami zlokalizowanymi w Regionie Polski Południowo-Wschodniej „ECOTECH-COMPLEX-Człowiek, Środowisko i Produkcja”; przewodniczący Oddziału Polskiego Towarzystwa Agrofizycznego w Rzeszowie; Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego (Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego); Międzyuniwersyteckiego Centrum Informatyzacji; Interaktywnego Centrum Edukacji Naukowo-Technicznej-Podkarpacki Park Techniki; Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Ekspert programu „Badanie struktur klastrowych w Polsce Wschodniej”.

Doświadczenie i osiągnięcia

Od 2001 członek Senatu, uczestnictwo w komisjach senackich, Statutowej, ds. Organizacji i Budżetu. W latach 2005-2008 dziekan Wydziału Biologiczno-Rolniczego UR, w latach 2008-2012 prorektor ds. rozwoju i polityki finansowej UR. Odpowiadał za opracowanie Wydziałowego Systemu Oceny Jakości Kształcenia i programu pozyskiwania uprawnień do doktoryzowania na Wydziale Biologiczno-Rolniczym (2 prawa doktoryzowania w zakresie nauk biologicznych oraz nauk rolniczych). Przygotował założenia do powołania studiów II stopnia na kierunku rolnictwo oraz uruchomienia nowych kierunków studiów: ochrona środowiska, technologia żywności i żywienie człowieka, architektura krajobrazu. Opraco-

wał Strategię Rozwoju Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2009–2014. Zorganizował i kierował studiami podyplomowymi: Wspólna Polityka Rolna i Rozwój Obszarów Wiejskich oraz Zarządzanie Funduszami Strukturalnymi. Przyczynił się do uruchomienia studiów doktoranckich na Wydziale Biologiczno-Rolniczym oraz współpracy UR z Międzynarodowym Studium Doktoranckim Nauk Przyrodniczych Polskiej Akademii Nauk w Krakowie i Studium Doktoranckim z Instytutem Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowym Instytutem Badawczym w Puławach. Dr hab. prof. UR

inż. Czesław Puchalski jest niezwykle skuteczny w staraniach o pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych dla UR (w okresie 2008–2012 podpisano umowy na realizację 24 projektów o wartości ponad 630 mln zł).

Nagrody, odznaczenia, wyróżnienia

Odznaka Honorowa Zasłużony dla Rolnictwa; Srebrny Krzyż Zasługi; Złoty Krzyż Zasługi; Nagrody Rektora za osiągnięcia naukowo-badawcze (4); Wyróżnienie Uniwersytetu w Oklahoma State w USA “Outstanding Research on Watermelon Quality Assessment”.

Prorektor ds. studenckich i kształcenia

Wojciech Walat urodził się 15 lipca 1963 roku w Sędziszowie Młp. Studia na kierunku wychowanie techniczne ukończył w 1988 roku w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Rzeszowie; pracę doktorską z zakresu pedagogiki obronił w Instytucie Badań Edukacyjnych w Warszawie (1995); rozprawę habilitacyjną na temat: *Konstruowanie i ocena podręczników do nauczania techniki i informatyki* przedstawił na Uniwersytecie Palackiego w Ołomuńcu (Rep. Czeska) w 2009 roku – uzyskując stopień naukowy doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki (specjalności: pedagogika ogólna, dydaktyka ogólna, dydaktyka techniki, edukacja medialna).

Zainteresowania badawcze obejmują teorię książki szkolnej, zastosowanie technologii informacyjnych w edukacji oraz zasady funkcjonowania systemów oświatowych, w tym zagadnienia architektury szkoły. Jest autorem (lub współautorem) ponad 300 publikacji naukowych i popularno-naukowych, w tym 25 monografii oraz 46 podręczników szkolnych, zeszytów ćwiczeń i programów nauczania dla szkół podstawowych i gimnazjów.

Dr hab. prof. UR W. Walat utrzymuje kontakty naukowe z wieloma zagranicznymi uczelniami, m. in.: Uniwersytetem Palackiego w Ołomuńcu, Uniwersytetem w Rijece (Chorwacja), Włodzimierskim Narodowym Uniwersytetem we Włodzimierzu (Rosja), Państwowym Uniwersytecie Zasobów Naturalnych i Wykorzystania Przyrody w Kijowie (Ukraina).

Przez dwie kadencje był prodziekanem Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego. W latach: 1999, 2004 oraz 2008 pracował w ministerialnym zespole ekspertów ds. reformy systemu edukacji.

Został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi (2001) oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2007).

Aktualnie pracuje na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Dydaktyki Techniki i Informatyki w Instytucie Techniki (Wydział Matematyczno-Przyrodniczy).

WIESŁAW MYŚLIWSKI DOKTOREM HONORIS CAUSA UNIWERSYTETU RZESZOWSKIEGO

14 maja br. wybitny powieściopisarz, dramaturg, publicysta i redaktor został zaliczony do grona Doktorów Honoris Causa Uniwersytetu Rzeszowskiego. Witając gości tej wyjątkowej uroczystości prof. **Stanisław Uliasz** – rektor uczelni – powiedział:

Już po raz ósmy Senat Uniwersytetu Rzeszowskiego w czasie nadzwyczajnego posiedzenia nadaje godność i tytuł doktora honorowego osobie o szczególnych zasługach. Ten swoisty poczet doktorów honoris causa Uniwersytetu Rzeszowskiego otwiera Jan Paweł II - wielki Syn Narodu Polskiego, a równocześnie doniosły autorytet moralny naszej teraźniejszości. Ponadto tym zaszczytem zostali obdarowani: Profesor Józef Szajna - rzeszowianin i wielki reformator teatru, wybitni historycy: Profesorowie Feliks Korybko oraz Jerzy Wyrozumski, Profesor Marek Gedl - niezwykle archeolog, Profesor Franciszek Chrapkiewicz rodem spod Strzyżowa - światowej sławy przedstawiciel nauk biologicznych, arcybiskup Ignacy Tokarczuk - doceniony m.in. za niezłomną postawę i bezkompromisowość etyczno-społeczną w okresie „zniewolenia umysłów”.

W dniu dzisiejszym dołącza do tego grona wybitnych osobowości pan Wiesław Myśliwski, który przeobrażając się w wielkość i chłopskość potrafi zamykać w żywioł piękna, w symbolikę i uniwersalizm sztuki słowa. Niewyczerpane zasoby myśli, dramatów, nostalgii, kanonów przeżyć estetycznych kultury chłopskiej odnalazły w osobie Wiesława Myśliwskiego swego przenikliwego obserwatora i mistrza wyrazu artystycznego.

Jestem przekonany, że doktorzy honorowi naszej Uczelni dopełniają i konkretyzują misję Uniwersytetu, gdyż poprzez swój dorobek zwracają uwagę na różnorodność i wielorakość dyscyplin naukowych oraz wielobarwność poszukiwań prawdy o człowieku.

Równie ważna jest pamięć tradycji i wzorów kultury, jak i wytyczanie nowych szlaków w dziedzinie nauk przyrodniczych. Jednakowo istotna jest prawda sztuki i prawda nauki.

O staraniach nauczycieli polonistyki i akademickiej procedurze tego wyjątkowego wyróżnienia mówił prof. **Kazimierz Ożóg** – dziekan Wydziału Filologicznego. Laudację na cześć ósmego doktora honoris causa wygłosił prof. dr hab. Marian Kisiel z Uniwersytetu Śląskiego.

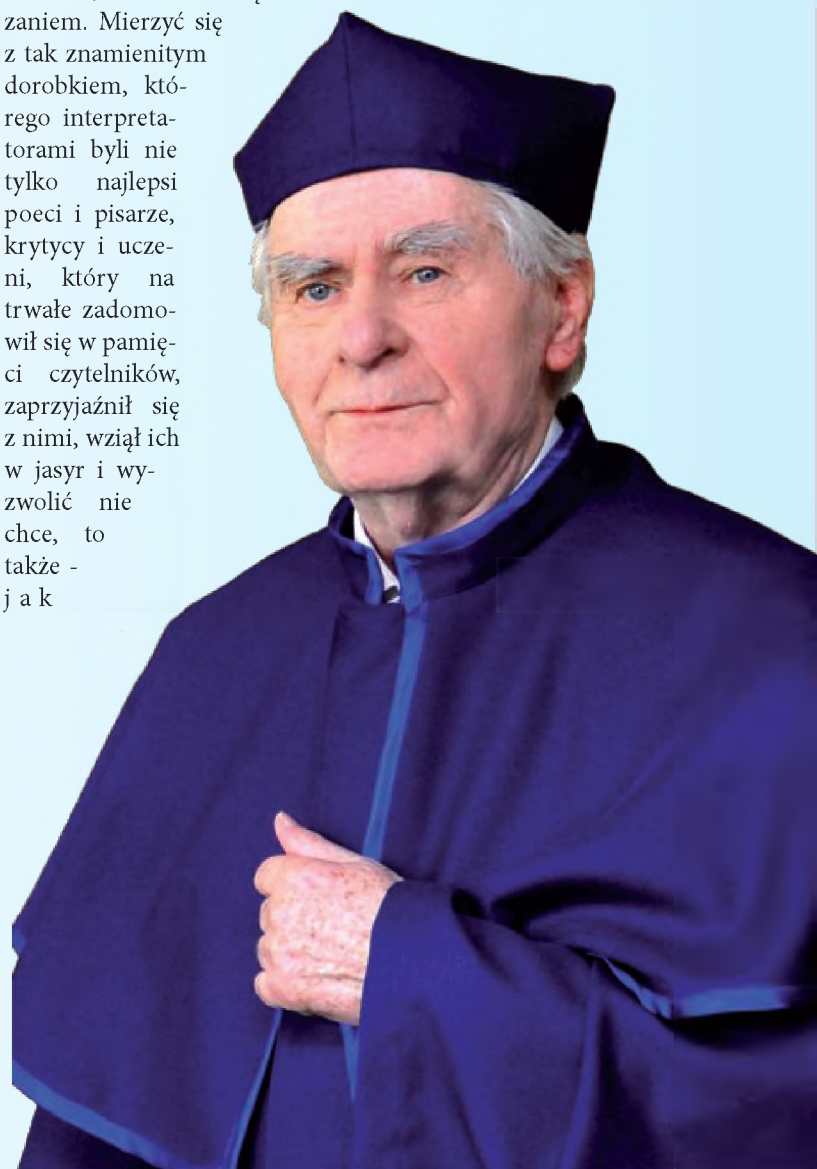
Laudacja wygłoszona przez prof. dra hab. Mariana Kisiel

Magnificencjo, Prześwietny Senacie, Dostojny Doktorancie, Ekscelencje, Magnificencje, Czcigodni Goście

Zostałem prawnie wybrany przez Prześwietny Senat

Uniwersytetu Rzeszowskiego - na wniosek środowiska polonistycznego i Rady Wydziału Filologicznego - laudatorem Dostojnego Doktoranta Wiesława Myśliwskiego. Zaszczyt to dla mnie tym większy, że przychodzę z innej wspólnoty akademickiej, z Uniwersytetu Śląskiego, choć więzami przyjaźni związanej od lat z Uniwersytetem Rzeszowskim i kultywującej znakomite tradycje współpracy.

Głosić pochwałę Wielkiego Pisarza jest wielkim wyróżnieniem, lecz i zobowiązaniem. Mierzyć się z tak znamienitym dorobkiem, którego interpretatorami byli nie tylko najlepsi poeci i pisarze, krytycy i uczeni, który na trwałe zadomowił się w pamięci czytelników, zaprzyjaźnił się z nimi, wziął ich w jasyr i wyzwoić nie chce, to także -
j a k

w moim przypadku - mierzyć się z własną biografią, której tak wiele odsłon mogłem zobaczyć w pięknie epickiego słowa. Głosić pochwałę pisarza, to oznacza także podejmować próbę zrozumienia jego filozofii tworzenia, jego prozozofii.

Kiedyś Marian Piechał wprowadził do słownika krytycznego termin: „poezjozofia”. Tak go tłumaczył: „Zasadnicza [...] różnica między filozofią a poezjozofią polega na tym, że filozofia to wyraz umiłowania mądrości poprzez logicznie uporządkowany system myśli, zaś poezjozofia to wyraz tworzenia mądrości poprzez artystycznie ukształtowany system doznań. Wynika z tego, że każda prawdziwa poezja jest mądra. Greckie słowo *philos* - miłośnik, *poiesis* - tworzenie i *sophia* - mądrość, składające się na te polskie złożenia, są poświadczeniem ich prawdziwości”.

„Prozozofia” Wiesława Myśliwskiego także zdąża ku mądrości, czyni ją prawdziwą miarą dojrzałości egzystencji. Pisarz powie: „Mądrość jest darem absolutnym [...]. Prawdziwą mądrością nazywam zdolność odczuwania swojego istnienia, a tym samym świadomość swojego istnienia, i wśród innych, w historii, i w samym sobie - w tej codziennej szarości, pospolitości, trywialności”. „Prozozofia” twórcy *Widnokręgu* jest więc, tak to ujmijmy: tworzeniem mądrości przez artystyczne wsłuchanie się w siebie i w innych, w codzienność i w historię, w pojedynczy los i w los wspólnoty. Owo „wsłuchanie” jest warunkiem koniecznym do tego, by móc później „wypowiedzieć”.

Pisał przed trzydziestu laty Henryk Bereza: „Dzieło Myśliwskiego na pastwę uczoności spod świecącej lub ciemnej gwiazdy jest skazane, Myśliwski prowokuje uczoność nieskończonością jawnych i ukrytych źródeł swojej wiedzy o człowieku, żer znajdą u niego znawcy literatury, filozofii, teologii, socjologii i folklorystyki, kompozycją jego dzieła zajmą się muzykolodzy, przyrodznawcom, historykom kultury materialnej i językoznawcom wszelkiej maści stwarza Myśliwski przedmiot studiów na całe lata”.

Owo „dzieło” zamyka się dzisiaj w pięciu powieściach: *Nagi sad* (1967), *Pałac* (1970), *Kamień na kamieniu* (1983), *Widnokrąg* (1996), *Traktat o łuskaniu fasoli* (2006). I w czterech dramatach: *Złodziej* (1973), *Kłucznik* (1978), *Drzewo* (1988), *Requiem dla gospodyni* (2000). Jest „dziełem” wielkiej, odwołując się do słów pisarza: „nieliczącej się z niczym”, żywej mowy.

Sztuka narracji Wiesława Myśliwskiego wyrasta bowiem z mowy, nie z pisma. Twórca *Kamienia na kamieniu* wyznaje: „Pomysłu na książkę zawsze szukam w mowie ludzkiej, nie w piśmie, w mowie, podkreślam, w żywej mowie, jako że mowa jest prawdziwym językiem”. W szczególnym sensie słowa te odnoszą się do tego, co konstytuuje prapoczątek literatury, do kultury ustnej. Literatura ustna wyrastała z doświadczenia wspólnoty, wobec niej się określała, budowała tożsamość między członkami grupy, miała lokalny - a przez to: usytuowany w „każdej” przestrzeni - charakter, i - przede wszystkim - znosiła sprzeczności między czasami. Wszystko działa się

w wiecznym teraz, uaktualniało się, nie znało przyszłości i przeszłości, nie ustanawiało też różnicy - bo jej po prostu nie było i być nie mogło - między Bogiem a człowiekiem, naturą istniejącą i naturą stwarzaną. Dopiero pismo rozdzieliło wspólnotę, ustanowiło różnicę, pozwoliło odkryć sprzeczność, rozorało naturę, Boga oddaliło od człowieka, a mowę od pamięci.

Ten świat, tę istotę sprzeczności Wiesław Myśliwski uczynił w swoim pisarstwie przasadą. W *Traktacie o łuskaniu fasoli* przeczytamy: „tylko to, co opowiedziane, jest jedyną możliwą wiecznością. Żyjemy w tym, co opowiedziane. Świat jest tym, co opowiedziane”. Dlatego pisarz sięga do „nieliczącej się z niczym” mowy żywej. W niej odnajduje źródło swojej opowieści i ku niej ją kieruje. „Źródło nie może nie żywić strumienia”, napisał Julian Przyboś przy innej okazji. A my rozumiemy: dopóki strumień zaspokaja nasze pragnienie, to znak, że źródło nie wysycha.

„Język pisany - wyznaje Wiesław Myśliwski - jest językiem wtórnym, sztucznym, stąd moje wieloletnie zainteresowania chłopskimi źródłami języka, strukturami chłopskiej mowy, tej dawnej ma się rozumieć, bo dzisiaj już chłopskiej mowy nie ma. W chłopskiej kulturze istniało wiele zwyczajów, które stygmulowały czy wręcz stanowiły preteksty zbiorowych rozmów o wszystkim”.

„Postaci utworów Myśliwskiego - zauważyła Ewa Wiegandt - nie to, że żyją w słowie, ale są słowem. Słowem nie pojedynczym, lecz zbiorem monologowych opowieści, sterowanych automatyzmem skojarzeń, a więc siłami podświadomości. Ich celem nie jest komunikacja, lecz ekspresja”.

To odwołanie do „źródeł języka”, owej „ekspresji” wystąpienia, jest jednocześnie wyborem „struktury mowy”, która w wielkich powieściach Myśliwskiego ma charakter monologu wypowiedzianego. Przemysław Czapliński nazwał pisarza „rzecznikiem niewysłuchanych opowieści”. Niewysłuchanych w tym sensie, że zdominowanych przez to, co opowiedziane. A tymczasem - mówi Czapliński - narrator wielkich powieści Wiesława Myśliwskiego „bardzo chciałby zostać wysłuchany, ale boi się, że jego wypowiedź zostanie zlekceważona albo przerwana. Jest to jednocześnie człowiek, który nie tyle chce wyrazić własną - jedną - rację, ile wypowiedzieć życie. Bo to właśnie ono, życie w swej całości zasługujące na uwagę, jest tą najbardziej trwożliwie chronioną wartością”.

Słówko „życie” musi ulec tutaj koniecznemu zastąpieniu. W prozie twórcy *Nagiego sadu* nie chodzi przecież o ukazanie obrazu życia, ale tej wartości, jaką jest pojedynczy los. Ewa Pindór napisała: „Bohaterowie powieści i dramatów Wiesława Myśliwskiego wierzą, że człowiek jest skazany na swój człowieczy los, co więcej, że każdy ma najlepszy (dla siebie) byt”. W *Traktacie o łuskaniu fasoli* przeczytamy: „Życie jest tym, co toczy się bez związku, bez celu, dzień za dniem, najczęściej z woli przypadku, jako że skoro jesteśmy, musimy być. Los natomiast ustanowił człowiek jako rodzaj uznania dla życia”. I dalej: „losy przedmiotów są równie ciekawe, jak ludzkie. I równie tragiczne”.

Los potrzebuje Logosu, wykorzystuje go i w nim się ukrywa. Jest wszechogarniającą pewnością, że tylko przez wysłowanie możliwe jest zapamiętanie, a więc ocalenie. Jack Goody i P. Watt zauważają, że „to, co zachowuje wagę społeczną, przechowywane jest w pamięci, podczas gdy całą resztę spotyka przeważnie zapomnienie”. Ale żeby zostało zapamiętane, musi zostać wysłowione, wyniesione do kultury ustnej. W kulturze pisma słowo jest znakiem, wchodzi w związki z innymi znakami, a przez system reguł tworzy język, który jest zewnętrznym wobec podmiotu poznającego i jego świadomości. W kulturze ustnej słowo jest dźwiękiem, rodzi się we wnętrzu podmiotu, ma indywidualny charakter, jednoczy podmiot z kosmosem. Wyraża świat.

Kultura ustna jest dla Wiesława Myśliwskiego kulturą chłopską. Powiedział: „Dla mnie kultura chłopska stanowiła najbardziej fundamentalną część kultury polskiej”. Zastanawiając się, co jest „źródłem” nurtu chłopskiego w polskiej literaturze, wskazywał „na chłopską, tysiącletnią kulturę, na chłopskie tysiącletnie doświadczenie, w którym skumulowało się wielkie doświadczenie człowiecze, jednostkowe i zbiorowe, na chłopski system światopoglądowy i moralny, wreszcie na chłopską, tysiącletnią, nie przerwaną w żadnym momencie dziejów, polszczyznę”. „Źródło nie może nie żywić strumienia”, przypomnijmy raz jeszcze Juliana Przybosia. I z owego żywiącego (ale i ożywczego) źródła chłopskości i polszczyzny wyprowadził twórca *Pałacu* wszystkie swoje dzieła.

Są to utwory o kresie kultury chłopskiej, wchodzeniu w kulturę inną, z którą można i nie można się już porozumieć, która jest pragnieniem inności i źródłem cierpienia. Są to wielkie monologi, które pragną w słowie wypowiedzianym zakłócić rzeczywistość wymykającą się takiemu zamknięciu. Narrator mówi, lecz nie wchodzi w dialog. Powieści Myśliwskiego, dowodzi Krzysztof Kłosiński, są „ogromnymi solilokwiami. Mają taką samą strukturę jak zapis ołówkowy: strumień wypowiedzi podmiotu płynie swobodnie. Nic nie determinuje tego przepływu. Narracja bowiem ulega tu pewnej absolutyzacji, przez co zbliża się do swych granic, do momentu, w którym mowa, jak to określił Miłosz, «sama się obrządza», niepoddana duktowi opowieści, zbaczając ze szlaku, wijąc się w niekończących się powtórzeniach, echolaliach, refrenach. Wszystko się pluralizuje, a porządek syntagmatyczny zamienia się w wyliczankę, paradygmat. Słowo jednostkowe rozsypuje się w mowę anonimową, zbiorową, w rozległe «mówi się», w wielogłos”.

Tak mówi kultura, która świadoma jest swojego kresu. Pojedynczo, zbiorowo, anonimowo. Wypowiada się w słowie ostatnim, które jest zanikającym głosem.

O czym mówi? O tym, o czym mówi każda kultura ustna: o swojej tożsamości. A ta została zachwiana, bo tradycyjne wartości skonfrontowane zostały z nowoczesnością, która domaga się usunięcia tego, co przeszłe, rytualne i opierające się przyszłości, niechętnie otwarciu na zmianę i na to, co niespodziewane. Zmącona tożsamość narratora powieści Wiesława Myśliwskiego jest zmąceniem czasu. Bohater jest zawieszony między tym, co było, co wypowiada zanikającym głosem (słowem, które jest głosem, który zanika) a tym, co jest i należy do

czasu o innej świadomości. Rozumie, że upadek świata chłopskiego, wejście w nieuchronną nowoczesność, odsunięcie tradycyjnych znaków i symboli, które służyły porozumieniu, jest wynikiem historycznego splotu. Wojna zabiera przeszłość, rodzi inne.

„Spotkanie z innością - pisał Przemysław Czapliński - okazuje się powrotem do pierwszego obszaru [...]. Jest więc tak, jakby Myśliwski kierował do nas literacką zachętę, abyśmy zaczęli opowiadać nasze biografie i nasze genealogie - z uwzględnieniem pochodzenia, lokalnych kultur, komplikacji wojennych i powojennych, lecz zarazem z nastawieniem na samowiedzę zyskiwaną w obrębie każdej kultury, z której zechcemy wyprowadzać własną tożsamość. Właśnie o tym opowiada Myśliwski od kilkudziesięciu lat - o poszukiwaniu przez bohatera warunków samodzielnego określania swojej przynależności do kultury. Tak postrzegana, twórczość ta pozostaje czymś wyjątkowym”.

Dostojny Doktorancie!

Twórczość Twoja została opisana przez najlepsze pióra polskiej literatury i nauki, dostrzeżona poza granicami kraju i przetłumaczona na liczne języki, wyróżniona ważnymi nagrodami. Zdobyła serca czytelników, zawładnęła ich emocjami i umysłami. Nigdy, Dostojny Doktorancie, nie odszedłeś od swojego tematu, który jest najważniejszym być może tematem polskiej literatury XX wieku. Pytając o tożsamość losu jednostkowego, w istocie rzeczy dociekałeś prawdy o losie zbiorowości. I pewnie jesteś ostatnim epikiem w naszych czasach, który kulturę umarłą przeniósł do wieczności literatury. Dlatego w uznaniu dla Twych wybitnych zasług i osiągnięć, Prześwietny Senat Uniwersytetu Rzeszowskiego postanowił przyznać i nadać Tobie, Dostojny Doktorancie, prawomocną uchwałą z 27 października 2011 roku tytuł doktora honoris causa. Mistrzu, dziękujemy za Twoje dzieło!

Jest coś we mnie z Juliana Przybosa i Romana Turka

Wystąpienie Wiesława Myśliwskiego podczas uroczystości nadania godności doktora honoris causa
Uniwersytetu Rzeszowskiego

Magnificencjo, Wysoki Senacie, Szanowni Państwo,

Dziękuję za to zaszczytne wyróżnienie, którym zostałem dzisiaj obdarowany. Skłania mnie to do zastanowienia, co mnie łączy z Ziemią Rzeszowską, z Rzeszowem, oprócz bliskiego sąsiedztwa, oprócz tego, że mam tu znajomych, przyjaciół, że należałem do Bractwa Julińskiego, w związku z czym często tu bywałem, że w pobliskim pałacu w Łańcucie nakręcony został film na podstawie mojej powieści *Pałac*, a w Teatrze imienia Wandy Siemaszkowej wystawiono teatralną adaptację mojego *Kamienia na kamieniu*, z główną rolą niezapomnianego Zdzisława Kozienia. A tak na marginesie, żałuję tylko, że nie ma już hotelu „Rzeszów”.

Z tą Ziemią, z tym Miastem łączy mnie coś nierozzerwalnego - moja twórczość pisarska. Zawdzięcza ona bowiem wiele pionierskiemu pokoleniu pisarzy i poetów, urodzonych na tej Ziemi, którzy w okresie II Rzeczypospolitej, po odzyskaniu przez nasz kraj niepodległości, dali początek awansowi chłopstwa polskiego do literatury narodowej. To oni odkryli dla tej literatury wielką, a zapomnianą przestrzeń chłopskiego doświadczenia, chłopskiej kultury, chłopskiego języka. I nie tylko przestrzeń stanową, obyczajową czy etniczno-folklorystyczną, nade wszystko przestrzeń ludzkiego uniwersum. Od tego czasu, już na stałe, po dziś dzień, chłop polski zakorzeniał się coraz głębiej w polskiej literaturze jako temat, we wszystkich przekrojach swojej egzystencji. Ale od tego czasu też literatura polska zaczęła się bogacić w nowe struktury narracyjne i poetyckie, znamienne dla mowy żywej chłopów, dla ról, jakie ta mowa pełniła w chłopskim bytowaniu. A były to wielorakie role, od komunikacyjnych po kreacyjne, po metafizyczne, po zaklinające rzeczywistość.

Można te struktury prześledzić nieomal jak na żywym organizmie w chłopskich życiowapisach, w listach, testamentach, suplikach, kalendarzach, pamiętnikach i tym podobnych, z drugiej połowy XIX i początków XX wieku, kiedy chłop polski zaczął wchodzić w epokę pisma. Także z międzywojnia, a nawet z lat czterdziestych i pięćdziesiątych, już powojennych, ponieważ wchodził w nią długo, nieufnie, niespiesznie, zwłaszcza że nie zawsze to od nich zależało.

Wymieniam tylko nazwiska tych, którzy już na początku tego awansu do literatury narodowej, w istotnym znaczeniu odmienili jej obraz. Każdy z nich stanowił odrębną, oryginalną osobowość twórczą. Julian Przyboś, Stanisław Piętak, Jan Bolesław Ożóg, Wilhelm Mach, Roman Turek, Julian Kawalec czy zmarły niedawno Marian Pankowski, pozostający od ostatniej wojny na emigracji. Wymieniam ich bez żadnego genealogicznego porządku, bez sugerowania jakiegokolwiek hierarchii, ponieważ w tym przypadku nie ma to żadnego znaczenia.

Wymieniam ich przede wszystkim z powodów osobistych. Wszystkich ich znałem, szczerę się tym. Wydawałem ich prozę i poezję (poza Wilhelmem Machem i Marianem Pankowskim), gdy po studiach w 1956 roku podjąłem pracę w Ludowej Spółdzielni Wydawniczej, gdzie pracowałem do 1976 roku. Z niektórymi łączyło mnie coś więcej niż relacje wydawnicze. Gdybym chciał wskazać wśród nich najbliższego mi antenata, wskazałbym dwóch: Juliana Przybosa i Romana Turka. Może ktoś zapytać, czy to niezbyt ryzykowna niewspółmierność?

Pierwszy wykształcony Europejczyk, drugi, jak sam o sobie mówił, skończył edukację na czterech zimach szkoły podstawowej. Pierwszy - odnowiciel poezji polskiej, z którego dorobku czerpią po dziś dzień kolejne generacje poetów. Drugi - samorodek, nie opuścił nigdy rodzinnej Woli Dalszej, czekając na swojego odkrywcę. Na szczęście znalazł się taki, lecz dopiero w latach sześćdziesiątych, krajan z tej samej wsi, Mieczysław Grad, wówczas redaktor naczelny „Zielonego Sztandaru”. Pierwszy i drugi wyrosli jednakże z tego samego chłopskiego pnia.

Gdybym chciał zilustrować, jak rozległej przestrzeni stanowili brzegi, musiałbym sięgnąć do wspomnień. Byłem na pogrzebie Juliana Przybosia w 1970 roku w Gwoźnicy. Wydarzenie smutne, naznaczone tragizmem. A mimo to, gdy kondukt wspinał się na cmentarz pod górę, za którą właśnie zaczęło zachodzić jaskrawe październikowe słońce, miało się wrażenie, że trumna poety wchodzi w to słońce. Ten obraz to jakby metafora poezji Juliana Przybosia. Natomiast w roku 1978 byłem na jubileuszu 80-lecia Romana Turka, odbywał się ten jubileusz w Zameczku Romantycznym w Łańcucie. Atmosfera, jak łatwo się domyślić, była bachiczna. A za dowód może choćby posłużyć to, że głowę jubilata przyozdobiono w autentyczny wieniec laurowy. Pan Roman potrafił się jednak dostojnie znaleźć i na koniec mądrze zakpić z jubileuszu, ze wszystkich obecnych i z samego siebie. Taka też była mądrze kpiarska jego głośna w swoim czasie epicka trylogia, składająca się z tytułów: *Moja mama, ja i reszta*, *W służbie najjaśniejszego pana*, *Palacz z hrabiowskiej likierni*.

Według mnie, między Julianem Przybosiem a Romanem Turkiem rozciąga się cała wielka skala inspirujących możliwości chłopskiej kultury, chłopskiej mowy. Pierwszy z tej chłopskiej mowy, ściślej - z jej powagi wobec słowa, ascetyzmu w słowie, wyprowadził poetycką dewizę, która odrodziła poezję polską: „minimum słów, maksimum treści”.

Drugi z tej samej chłopskiej mowy tworzył wielobarwne, wielonastrojowe, krotocwilne, lecz i pełne zadumy opowieści, jakby snując je na sąsiedzko-rodzinnych posiadach przy łuskaniu fasoli, gdzie zawsze jakiś opowiadacz wodził prym.

Z tych chłopskich inspiracji czerpie i moja twórczość. Jakbym słuchał Romana Turka, a nauki pobierał u Juliana Przybosia. Julianowi Przybosiu zawdzięczam też wejście do literatury przez otwartą na oścież bramę. Jego niezwykle pochlebna recenzja mojego debiutanckiego *Nagiego sadu*, zamieszczona w popularnym wówczas „Życiu Warszawy”, nie wątpię, że przyczyniła się do nadzwyczaj życzliwego zainteresowania krytyki moim debiutem. Nie zapomniałem też dotąd uwagi Juliana Przybosia, skierowanej do mnie po tym wyda-

rzeniu: „Panie Wiesławie, pisarz kiedy podejmuje zamiar napisania książki, powinien się zastanowić, czy na tę jego książkę warto będzie ściąć sosnę”.

Ta uwaga przyświecała mi przez całą moją drogę pisarską, do dziś. Dlatego nieczęsto publikowałem. Krytyka literacka przyjęła nawet dla mnie miarę - raz na dziesięć lat, co nie jest zupełną prawdą. Wiem jednakże, że w sztuce ilość nie przechodzi w jakość. Powstrzymuje mnie nie tylko ta Przybosiowa Sosna. Także moje własne doświadczenie, zdobywane latami w pisarskim trudzie. Zwłaszcza że zdobywałem je, mógłbym tak rzec, po obu stronach biurka. Jako wydawca, który przyjmował lub odrzucał książki innych, i jako ten, który przychodził z własną książką do wydawnictwa. To dwustronne doświadczenie nauczyło mnie, jak wielkie ryzyko kryje się w uprawianiu literatury i pokładanych w niej nadziejach.

Literatura, jeśli chce być sztuką, wymaga ciągłych poszukiwań tej najwłaściwszej formy dla każdej książki, języka jako formy, w którym ta książka chciałaby być opowiedziana. Proza jest bowiem formą bez zasad, naczyniem jednorazowego użytku, które nie daje się ponownie użyć. Nie to, co opowiedziane, lecz jak opowiedziane, decyduje o tym, czy to, co piszemy ma szansę być sztuką, czy wyjdzie poza literaturopodobny standard.

Mimo doświadczenia nie mam gotowych recept na literaturę, nie mam ich także dla siebie. Nie umiałbym powiedzieć, jak pisać. Nie doznaję radosnych satysfakcji, że umiem pisać, raczej udręki, że nie umiem. Moja świadomość literacka nie potrafi mi pomóc, ponieważ świadomość literacka, a więc to, co się wie o literaturze, jest raczej uwięzieniem niż wyzwoleniem. Toteż przy każdej książce ogarnia mnie ta sama bezradność, co przy debiucie. Ale kto wie, czy przemaganie się z tą bezradnością nie jest warunkiem, aby powstała iskra twórcza. Mimo że niewiele napisałem, czasem wydaje mi się, że za dużo. Ideałem byłoby napisać jedną książkę i zawrzeć w niej wszystko, na co człowieka stać. Nie trzeba by wtedy ścinać niepotrzebnie sosen.

Foto: E. Wójcikiewicz

Brawo Ewa !

W dniach 4-6 maja 2012 r. w Krynicy Zdrój na deptaku odbył się Otwarty Puchar Polski w Kick-boxingu. Studentka WF SUM **Ewa Bulanda** dwukrotnie tryumfowała w kategorii -48 kg w wersji full contact oraz w kategorii -50 kg w wersji light contact. Ewa przed sesją wystartuje jeszcze między innymi w Akademickich Mistrzostwach Polski w Warszawie.

Janusz Pasterski

CZYTANIE MYŚLIWSKIEGO – RYSUNKIEM I WIERSZEM

Z okazji przyznania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Rzeszowskiego Panu **Wiesławowi Myśliwskiemu**, wybitnemu polskiemu pisarzowi, autorowi powieści *Pałac*, *Nagi sad*, *Kamień na kamieniu*, *Widnokrąg*, *Traktat o łuskaniu fasoli* oraz dramatów *Złodziej*, *Klucznik*, *Drzewo* i *Requiem dla gospodyni*, zorganizowana została wystawa prac studentów Wydziału Sztuki UR pod nazwą „Obrazy za widnokrzem” oraz Studencki Konkurs Poetycki „Widnokrąg życia i literatury” pod honorowym patronatem Jego Magnificencji Rektora UR prof. dra hab. **Stanisława Uliasa**, przygotowany przez Instytut Filologii Polskiej UR i Sekcję Twórczości Literackiej Koła Naukowego Polonistów. Motywu przewodnim obu przedsięwzięć artystycznych była twórczość Wiesława Myśliwskiego jako przestrzeń refleksji oraz inspiracji.

Wernisaż wystawy „Obrazy za widnokrzem” odbył się 14 maja 2012 roku w Galerii „Na pięterku” w Instytucie Filologii Polskiej o godz. 13.00. Autorami prezentowanych tam rysunków byli: **Beata Klimkowska**, **Agnieszka Pawlikowska**, **Paweł Pawlikowski**, **Kamila Rzeszutek**, **Wiktor Steciński** i **Dorota Szalacha**. Ich ciekawe prace to świadectwo niezwykłego spotkania materii słowa z wyobraźnią plastyczną, bu-

dowania formy wizualnej z doświadczenia lektury. Bogaty i symboliczny świat prozy Wiesława Myśliwskiego znalazł w tych rysunkach uniwersalne i sugestywne rozwinięcie, które dotyka rozmaitych sfer egzystencjalnych doświadczeń człowieka, czasu i przemijania, wartości poznawczych i etycznych, a także estetycznego stosunku do rzeczywistości.

Wiktor Steciński, *Cmentarz, ołówki*.

W trakcie wernisażu nastąpiło także rozstrzygnięcie konkursu poetyckiego „Widnokrąg życia i literatury” oraz spotkanie jego laureatów z Wiesławem Myśliwskim. I miejsce zdobyła **Róża Buwała** (III rok filologii polskiej) za wiersz *Hymn o chlebie*, II miejsce – **Joanna Gazdowicz** (II rok 2. stopnia filologii polskiej) za utwór *** *Prosiłem*, a III miejsce – **Karolina Pazdan** (IV rok prawa), autorka wiersza *Powrót do domu*. Ponadto swoje utwory do konkursu zgłosili:

Marzena Bobek (III rok filologii polskiej), Anna Zięba-Lonc (I rok 2. stopnia filologii polskiej) oraz Anna Marta Dworak (II rok 2. stopnia filologii polskiej). Odbiór poetycki prozy Wiesława Myśliwskiego przypomina do pewnego stopnia jej recepcję plastyczną. Dla większości z wierszy dzieło literackie (a właściwie jego fragment lub nawet detal) jest punktem wyjścia do szerszej refleksji, która pozwala scalić przeżycie lekturowe z własnym doświadczeniem egzystencjalnym. To bodaj najbardziej twórczy, hermeneutyczny model obcowania z tekstem. Działa właściwie jak iskra rozpalająca wyobraźnię albo myśl, od której trudno się uwolnić zanim przemieni się w indywidualne doznanie. Wtedy motyw chleba, kamienia czy łuskania grochu staje się figurą czegoś ważnego także w jednostkowym planie oglądu świata. Ale są też wiersze, które lokują się bliżej samego tekstu, zwabione szczegółem bądź niezwykłą urodą chwili, którą warto utrwalić. To łzy matki, głośny śmiech, albo na przykład węzowe pantofelki, o których zawsze warto marzyć jak o spełnionym życiu. Co ciekawe, wiersze te są też różnorodne językowo, a dykcja minimalistyczna równie chętnie rezonuje wobec prozy autora *Widnokręgu*, jak i ton bardziej ekspresywny. I w tym pewno warto widzieć moc literatury oddziałującej w różny i nieprzewidywalny sposób, ale przecież zrozumiałej i dostępnej każdemu.

Foto: E. Wójcikiewicz

Wiktor Steciński, *Zdążyć przed śmiercią, ołówek.*

ANDRZEJ SYBIRNY, NAUCZYCIEL AKADEMICKI WYDZIAŁU BIOLOGICZNO-ROLNICZEGO ZOSTAŁ RZECZYWISTYM CZŁONKIEM NARODOWEJ AKADEMII NAUK UKRAINY (NANU)

Andrzej Sybirny jest absolwentem Wydziału Biologii Uniwersytetu Lwowskiego im. Iwana Franki (1970 r.). W 1973 r. obronił pracę doktorską, a następnie (w 1986 r.) pracę habilitacyjną. W 1990 r. otrzymał tytuł profesora, w 2003 r. został wybrany członkiem-korespondentem Narodowej Akademii Nauk Ukrainy (NANU), zaś 13 kwietnia 2012 r. – rzeczywistym członkiem NANU. Pracował we lwowskiej filii kijowskiego Instytutu Biochemii NANU na stanowisku młodszego, później starszego pracownika naukowego. Organizator laboratorium (1983 r.) i Wydziału (1988 r.) Molekularnej Genetyki i Biotechnologii. Przekształcił filię kijowskiego instytutu w samodzielny lwowski Instytut Biologii Komórki NANU i od czasu jego powstania (2000 r.) pełni funkcję dyrektora tej instytucji. Wypromował 18 doktorów nauk biologicznych, w tym jednego doktora w Uniwersytecie Rzeszowskim (pani dr Dorota Grabek-Lejko).

Andrzej Sybirny jest znanym specjalistą w dziedzinach biologii komórki oraz biotechnologii drożdży. Opisał zjawisko azotowej inaktywacji katabolicznej, zidentyfikował geny uczestniczące w biosyntezie oraz transporcie ryboflawiny (witaminy B₂) u drożdży. W ciągu ostatnich lat bada mechanizmy biogenezy i degradacji specjalistycznych organelli komórkowych – peroksysomów; zidentyfikował 5 ze znanych na dzień dzisiejszy 35 genów uczestniczących w autofagii (proces specyficznej degradacji białek komórkowych oraz organelli). Jest autorem biotechnologicznych producentów witaminy B₂ oraz nukleotydów flawinowych (FMN, FAD), superproducentów zrekombinowanych białek, takich jak powierzchniowy antygen wirusa hepatitis B, oksydazy alkoholowej, oksydazy glukozowej, arginazy, deaminazy argininy), opracował nowe komórkowe elementy biosensorów do oznaczenia ważnych związków (etanol, metanol, formaldehyd), skonstruował nowe enzymatyczne zestawy analityczne, które zostały wdrożone do przemysłu farmaceutycznego („Diagluk” do oznaczenia glukozy oraz „Alkotest” do oznaczania etanolu). W ostatnich latach prof. A. Sybirny zajmuje się inżynierią metaboliczną drożdży w celu konstruowania efektywnych mikrobiologicznych producentów etanolu paliwowego z biomasy roślinnej (lignocelulozy). Za nieprzeciętne osiągnięcia naukowe A. Sybirny uzyskał tytuł zasłużonego działacza nauki i techniki Ukrainy.

Andrzej Sybirny jest autorem ponad 400 publikacji naukowych, w tym 180 artykułów naukowych, z których ponad

80 opublikowano w międzynarodowych czasopismach. Jest członkiem kolegiów redakcyjnych czterech czasopism międzynarodowych: Autophagy, Cell Biology International, Yeast, FEMS Yeast Research. Autor czterech monografii, dwóch skryptów oraz 24 patentów z Ukrainy, byłego ZSSR, USA, Japonii oraz Korei Południowej. Wygłaszał referaty na sesjach plenarnych wielu konferencji międzynarodowych. Był prezesem komitetu organizacyjnego 12. Międzynarodowego Kongresu Drożdżowego (Kijów, 2008), 21. Międzynarodowego Specjalistycznego Sympozjum Drożdżowego (Lwów, 2001), 1. Międzynarodowego Sympozjum o Drożdżach Niekonwencjonalnych (Lwów, 2011) oraz współprzewodniczącym polsko-ukraińskich konferencji Weiglowskich (Warszawa, 2007, Wrocław, 2011).

A. Sybirny prowadzi współpracę międzynarodową na szeroką skalę, a dowodem tego jest fakt, iż był kierownikiem (bądź też współkierował) 16 międzynarodowych długoterminowych grantów. W Polsce był kierownikiem dwóch grantów naukowo-badawczych byłego Komitetu Badań Naukowych oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także dwustronnego grantu polsko-walońskiego. Pełni funkcję konsultanta firmy biotechnologicznej Archer Daniels Midland Co. (USA).

Oprócz pracy naukowej we lwowskim Instytucie Biologii Komórki NANU, zajmuje się pracą dydaktyczną – od 1988 r. jako kierownik Katedry Genetyki i Biotechnologii Uniwersytetu Lwowskiego, natomiast od roku 1996 jest nauczycielem akademickim w Polsce. W latach 1996-2000 był wykładowcą na Politechnice Częstochowskiej, od 2000 roku w Uniwersytecie Rzeszowskim. Pełni funkcję kierownika (od 2006 r.) Katedry Biotechnologii i Mikrobiologii Uniwersytetu. W roku akademickim 2011/2012 prowadzi wykłady z następujących dziedzin: podstawy biotechnologii, biotechnologia środowiskowa, agrobiotechnologia, mikrobiologia ogólna, a wcześniej w Polsce prowadził także wykłady z takich przedmiotów jak biochemia ogólna, mikrobiologia przemysłowa, inżynieria bioprosesowa oraz inne.

Prof. dr hab. Andrzej Sybirny jest prezesem Międzynarodowej Komisji Drożdżowej Międzynarodowej Unii Stowarzyszeń Mikrobiologicznych (IUMS) oraz kierownikiem komitetu badań drożdży niekonwencjonalnych. Na Ukrainie jest prezesem ukraińskiego Towarzystwa Biologii Komórki.

Adam Kulczycki

RZESZOWSKIE PARAFIE

Nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Rzeszowskiego ukazała się publikacja *Lokalne społeczności parafialne w Rzeszowie. Studium socjologiczno-pastoralne* autorstwa ks. prof. Witolda Jedynaka. Autor jest socjologiem i teologiem, zastępcą dyrektora Instytutu Socjologii Uniwersytetu Rzeszowskiego. Najnowsza książka ks. prof. Jedynaka jest pierwszą tego typu socjologiczną publikacją naukową odnoszącą się do rozwoju struktur parafialnych w Rzeszowie. Zawiera socjologiczno-pastoralną analizę procesów zachodzących w parafiach Rzeszowa. Autor opisuje m.in. mechanizmy społeczne towarzyszące powstawaniu kolejnych rzeszowskich parafii.

W okresie powojennym Rzeszów stał się jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się miast regionu. Jego terytorium z 8 km² w 1945 r. wzrosło do 116, 32 km² w 2012 r. W tym samym czasie liczba ludności zwiększyła się z 29,5 tys. do 180 tys. 723 mieszkańców (stan na 15.03.2012 r., zgodnie z wykazem Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Rzeszowa – liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy w Rzeszowie po kolejnym poszerzeniu miasta). Powstawaniu dużego miasta towarzyszył intensywny proces rozwoju struktur parafialnych i sieci obiektów sakralnych. Tuż po wojnie na terytorium miasta funkcjonowała jedna parafia (farna), a obecnie jest 31 jednostek administracji kościelnej.

Z socjologicznego punktu widzenia parafia jest lokalną społecznością, a także instytucją, która stara się zaspokoić podstawowe potrzeby religijne wiernych – pisze we wstępie autor. - Istotnym elementem społeczności parafialnej staje się więź wytworzona między wiernymi, trwałe poczucie identyfikacji z miejscową wspólnotą i z zamieszkiwanym przez nią terytorium. W polskiej rzeczywistości parafia jest powszechną i najbardziej stabilną lokalną instytucją społeczną, mającą ugruntowaną pozycję w życiu mieszkańców miast, miasteczek i wsi. Dzięki niej następuje inicjacja religijna, a także nawiązuje się łączność między pojedynczymi katolikami i Kościołem powszechnym. O charakterze parafii decyduje jej rozległość terytorialna, typ społeczności, liczebność parafian, struktura wewnątrzparafialna, natężenie więzi społecznej, styl duszpasterstwa i sposób kierowania przez proboszcza. W socjologicznym opisie parafii

najczęściej spotyka się określenia: *społeczność religijna, wspólnota wiernych, wspólnota lokalna, grupa społeczna, system społeczny*.

Jak trafnie zauważa ksiądz profesor Witold Jedynak, w Rzeszowie: *paradoksalnie, najwięcej lokalnych społeczności parafialnych powstało w okresie komunistycznego systemu totalitarnego, którego głównym celem było wyeliminowanie religii z życia publicznego oraz laicyzacja społeczeństwa*. Oczekiwa-

nych efektów nie przyniosła represyjna polityka wyznaniowa władz państwowych. Spotkała się ona ze zdecydowanym sprzeciwem ludzi wierzących, zamieszkujących Rzeszów i okolice. Autor publikacji, opisując procesy organizacji i funkcjonowania poszczególnych parafii w okresie PRL, trafnie zauważa, że towarzyszył im intensywny rozwój budownictwa sakralnego. Brak zgody władz miasta Rzeszowa i województwa na budowę kościołów dla nowych parafii spotykał się ze zdecydowanym sprzeciwem lokalnych społeczności. Stąd też procesowi budownictwa sakralnego często towarzyszyły konflikty społeczne między lokalnymi społecznościami katolików i władzami komunistycznymi, które starały się, aby Rzeszów stał się modelowym miastem socjalistycznym. Publikacja księdza profesora W. Jedynaka ukazuje heroizm ówczesnych rzeszowskich katolików. Wierzący członkowie

lokalnych społeczności parafialnych, mimo represji i szykan ze strony organów państwowych oraz służb bezpieczeństwa, aktywnie włączali się w inicjatywy zmierzające do tworzenia parafii i rozbudowy infrastruktury kościelnej. Ten fakt społeczny autor publikacji interpretuje następująco: *Postawy i zachowania miejscowych katolików potwierdzają ciągłość procesów społecznych na Podkarpaciu, gdyż ludność zamieszkująca ten region zawsze odznaczała się głęboką religijnością oraz silnym przywiązaniem do tradycyjnych wartości. Katolicy, którzy osiedlali się w stolicy województwa przenosili do nowych siedzib swoje dziedziczone zwyczaje, tradycje i wierzenia religijne. Dlatego chcieli bez przeszkód zaspokajać własne potrzeby religijne, a także wzmacniać więź społeczną, tworząc lokalne społeczności parafialne*.

Zdaniem księdza profesora W. Jedynaka, sytuacja katolików w Rzeszowie uległa radykalnej zmianie po 1989 r., gdyż mogą oni swobodnie tworzyć wspólnoty parafialne i budować

kościół. Temu procesowi towarzyszą nowe wyzwania, a jednym z nich jest proces sekularyzacji społeczeństwa dokonujący się w warunkach modernizacji. Pomimo tego zagrożenia lokalne społeczności parafialne w Rzeszowie nadal charakteryzują się wysokim poziomem religijności i aktywności w sferze religijno-społecznej. Wskaźnik *dominantes* i *communicantes* należy do najwyższych w Polsce, podobnie jak zaangażowanie wiernych w działalność wspólnot i stowarzyszeń religijnych.

Wysokie wskaźniki religijności katolików pozwalają żywić nadzieję, że solidarne i wewnętrznie zintegrowane wspólnoty parafialne w Polsce nie podzielą losu zlaicyzowanych zachodnioeuropejskich parafii, ale bardziej skutecznie oprą się sekularyzacji, podobnie jak w przeszłości zdecydowanie przeciwstawiły się komunizmowi. Lokalne społeczności religijne posiadają bowiem olbrzymi kapitał ludzki, reprezentowany m.in. przez wiele osób zahartowanych w zmaganiach z totalitarnym systemem oraz profesjonalnie przygotowanych do podejmowania aktywnej działalności na wielu płaszczyznach życia społecznego. Świadczą o tym prężnie działające w wielu parafiach organizacje i stowarzyszenia społeczno-religijne.

Publikacja ks. prof. Jedynaka spotkała się z bardzo pozytywną oceną recenzentów wydawniczych. „Praca ks. Witolda Jedynaka stanowi poważny wkład do literatury z zakresu socjologii miasta, socjologii religii, a także teologii pastoralnej – czytamy w recenzji ks. prof. Stanisława Nabywańca. - Zapełnia lukę w literaturze socjologicznej dotyczącej Rzeszowa i stanowi z tej racji cenne uzupełnienie obrazu rzeczywistości podkarpackiej «metropolii». Stąd też publikacja książkowa znajdzie wielu czytelników profesjonalnych i nieprofesjonalnych. Może stanowić również wzór do tego, jak w publikacjach socjologicznych ujmować problem obecności Kościoła, jego struktur, obiektów, a przede wszystkim ludzi wierzących w badanym środowisku”.

Z kolei ks. prof. Marian Wolicki zwraca uwagę na fakt, że autor publikacji pragnie jak najwierniej przedstawić obraz socjologiczny poszczególnych parafii, uwzględniając ich specyfikę i lokalne realia, a także uwarunkowania historyczne. „Stąd obraz każdej z przedstawionych w książce parafii jest jedyny i niepowtarzalny, mimo iż są one placówkami duszpasterskimi usytuowanymi w tym samym mieście – pisze w recenzji wydawniczej ks. prof. Marian Wolicki. - Książką zainteresują się nie tylko naukowcy zajmujący się profesjonalnie socjologią czy teologią pastoralną, jak również studium teologii, ale także miłośnicy historii najnowszej i historycy regionaliści interesujący się dziejami Rzeszowa i najbliższych okolic”.

* Ks. dr hab. prof. UR Witold Jedynak, *Lokalne społeczności parafialne w Rzeszowie. Studium socjologiczno-pastoralne*, Rzeszów 2012, ss. 393.

Krystyna Leśniak-Moczuk

JUBILEUSZ KRYSTYN W RZESZOWIE

W dniach 12-14 marca 2012 roku odbył się w Rzeszowie XV Jubileuszowy Zjazd Krystyn EURO KRYSTYNY 2012 *Imieniny Krystyny urodziny*. Uczestniczyło w nim ponad pół tysiąca Krystyn ze wszystkich zakątków Polski oraz z wielu krajów. Partnerami Zjazdu byli: Województwo Podkarpackie, Miasto Rzeszów, Uniwersytet Rzeszowski i Gmina Hyżne.

Wydarzeniem sportowym Zjazdu był mecz piłki nożnej „EuroKrystyny contra księża”, który odbył się 11 marca na stadionie w Hyżnem. Obu drużynom kibicowały Krystyny z wielu miast polskich, z Brazylii i mieszkańcy gminy Hyżne. Mecz zakończył się wynikiem 7:6 dla dwunastoosobowej drużyny Krystyn z Warszawy, Skierniewic, Rzeszowa, Przemyśla, Hyżnego, a nawet Szwecji.

Po raz pierwszy w historii Zjazdów Krystyn odbyła się konferencja naukowa. Jej współorganizatorem był Wydział Pedagogiczno-Artystyczny UR, a patronatem honorowym objął tę inicjatywę prof. dr hab. **Stanisław Uliasz**, rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego. Celem interdyscyplinarnej konferencji „Kobieto, kim jesteś we współczesnym świecie” było zapoczątkowanie dyskursu nad możliwościami godzenia wielu doniosłych społecznie ról kobiety współczesnej, z punktu widzenia nauk humanistycznych, medycznych, religii i polityki społecznej, a także z perspektywy doświadczeń zawodowych

kobiet. **Elżbieta Łukacijewska**, poseł do Parlamentu Europejskiego, poprowadziła I panel „Kobieta i mężczyzna”, gdzie referat wprowadzający „Kobieta – miłość – rodzina” wygłosił prof. dr hab. **Aleksander Bobko** (obecnie rektor elekt UR). W kolejnych wystąpieniach podjęto zagadnienia geniuszu i ideału kobiety oraz psychologicznych różnic pomiędzy kobietami i mężczyznami, a także próbowano znaleźć przyczyny braku rozumienia pragnień kobiety przez mężczyzn. Referentami byli profesorowie Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego UR: ks. dr hab. prof. UR **Andrzej Garbarz**, ks. dr hab. prof. UR **Jerzy Kułaczkowski**, dr hab. prof. UR **Mieczysław Radochoński**, dr hab. prof. UR **Grzegorz Grzybek**. Panel II „Kobieta jako żona i matka” prowadziła lek. med. **Grażyna Hejda**, dyrektor Narodowego Funduszu Zdrowia w Rzeszowie. W referacie wprowadzającym „Rola matki w rozwoju psychologicznym i osobowościowym dziecka” lek. med. **Witold Skręt**, z-ca dyrektora ds. medycznych Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego w Rzeszowie, zwrócił uwagę, że u podstaw narastających zjawisk patologicznych, poczucia osamotnienia i smutku, stoi brak miłości macierzyńskiej w pierwszym okresie życia człowieka. Matka jest jedyną „instytucją”, która potrafi dać dziecku wzorce odpowiednich zachowań społecznych, wpoić tolerancję i miłość do innych osobników naszego gatunku. Winę za brak kontaktu z rodzicami w okresie „największego zapotrzebowania na miłość” ponosi niewłaściwa, odhumanizowana organizacja opieki okołoporodowej. W interesie ludzkości, jako gatunku, leży więc przywrócenie właściwych relacji pomiędzy matką i dzieckiem w najwcześniejszym okresie życia. Problematykę relacji rodzice-dziecko w perspektywie historycznej podjęła prof. dr hab. **Jadwiga Hoff**, a dr **Krystyna Leśniak-Moczuk** odniosła znaczenie tych relacji podczas porodu rodzinnego i naturalnego karmienia. Dr **Urszula Gruca-Miąsik** zaprezentowała wyobrażeniowy model rodziny według współczesnej młodzieży, a **Joanna Szurlej**, dyrektorka Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy wobec Kobiet SOS w Lesku przedstawiła metody przeciwdziałania przemocy wobec kobiet w rodzinie. Panel III „Łączenie ról kobiet w sferze rodzinnej, zawodowej

i publicznej” poprowadził prof. dr hab. **Aleksander Bobko**, prorektor ds. nauki UR. Dr **Mieczysław Janowski**, poseł do Parlamentu Europejskiego (2004-2009) w referacie wprowadzającym dokonał analizy sytuacji rodziny w Europie i kobiet w europejskiej rodzinie. Możliwości łączenia ról rodzinnych i zawodowych kobiety z punktu widzenia prawa pracy zostały przedstawione w wystąpieniu prof. dra hab. **Jerzego Wratnego**. Prof. dr hab. **Józefa Hryniewicz**, poseł na Sejm RP, przybliżyła rolę kobiet polskich w kształtowaniu narodowej tożsamości, a prof. dr hab. **Zofia Chyra-Rolicz** z Instytutu Historii, Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach przedstawiła zdolności adaptacyjne kobiet w powojennym półwieczu. Dr **Magda Urbańska** z Instytutu Jana Pawła II w Rzeszowie za-

prezentowała wyniki badań dotyczących nieodpłatnej pracy kobiet. Kolejne referaty przedstawiały kobiety prezentujące swoje doświadczenia w działalności publicznej i w pracy zawodowej: **Krystyna Skowrońska**, poseł na Sejm RP, **Marta Półtorak**, prezes Develop Investment „Millenium Hall” oraz **Janina Filipek**, skarbnik miasta Rzeszowa. **Krystyna Marzec** z Urzędu Statystycznego w Rzeszowie przygotowała zestawienie „Kobieta w statystyce”. Studentki z Koła Naukowego Familiologów **Karolina Brożkiewicz**, **Justyna Witowska** i **Dorota Wojtuń** referowały wyniki swoich badań naukowych na temat zawodowych ról kobiet i roli babci w rodzinie.

Podczas rzeszowskiego spotkania Krystyn panie (w Teatrze Wandy Siemaszkowej) obejrzały spektakl „Słodkie lata 20, 30...” w reżyserii Jana Szurmieja, a w restauracji „Klubowa” uczestniczyły w uroczystej kolacji przy muzyce i z biesiadnym śpiewaniem.

W kościele farnym została odprawiona msza św. za duszę śp. Krystyny Bochenek, która była nazywana przez uczestniczki ruchu matką polskich Krystyn. Po mszy św. tren poświęcony pamięci Krystyny Bochenek recytowała poetka **Krystyna Konecka** z Białegostoku, a **Krystyna Szydłowska**, solistka Teatru Muzycznego w Lublinie wykonała arię o miłości.

W dniu imienin rzeszowski Rynek rozbrzmiewał muzyką w wykonaniu różnych zespołów: Bandoska z WDK, Reprezentacyjna Orkiestra Dęta z Łańcuta, Resovia Saltans z UR. Rzeszowski trialowiec **Krystian Herba**, wielokrotny rekordzista Guinnessa, dał popis na rowerze. Ze sceny w Rynku mieszkańcy Rzeszowa usłyszeli hejnał imieninowy. Zostały odczytane pozdrowienia od **Krystyny Szaraniec**, liderki Krystyn i **Magdy Bochenek**, córki Krystyny Bochenek. **Tadeusz Ferenc**, prezydent miasta Rzeszowa, złożył solenizantom życzenia i wręczył klucze do miasta, uhonorował najstarsze uczestniczki Zjazdu, Krystyny: pisarkę **Nepomucką** z Warszawy i **Pieniążek** z Katowic (z pochodzenia rzeszowiankę) oraz najmłodsze rzeszowskie Krysy: **Psujek** (dziewięć miesięcy), **Józwiak** (dwa lata), **Paśko** (8 lat). Solenizantki pozdrowiła **Krystyna Skowrońska**, poseł na Sejm RP i **Anna Kowalska**, wicemarszałek województwa podkarpackiego. Na scenie zaprezentowały się sławne Krystyny: **Kołodziejczyk** - aktorka, **Mazurówna** - tancerka, **Nepomucka** - pisarka oraz Krystyny polonijne z Belgii, Brazylii, Francji, Niemiec, Szwecji, Ukrainy, USA, Węgier, Wielkiej Brytanii. Wręczone zostały dyplomy i kotyliony dla mężczyzn, którym Stowarzyszenie Krystyn Podkarpackich przyznało tytuł "Rzeszowski Krystynianin Pierwszy". Rzeszowskie Krystyny odśpiewały chóralnie piosenkę „Bo wszystkie Krystyny to jedna rodzina”.

Z Rynku wyruszył korowód Krystyn w kolorowych nakryciach głowy królewskich dwórek i białych kapeluszach, z akompaniamentem wojskowej orkiestry i panów z Towarzystwa Dobrego Wojaka Szwejka. Dyrektor Filharmonii Podkarpackiej prof. dr hab. **Marta Wierzbieniec** przygotowała dla imieninowych gości uroczysty koncert Orkiestry Symfonicznej z parami tanecznymi zespołu „Aksel”.

Dalej barwny korowód z Dziewczęcą Orkiestrą Szalamest i Orkiestrą Dętą z Dylągówki udał się do centrum kulturalno-handlowego „Millenium Hall”, gdzie Koła Gospodyń Wiejskich z Podkarpacia przygotowały stół prząsny regionalnego jadła. Tu odbył się imieninowy bankiet. Goszcząca solenizantki w swoich podwojach prezes **Marta Półtorak** złożyła

im życzenia imieninowe z bukietem kwiatów na ręce koordynatorki Zjazdu, Krystyny Leśniak-Moczuk. Laureatki konkursu „Krystyny za i przed obiektywem” na najciekawsze zdjęcia ze Zjazdów Krystyn i uczestniczki wszystkich 15 Zjazdów Krystyn otrzymały dyplomy od wojewody podkarpackiego i pamiątkowe nagrody. Prezydent Rzeszowa dyplomami uhonorował Krystyny polonijne, sławne autorki swoich trajektorii życiowych w książce „Fenomen Krystyn” autorstwa Krystyny Leśniak-Moczuk, a także Krystyny rzeszowskie przygotowujące Zjazd. Liderki Krystyn i jubilatki obchodzące urodziny 13 marca zostały uhonorowane dyplomami przez marszałka województwa podkarpackiego. Atrakcją wieczoru był koncert **Jana Wojdaka** i zespołu **Wawele**, rewia strojów świata, gościnny występ **Piotra Chmieleńskiego** z USA, honorowego obywatela Rzeszowa, oraz płonący urodzinowy tort z różami z cukru od artysty cukiernika dla Kryś Jubilatek. Na fakultatywne spotkania **Krystyna Lenkowska** zaprosiła Krystyny literatki do kawiarni w księgarni „Matras”, a **Krystyna Bileńki** - Krystyny plastyczki do domu aukcyjnego.

Atrakcją wieczoru była rewia strojów świata w wykonaniu Krystyn, które prezentowały narodowe stroje w rytm muzyki z kilku krajów: Anglia, Arabia Saudyjska, Brazylia, Chiny, Egipt, Hiszpania, Holandia, Indie, Indonezja, Kolumbia, Kuba, Maroko, Meksyk, Niemcy, USA. Wodzirek **Kornel Pieńko**, aktor Teatru Wandy Siemaszkowej, zaprosił Krystyny na tańce i swawole do utraty tchu...

W czasie trwania Zjazdu funkcjonował kiermasz sztuki ludowej Podkarpacia, KKK - Kobiety Kącik Krystyn: fotograficzny (zdjęcia w dworskim nakryciu głowy na tle panoramy Rzeszowa), fryzjerski i kosmetyczny (bonifikata usług i zakupów w salonach na terenie „Millenium Hall”).

Dla Krystyn, które wydłużyły imieninowe świętowanie na Podkarpaciu organizatorzy zaoferowali wycieczki do Łańcuta, Krasicy i Lwowa. Studenci z kierunku turystyka i rekreacja (Wydział Wychowania Fizycznego UR) towarzyszyli paniom w wycieczkach.

Województwo podkarpackie i miasto Rzeszów zrobiły na uczestniczkach Zjazdu bardzo dobre wrażenie. Wyjechały zadowolone gościnym przyjęciem i pięknem naszego regionu.

Foto: E. Wójcikiewicz

Karolina Klęba

SZUKASZ PRACY? ZNAJDZIESZ JĄ NA TARGACH

18 kwietnia 2012 roku odbyły się VIII Uniwersyteckie Targi Pracy organizowane przez Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego. Wydarzenie to adresowane było głównie do studentów i absolwentów rzeszowskich uczelni oraz do innych osób poszukujących pracy.

Dla wielu znalezienie pierwszej poważnej pracy okazuje się nie lada wyzwaniem. Uczestnictwo w targach pracy uważane jest za jedną z najefektywniejszych form poszukiwania zatrudnienia. Z samego założenia niweluje problem selekcji ofert pracy i dostosowania ich do potrzeb i zainteresowań kandydatów. Do udziału w targach zapraszani są pracodawcy, którzy prowadzą aktualnie rekrutację na określone stanowiska. Jest możliwość w jednym miejscu poznać oferty międzynarodowych firm, które prowadzą specjalne programy stażowe skierowane właśnie do studentów i absolwentów. Uczestnik targów, nawiązując bezpośredni kontakt z pracodawcą, może zadać pytania, poznać specyfikę firmy, co z pewnością pomoże przy konstruowaniu dokumentów aplikacyjnych na określone stanowisko.

VIII Targi Pracy w Uniwersytecie Rzeszowskim rozpoczęły się wystąpieniem JM Rektora prof. dra hab. **Stanisława Uliasa** oraz prorektor ds. studenckich i kształcenia dr hab. prof. UR **Elżbiety Dyni**. Następnie zostały wygłoszone dwie prelekcje związane tematycznie z akademickimi targami. Pierwszą zaprezentował wiceprezes Zarządu Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego – pan Józef Twardowski, na temat *Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego w działaniach na rzecz mieszkańców i regionu*. Druga, wygłoszona przez kierownika projektu Podkarpackie Obserwatorium Rynku Pracy, z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie – pana Marcina Dygonia dotyczyła informacji związanych z rynkiem pracy i nosiła tytuł: *Absolwent (nie) mile widziany na rynku pracy. Opinie i oczekiwania pracodawców dotyczące absolwentów w badaniach Podkarpackiego Obserwatorium Rynku Pracy*.

Podczas targów odbyły się szkolenia i warsztaty prowadzone przez przedstawicieli zaproszonych firm, przygotowujące do efektywnego poruszania się po rynku pracy, m.in. w zakresie: *Planowania rozwoju i kariery zawodowej* (Powiatowy Urząd Pracy i Agencja Doradztwa Personalnego Randstad), *Pozyskiwania środków w ramach funduszy unijnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej* (Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego) oraz *Badania predyspozycji zawodowych* (Wojewódzki Urząd Pracy). Łącznie wzięło w nich udział ok. 100 osób.

Pracodawcy biorący udział w targach dokonywali prezentacji swoich firm i instytucji oraz posiadanych ofert pracy, staży oraz praktyk. W tym roku 27 wystawców przedstawiło swoje oferty, m.in. z branży administracyjnej, bankowej, finansowej i handlowej. Na targach obecne były takie firmy i instytucje, jak: proTRADER, Al-

pha Personal Service (Niemcy), WSK „PZL – Rzeszów”, Grupa Pracuj Solutions, Ericpol, AVIVA Sp. z o.o., Podkarpacki Bank Spółdzielczy, Komenda Wojewódzka Policji, Wojskowa Komenda Uzupełnień, Izba Celna w Przemysłu, Randstad Sp. z o.o., Work Service S.A., Ofires,, KupBon, Leader Service International S.A., Adecco Poland Sp. z o.o., Carlson Wagonlit eCenter Polska Sp. z o.o.

Natomiast informacją z zakresu prawa pracy i rozwoju zawodowego służyły takie instytucje, jak: Wojewódzki Urząd Pracy, Powiatowy Urząd Pracy, Państwowa Inspekcja Pracy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Podkarpacka Wojewódzka Komenda OHP. Wśród organizacji studenckich, służących zarówno merytoryczną jak i praktyczną pomocą studentom oraz absolwentom były obecne: Samorząd Studentów UR, ELSA Rzeszów, Fundacja Generator Inspiracji oraz Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości.

W Targach Pracy uczestniczyli bezrobotni, jak również poszukujący pracy studenci oraz absolwenci różnych uczelni. Łącznie w tej jednodniowej imprezie uczestniczyło ok. 1000 osób. Kolejne Targi Pracy odbędą się jesienią br.

Foto: E. Wójcikiewicz

Jan Wolski

EROTYCZNA IWONA GOMBROWICZEM PODSZYTA

Iwona, księżniczka Burgunda jest pierwszym, napisanym jeszcze przed wojną, dramatem Witolda Gombrowicza. Jak najkrócej można by sens tego tekstu określić: groteska?, satyra na relacje międzyludzkie, które krępują jednostkę?, zapis mechanizmów społecznych, konwenansów?, człowiek uwikłany w relacje z innymi? Owszem, te warstwy są widoczne, ale przede wszystkim chodzi o Formę, która powstaje między ludźmi, wpływa na wszystko i wszystkich wzajemnie, siebie i nas kształtuje. Tak mogłyby wyglądać próby odczytania historycznoliterackiego. Ale teatr stwarza jeszcze większe, wręcz nieograniczone możliwości interpretacyjne dla tego dramatu, pozwala sięgać po dowolne konwencje, odwoływać się do różnorodnych tradycji, komponować inscenizacje, jakie tylko komuś wydadzą się odpowiednie, a co za tym idzie, interpretacje.

Właśnie jedną z takich możliwości ukazuje nowa premiera *Sceny Propozycji* **Janusza Pokrywki**, działającego pod patronatem Młodzieżowego Domu Kultury w Rzeszowie. Cały spektakl ma spójną konstrukcję, składa się ze scen dobrze skomponowanych, co przedstawieniu daje dynamikę i podsuwa skojarzenia: o Iwonie - osobie, o tożsamości płci, o cielesności i erotyce, które z kolei dają mocne impulsy do działania, o drażnieniu nas innym, nierozterwalności miłości i śmierci, o konwencjonalności naszych działań i zachowań.

Iwona, kreowana przez **Paulinę Zajęc**, jest niemrawa, zasłonięta zgrzebną szatą, nie widzimy jej twarzy, przestępuje z nogi na nogę, nie rozgląda się. Sprawia wrażenie nie kobiety, ale manekina, kogoś bezwolnego, szarego, kukły. Taką mnie stworzyliście, taką mnie macie – zda się niemo mówić. Ale

Paulina Zajęc (Burgunda) i Ryszard Szetela (Innocenty).

przez to także jest drażniąca, irytująca swą biernością. Iwona milczy i to milczenie jest wymowne. Milczy, lecz wykonuje gesty, porusza się, choć nie nadmiernie. I przez to istnieje. Zwraca uwagę.

Jej skrajnym przeciwieństwem jest Iza, dama dworu (w tej roli **Joanna Sitarz**) pewna swego, zdecydowana, nawet trochę bezwstydna. To między tymi skrajnościami porusza się następca tronu, książę Filip (**Mateusz Surówka**); pomiędzy tajemniczą Iwoną a kobietą, erotyczną Izą.

Iwona - końcowa scena spektaklu.

Postaci poruszają się na scenie niczym przedstawiciele Ministerstwa Dziwnych Kroków. To ciekawe i trafne rozwiązanie. Do tego pojawiają się na scenie różne kukły, co można skojarzyć z jakimś *dance macabre* czy chocholim tańcem.

Iwona wciąż jest bierna, niczym portret pamięciowy i pewnie godzi się na taki stan rzeczy. Zapewne z tego powodu w finale dziewczyna posłusznie je karaski. Krztusi się. Umiera? Tempo zdarzeń nie pozwala na zastanowienie się, czy nie jest to aby morderstwo doskonałe? A może tylko spełnienie społecznie przepisanej jej roli?

Wszystko jest w tym przedstawieniu autentyczne i Gombrowiczem podszyte – bo śmieszne i przerażające zarazem, prowadzące powoli do celu nadrzędnego, czyli teatralnego *katharsis*.

Myśli i działania postaci ujawniają się u Gombrowicza właśnie poprzez formę – za pomocą gestów, słów czy symbolicznych zachowań blisko związanych z ciałem. Impulsy do czynów bohaterów *Iwony* istnieją i rozwijają się zawsze wobec drugiego człowieka, wtedy nabierają wiarygodności, umac-

Paulina Zając, Mateusz Surówka, Robert Nowak, Małgorzata Szczyrek czyli Bur-gunda, Filip, król i królowa.

nią się. Król Ignacy (świetny w tej roli **Robert Nowak**) przypomina sobie „grzeszki” z przeszłości, Królowa Małgorzata (równie znakomita **Małgorzata Szczyrek** - dla mnie najlepiej zagrana rola tego spektaklu) ujawnia swe ciążotki do pisania grafomańskich wierszy.

Inscenizator Janusz Pokrywka z reżyserem **Robertem Nowakiem** w *Iwonie* obnażyli coś, co w dramacie Gombrowicza było dość skrupulatnie zakamuflowane, tzn. temat erotyzmu. I to nie tylko tego cielesnego, co w równej lub nawet większej mierze społecznego. Pod osłoną erotyki kryje się problem konformizmu i wyborów determinowanych kulturą. Ludzką? Polityczną? Religijną?

Seksualna, erotyczna wyrazistość, jest gwarantem stabilizacji i określoności form i ról, zbiorowego jednomyślenia. Zachowywania się tak, jak tego oczekują od nas inni. Jednak w ten sposób zostajemy uprzedmiotowieni i demonstrujemy umowność znaczeń. *Iwona* nie wykorzystuje swego ciała i to właśnie zdaje się być fascynujące dla Filipa, trochę Don Juana, a trochę rozwyrzonego królewskiego syna. Filip staje więc na rozdrożu między kobiecą urodą a zagadką. Wszak Eros jest tajemniczy. Aby do tej tajemnicy dotrzeć, podejmuje próbę zakwestionowania dotychczasowego porządku. Ta jednak prowadzi do chaosu na dworze. Za działanie, które w zamiarze miało chyba zdążyć do przywrócenia już trwającego rozpadu, trzeba uznać zainteresowanie *Iwoną*, jakim obdarza ją dworzanin - lokaj Innocenty (w roli grający jak z nut **Ryszard Szetela**).

Spektakl w dynamicznej konwencji teatru dramatycznego („rozedrgana” w swej roli jako współczesny ochroniarz **Ewelina Pączkowska**, a także swoiste zworniki całego przedstawienia, pokojówki **Karolina Plizga** i **Sylvia Wiśniowska**), wykorzystujący różne rodzaje form plastycznych: osoby, kukły, manekiny krawieckie, charakterystyczne stroje i nakrycia głowy, rekwizyty, dopełnia bardzo malarska scenografia autorstwa **Przemysława Pokrywki**, którą rozumiem tu jako coś ujmującego rzeczywistość w pewne ramy, niczym obraz właśnie. Rozwiązanie scenograficzne jest istotne, bo nie tylko wpływa na wrażenia estetyczne widza, ale nakierowuje na odpowiednią interpretację dramatu, a poprzez to wspomaga odczytanie reżyserskiego zamysłu. Zwornikiem scen dramatycznych jest

także muzyka opracowana przez **Bogdana Janika**.

Przedstawienie wydobywa najważniejsze myśli z dramatu Gombrowicza. *Iwona* w tej interpretacji jest właściwie bezwolną lalką, w której jednak, jak w podstawionym krzywym zwierciadle, odbijają się najgorsze cechy pozostałych bohaterów: fałsz, niezdolność do okazywania miłości, ukryte pragnienia. Tekst Gombrowicza w tej konwencji, staje się polem scenicznych poszukiwań prawdy o podstawowych ludzkich sprawach: o władzy, namiętnościach, cielesności, erotyce. I tu trzeba koniecznie wspomnieć o oryginalnym zakończeniu inscenizacji Janusza Pokrywki. Oto niemrawa, poddająca się konwenansom, bierna *Iwona*, wyłania się niczym *Wenus* z kąpeli i bucha wręcz *sex appealem*, bucha pożądaniem, ujawniając symbolicznie to, co dzikie i wyzywające, skrywane. W *Iwonie...* tkwi jakaś tajemnica, która wymyka się jednoznaczniemu przyporządkowaniu. To nie świat konwencji ją tłamsi, lecz ona ostatecznie oszukuje wszystkich. Potrzebowała tylko sposobności, by to wcielić w życie.

I wydawałoby się, że ta sfera ludzkiej egzystencji zdobywa naszą świadomość, lecz oto królewski tron, a więc przywrócony i stabilny porządek konwenansu, okazuje się... zwykłą, choć dwuosobową deską klozetową. Efekt tej sceny jest tak mocny; tu jest skład wszelkich starań i zabiegów ludzkich. Czyli jedno wielkie Nic. Formy, zasady, konwenanse, porządki społeczne, relacje międzyludzkie, a nawet wydawałoby się niezniszczalny motor erotyki, znikają przy dźwiękach lejącej się z rezerwuaru wody. Wszystko jest umowne i wszystko przemija.

Iwona Pokrywki i Nowaka jest bardzo cielesna, ale nie jest *Iwoną* kultury masowej i nie jest ofiarą represyjnych instytucji społecznych. Inscenizatorom udało się z groteski wydobyć groźbę międzyludzkich relacji. Interpretując Gombrowicza współcześnie, pozostają wierni jego intencjom.

Scena Propozycji Janusza Pokrywki prezentuje swe spektakle w najróżniejszych miejscach. Niedawno była to sala hotelu „Imperium”. Zaskakujące? Tylko pozornie, bo Pokrywka, bliski duchowi Gombrowicza, idzie za poleceniem mistrza Tadeusza Kantora, by teatr robić tam, gdzie się go nikt nie spodziewa. Może więc należałoby jego Scenę w jakiś sposób przybliżyć do naszego Uniwersytetu, którego przecież jest pracownikiem? Choćby dlatego, że tu także prawdziwego teatru mało kto się spodziewa.

Uroczysta kolacja - scena zbiorowa.

Lucyna Wille

JAK NIE ŚWINIA, TO MAŁPA, CZYLI CHARAKTEROLOGIA W OPISIE ZDZISŁAWA WAWRZYNIAKA

Profesor Zdzisław Wawrzyniak znany jest w środowisku naukowym z licznych publikacji językoznawczych, barwnych wystąpień konferencyjnych, życzliwych recenzji rozpraw habilitacyjnych i doktorskich, a także kierowania Instytutem Filologii Germańskiej naszego Uniwersytetu od blisko trzydziestu lat. Dla znajomych, i to nie tylko najbliższych, nie jest jednak żadną tajemnicą, że Profesor od lat pasjonuje się pewną dziedziną bynajmniej nienaukową. Chodzi o astrologię i powiązaną z nią charakterologię, która postrzega cechy ludzkiej osobowości w bezpośrednim i ścisłym związku z układem planet w chwili narodzin danej osoby. Profesor zna na pamięć znaki zodiaku wszystkich swoich współpracowników i dokładnie wie, ile ma w swoim otoczeniu Baranów (w tym nie tylko zodiakalnych), Ryb (co nie chcą uznać, że głosu nie mają), Strzelców (niekoniecznie wolnych), czy Panien (nie zawsze do wzięcia). Czy uprawia przy tym charakterologię stosowaną i wykorzystuje swoją wiedzę praktycznie w kontaktach międzyludzkich – nie wiadomo. Warto się jednak mieć na baczności.

Jak na wytrawnego naukowca przystało (choć nie o nauce tutaj mowa, odruchy zawodowe dają o sobie znać), Zdzisław Wawrzyniak postanowił wreszcie opublikować swoją wiedzę o ludzkich charakterach. Tak powstała pięknie wydana książeczka *Dowiedz się, jaki masz charakter*, która ukazała się w wydawnictwie Libra pod koniec 2011 roku. Oprócz części opisowej, w której przedstawiono charakterystyczne cechy osobowości według europejskich i chińskich znaków zodiaku, książeczka zawiera również liczne, wymowne ilustracje.

Ponieważ znaki europejskie i chińskie nie są po prostu swoimi odpowiednikami (europejskie pokrywają 12 przedziałów czasowych każdego roku, zaś chińskie pełne lata kalendarzowe w cyklu 12-letnim), należy je traktować komplementarnie. Czy ktoś wierzy w astralne wpływy na ludzkie życie, czy nie – przeczytać warto. A może warto nawet do-

puścić myśl, że może nie do końca ponosimy odpowiedzialność za własną niefrasobliwość, niecierpliwość, nerwowość, nielojalność, nieuczciwość, może gwiazdy pomogą nam dźwigać ciężar pewnych występków? Wszak sam Pascal argumentował, że warto raczej wierzyć (bo nie pociąga to za sobą żadnego ryzyka) niż nie wierzyć (bo to zbyt ryzykowne, gdyby się nie miało racji).

Przy każdym znaku zodiaku, zarówno europejskim, jak i chińskim, Autor podaje dosyć długą listę jego prominentnych reprezentantów – przeważnie oddalonych w czasie lub/i przestrzeni. To zapewne również odruch zawodowy wytrawnego naukowca, który instynktownie pamięta, że najlepiej nie pisać o kolegach po fachu, zwłaszcza tych żyjących i tych z własnego podwórka. Tak więc, choć bardzo chętnie dowiedziałabym się raczej, jakie gwiazdne konstelacje kierują posunięciami JM Rektora Uliasza, czy jego zastępcy, a mojego przyjaciela, prof. Bobko – musiałam się zadowolić informacją o astralnych komitywach, np. markiza de Sade, księcia Karola, Mussoliniego i Lenina. O sobie od dawna wiem, że jestem urodzonym Wod-

nikiem, a tu się okazuje, że również żadnym władzy, przebiegłym, skłonnym do intryg Szczurem. Prawda podobno w oczy kole, ale warto się z nią pogodzić, a może zacząć wykorzystywać te ukryte talenty? Za to Zdzisław Wawrzyniak, jak sam przyznaje w zakończeniu, to nie tylko Bliźniak, ale zarazem i Małpa. Czego się można spodziewać po Małpie? Otóż jest pomysłowa, wielostronna, inteligentna, nienasycona w swej ciekawości, ale też kłamliwa, powierzchowna, przebiegła, złośliwa, potrafiąca manipulować innymi! Ale za to uraczyła nas ciekawą i zabawną lekturą. A do tego wcale nie jest Świnia. Choć może szkoda, gdyż zodiakalna Świnia to stworzenie dobroduszne i spokojne, miłe i troskliwe, uczciwe i wspaniałomyślne. Może w tym duchu należy od-tąd rozumieć odnośny epitet, gdyby się takowy usłyszało.

Małgorzata Janda

MALOWANE SŁOWEM. O ARTYSTYCZNEJ WRAŻLIWOŚCI MIECZYSŁAWA ŁYPA

Najnowszy zbiór poezji Mieczysława Arkadiusza Łypa jest myślową i kompozycyjną kontynuacją tomików, które ukazały się w ostatnich latach: *Ars longa, vita brevis* (2008), *Genius loci* (2009), *Orbis pictus* (2010), *In Arkadia* (2011). Autor kreuje obrazy o wielorakich barwach i kształtach, uobecnia nastroje, melodie, zatrzymuje przelotne wrażenia. Stale odnosi się do malarstwa i muzyki, ubogacając w ten sposób opis lirycznych doświadczeń. Niejednokrotnie przywołuje malarzy i ich dzieła. Tworząc na przykład *Obrazek z Piwnicznej*, odwołuje się do „tekturek Mistrza” Nikifora. Inspiruje się malarstwem Williama Turnera, gdy pisze:

*Jeszcze szarość ale nie światło
Jeszcze cichość ale nie samotność obcość
Jeszcze mglistość i gęstwy mgielne
ale już brzask raczej zapowiedź świtania
ukrytego życia i tajemnicy dnia.*

W cytowanej strofie autor wydaje się tworzyć coś na kształt poetyckiego ekwiwalentu obrazu malarskiego – zaciera kontury, kreuje światło, stara się zyskać przejrzystość. Podobnie dzieje się w wierszu *Rydwán Heliosa* (z cyklu *Wiersze znad Morza Kreteńskiego*), gdzie obserwować możemy rodzący się poranek z toczącą się „ogromną gorejącą kulą świtu”, z żaglami rozwijającymi biel w lazurach zatok, z różowym widnokręgiem, czy jaśniejącymi u wzgórz winnicami.

Mieczysław Łyp pozostaje wierny obranym wcześniej sposobom wyrażania lirycznych doświadczeń, gdy dba o plastyczność swych utworów. Dowodem jeden z najnowszych wierszy – *Malowane muzyką*. Autor, posługując się słowem – podstawowym narzędziem poezji – raz po raz zadaje pytania. Zastanawia się, jakim kolorem oddać uczucia, a jakim namalować „wspólność”. Chce wiedzieć, w jaki sposób być poetą „malującym” pejzaże, smakującym rzeczywistość, zasłuchanym w jej muzykę. Nie dziwi więc obfitość środków poetyckiego wyrazu (epitety, metafory, powtórzenia, instrumentacja głoskowa); wszak to one wyrażają wzajemne relacje pomiędzy różnorodnymi dziedzinami sztuki.

Zarówno muzycy, malarze, jak i poeci sugerują świat uczuć i przeżyć. Postępuje tak „każdy artysta, posługując się tym, co mu najbliższe, więc muzyką, wierszem, bryłą; zostaje w ten sposób udokumentowana przez dzieło sztuki [...] wyobraźnia kreacyjna”¹. Czytelnik może ją poznawać dzięki zmysłowemu obrazowi rzeczywistości zewnętrznej. Unaoczniając ją, Łyp nazywa kolory, zapachy, smaki. Polifonia wrażeń ubogaca

najnowsze utwory poety. W wierszach tych – podobnie jak we wcześniejszych zbiorach lirycznych – uwagę zwraca synestezyczny charakter obrazowania. Jego szczególną cechą, właściwą autorowi, jest klarowność i płynność przechodzenia od jednego fragmentu pejzażu w inny (w wierszu *Błękitny zapach lipca* pachnący groszek „odwija kolory w upał // w nadchodzącą słodycz lipca // w aleje lip // w odwieczny nadmiar // światła i zieloności”), od jednego doznania sensualnego w inne wrażenie zmysłowe (w utworze *Z papieskiego szlaku* cisza kwitnie pąkami rumianu, a lilioworóżowa macierzanka pachnie dzi-kim ugorem).

Osobliwe miejsce w twórczości Mieczysława Łypa zajmują liryki odwołujące się bezpośrednio do osób pocie najbliższych, odniesienia do miejsc autorowi drogich, do przeszłości, „smakowanej” wszystkimi zmysłami. Bywa, że wspomnienia wywołuje – drogi niegdyś – przedmiot, zapach, brzmienie, czy fragment pejzażu. Najczęściej jednak przeszłość uobecnia się w chwilach szczególnych, takich jak na przykład Święto Zmarłych, czy Wigilia Bożego Narodzenia. W wierszu *W płomieniu ciszy*, poświęconym osobom zmarłym, autor przez pryzmat ognia dostrzega – wyraźniej niż zazwyczaj – twarze bliskich, dawne łąki, sady, białą chustkę matki, minioną radość i wieczór wigilijny. W *Białej Wigilii* natomiast przywołuje niezwykłość chwil świątecznych, spędzanych z matką, ojcem, rodzeństwem. Wyjątkowość Wigilii Mieczysław Łyp przybliży, między innymi, dzięki odpowiednio ukształtowanej kolorystyce. Zaakcentowana w tytule biel pojawia się w liryku kilkakrotnie, stanowiąc dominantę kolorystyczną. Rozbieloną rzeczywistość, którą delikatnie przełamują liliowe osty i czerwone jabłka, dodatkowo ubogacają efekty świetlne końcowej strofy (mowa o **jasnych** wierszach wigilijnych i ludziach **świecących** jak **gwiazdy**). Biel, z natury swej, jest ekwiwalentem światła, ma swego rodzaju właściwość lustra. Doskonale współgra z wrażeniami świetlnymi. Będąc składnikiem świata wewnętrznego wierszy Łypa, przybliża doznania osoby mówiącej, jej tęsknotę za przeszłością niemal doskonałą, gdzie „ludzie świecą jak gwiazdy”.

O przeszłości można mówić z sentymentem. Wspomina się ją ze wzruszeniem. Bywa jednak, że tak jak Mieczysław Łyp, staramy się nadać jej kształt. Poeta, „malując” słowem, kształtuje ją w artystycznym wymiarze.

¹ Z. Taranienko, *Rozmowy o malarstwie*, Warszawa 1987, s. 166.

Ewa Kuc

III WARSZAWSKIE TARGI KSIĄŻKI

Od 10 do 13 maja 2012 r. Wydawnictwo UR uczestniczyło w trzeciej edycji Warszawskich Targów Książki odbywających się pod honorowym patronatem prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Targi zgromadziły ok. 500 wystawców z kraju i zagranicy oraz prawie 40 tys. zwiedzających. W ciągu czterech dni odbyło się ponad 600 wydarzeń: spotkań autorskich, seminariów, prezentacji i konferencji.

Wyraźną i stałą osią targów były nowe technologie. Organizatorzy postawili na bogaty program warsztatów i prezentacji książki elektronicznej. Nowością stanowiła natomiast „Kanapa Literacka” – miejsce, gdzie w swobodnej atmosferze czytelnicy mogli spotkać się z ulubionym autorem. Na „Kanapie Literackiej” zasiedli m.in.: Andrzej Sapkowski, Adam Makowicz, Maria Szyszkowska, Jarosław Zieliński, Jean-Pierre Verheggen czy Gabriel Leonard Kamiński.

Tematami, które w tym roku zdominowały dyskusje panelowe, były m.in.: własność intelektualna, książka elektroniczna i jej możliwości, przyszłość książki papierowej w obliczu zaawansowanej digitalizacji. Rozmawiano także o skutkach wprowadzenia podatku VAT na obniżenie sprzedaży książek czy planowanej przez organizatora zmianie siedziby Warszawskich Targów Książki na obiekt bardziej nowoczesny, spełniający standardy, a co najważniejsze, przystosowany do potrzeb wystawców oraz zwiedzających.

Nasze stoisko mieściło się w sektorze B, w sąsiedztwie kilku innych oficyn akademickich, na tle których prezentowaliśmy się znakomicie. Wielu odwiedzających było pod wrażeniem liczby wydawanych przez nas tytułów, ich różnorodności tematycznej oraz profesjonalizmu edytorskiego. Wyróżnialiśmy się również oferowanymi gadżetami reklamowymi. W ciągu czterech dni rozdaliśmy dużo katalogów i informacji o nowościach wydawniczych oraz przyjęliśmy sporo zamówień.

Targi dały nam możliwość reprezentowania miasta, uczelni oraz promowania dorobku naukowego naszych autorów. Stanowiły także doskonałą okazję do zawarcia nowych kontaktów handlowych i odświeżenia znajomości branżowych z księgarzami i bibliotekarzami, którzy uzupełnili zbiory o nasze nowości wydawnicze bądź zaczerpnęli informacji o zapowiedziach wydawniczych.

Odwiedziło nas wielu wiernych klientów oraz stałych targowych bywalców. Zdarzali się odbiorcy indywidualni pytający o określone tytuły i konkretnych autorów. Najlepiej sprzedawały się monografie. W tym roku największym wzięciem cieszyła się *Druga Rzeczpospolita (1918–1939)* autorstwa

Włodzimierza Bonusiaka. Powodzenie miały ponadto m.in.: *Kartografia Galicji Wschodniej w latach 1772–1914* Franciszka Faluszcza, *Duchowość ponowoczesna. Idee, perspektywy, prognozy* Beaty Guzowskiej oraz doceniona już na zeszłorocznych targach *Gramatyka angielska i niemiecka w opisie równoległym* Zygmunta Tęczy. Żywe zainteresowanie zwiedzających wzbudzały w szczególności książki z nauk humanistycznych, zwłaszcza z historii, filozofii oraz literaturoznawstwa.

Warszawskie Targi Książki zakończyły się po czterech dniach wytężonej 9-godzinnej pracy. Trzecia odsłona nowej imprezy pokazała wielkie możliwości stojące przed organizatorami, jednak obnażyła także słabości organizacyjne, konieczność pozyskania zarówno nowej siedziby dostosowanej do potrzeb tak dużego przedsięwzięcia, jak i większego grona wystawców. Dziwiła nieobecność np. Wydawnictwa Znak czy Wolters Kluwer. Na udział w imprezie zdecydowało się także niewielu wydawców akademickich. Przed organizatorami niewątpliwie wielkie wyzwanie polegające na przekonaniu do udziału w imprezie największych wydawców profesjonalnych, lecz także wydawców niszowych, co podniosłoby prestiż i przyczyniło się do rozszerzenia oferty handlowej. Przyszłość pokaże czy Warszawskie Targi Książki sprostają wysokim wymaganiom stawianym przez rynek. Jedno jest pewne: patrząc na długie kolejki do kas biletowych przed Pałacem Kultury i Nauki, tłumy przy stoiskach, możemy być spokojni o przyszłość czytelnictwa w Polsce. Myślę, że zawiodą się także ci, którzy wieszczą koniec książki drukowanej, nic bowiem nie zastąpi tradycyjnych wydawnictw.

Artur Mordka

PRZESTRZENIE RYSUNKOWE

Artystyczne wędrówki nie mają miejsca jedynie w granicach dzieła sztuki, gdzie ślady narzędzia twórczego wskazują na fazy budowania formy. Dokonują się również w przestrzeniach fizycznych i społecznych, których charakter ma także znaczenie dla aktu twórczego i wpływa na ostateczny kształt dzieła. Zorganizowany przez Mateusza Gurdaka *Zimowy Plener Rysunkowy Nowa Dęba 2012* (5.02. – 11.02. 2012) pokazał harmonijne zazębianie się tych trzech rodzajów przestrzeni, czego ostatecznym rezultatem (w sensie *effectus*) były prace rysunkowe (w sensie *opus*) Barbary Blonski, Marii Siuty-Góreckiej, Stanisława Góreckiego, Mateusza Gurdaka, Janusza Pokrywki, Stanisława Ożoga, Surena Vardaniana i Zbigniewa Ważydrąga.

Przestrzenie rysunkowe w nich obecne mieniały się wielością znaków artystycznych, które raz budują całości przedmiotowe, to znów stronią od tego, tworząc własny świat. Ze znaków tych wyłaniają się rzeczy, postacie ludzkie, twory organiczne, które jednakże są dalekie od rzeczywistych przedmiotów. Tworzą raczej artystyczne sploty wiążące elementy rzeczywistości w nadrzędne całości, które nie są już realne. Prawda rysunku wykracza poza prawdę świata, choć przecież wiele z niego czerpie, zaś jego zasada ma odmienną postać od zasady tłumaczącej to, co realne. Odrealnienie przedmiotu nie

jest tu jedynie wynikiem działania formy rysunkowej, która czasem go upraszcza, czasem zaś deformuje, lecz także dokonuje się przez kompozycję, mocą której rzeczy o realnych kształtach wyprowadzane są ze swych naturalnych związków i wprowadzane w obszar artystycznego sensu. Jego struktura dopuszcza nieoczekiwane syntezy i sploty.

Ich ścisłość zależy również od charakteru kreski, która buduje całość. Jej niemal geometryczna postać obecna w niektórych rysunkach wycisza płaszczyznę rysunkową i nadaje jej racjonalny charakter. W innych, kreska jest niespokojna, wzmacniając tym samym niepokój związany z ludzkim losem. Jej siła nie staje się słabsza wraz z zanikiem funkcji budowania przedmiotów. Przekreślenie tej funkcji wyzwala bowiem ekspresyjność. Rządzi ona wówczas samą sobą i sama dla siebie stanowi cel.

Fenomenalność kreski nie zawsze wiąże się z jawnością. Budując nasycone przestrzenie rysunkowe, zanika w nich, choć zarazem jest przecież ich źródłem i zasadą. Stanowi zatem w porządku twórczym to, co pierwsze, w odbiorczym zaś – to, co ostatnie. Rodzaj kreski, stopień jej nasycenia i temperatury sprawiają, że przestrzenie nigdy nie są w sobie jednolite. Raczej różnicują się, swobodnie przechodząc jedno w drugie, to znów zderzają się ze sobą, tworząc kontrast. Nie przełamuje on jednak jedności rysunku jako całości, lecz jedynie dzieli go wedle stopnia nasycenia kreską.

Plener rysunkowy w Nowej Dębie nie miał charakteru jedynie artystycznego. Jego organizatorzy przeznaczili jeden dzień na pracę z dziećmi (czas ferii szkolnych temu sprzyjał). Tym razem artyści musieli się zmierzyć nie tylko z rysunkiem i jego formą, lecz także ze swymi tymczasowymi uczniami, których upór i zapał wskazywały na żywe zainteresowanie tą dziedziną sztuki. Dzięki cennym uwagom uczestników pleneru powstało szereg prac, które także można było oglądać podczas wernisażu zorganizowanego 11 lutego 2012 w „Galerii” Samorządowego Ośrodka Kultury w Nowej Dębie. Otwarcia dokonali: dyrektor ośrodka **Krzysztof Rzemień**, organizator pleneru **Mateusz Gurdak** oraz burmistrz Miasta i Gminy Nowa Dęba **Wiesław Ordon**. Ze strony artystów głos zabrał prof. **Stanisław Górecki** (Wydział Sztuki UR). Podkreślił on aspekt artystyczny pleneru, jego świetną organizację, a także wskazał na znaczenie tego wydarzenia dla promocji Nowej Dęby.

„KOMU POTRZEBNY JEST JESZCZE MISTRZ?”

Głównym współorganizatorem tego międzynarodowego projektu artystycznego był Uniwersytet Rzeszowski, a konkretnie Wydział Sztuki (Zakład Malarstwa oraz Zakład Grafiki Warsztatowej i Projektowej) i Studenckie Koło Naukowo - Artystyczne WS UR „Razem”. Pomysłodawcami i bezpośrednimi opiekunami oraz koordynatorami byli pracownicy tego wydziału: dr **Antoni Nikiel** i prof. UR **Marek A. Olszyński**.

Opiekunami i uczestnikami tego projektu są także: dyrektor Muzeum „Dwory Karwacjanów i Gładyszów” – mgr Zdzisław Tohl, prezes Stowarzyszenia Fenomenologicznego – dr Marek Kornecki, prof. UR Artur Mordka, prof. UR Józef Jerzy Kierski, prof. UR Tadeusz Boruta – kierownik Zakładu Malarstwa WS UR, prorektor ASP Kraków – dr hab. Łukasz Konieczko, profesor nadzwyczajny, prorektor AJD w Częstochowie, dr hab. Jarosław Kweclich – prof. AJD, profesor Peter Hristoff (School of Visual Arts, NYC – USA) oraz pani profesor Joanna M. Wężyk z Kean University, Union – NJ, USA.

Współorganizatorami i biorącymi udział w tym sympozjum było również Muzeum - Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach z Ośrodkiem Konferencyjno-Wystawienniczym „Kasztel w Szymbarku”, Stowarzyszenie Fenomenologiczne im. Jana Patočki, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu (Wydział Wychowania Plastycznego – Instytut Plastyki), Akademia Sztuk

Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, Narodowa Akademia Sztuk Pięknych we Lwowie (Ukraina), Kean University w Union – New Jersey (USA), School of Visual Arts NYC – New York (USA).

Pokazom prac studentów i pedagogów biorących udział w tym artystycznym, międzynarodowym projekcie - w zaplanowanej w Polsce oraz w USA poplenerowej serii wystaw - towarzyszą profesjonalnie wydane katalogi zawierające materiały z dyskusji panelowej pod tytułem „Komu potrzebny jest jeszcze MISTRZ? ...” oraz prace plastyczne wszystkich uczestników sympozjum, towarzyszące wystawom, między innymi w Szymbarku k. Gorlic, Nowym Sączu i Limanowej, w Union – New Jersey i Nowym Jorku, Częstochowie, oraz - aktualnie - w Krakowie.

Bardzo ważnym i potrzebnym „strategicznym partnerem” naszego sympozjum było Koło Naukowo-Artystyczne Studentów Wydziału Sztuki UR – „Razem”, którego członkowie, a zarazem uczestnicy pleneru brali udział (z bardzo dużym zaangażowaniem oraz profesjonalizmem) we wszystkich najważniejszych działaniach logistycznych nad tym projektem.

Najważniejszą ideą tego udanego sympozjum było porównanie doświadczeń dydaktycznych poszczególnych artystów – pedagogów z ośrodków akademickich biorących udział w tym plenerze - w ich pracy artystycznej z adeptami sztuk pięknych. Konfrontacja ta połączona była z bardzo ciekawymi analizami

i dyskusjami podejmowanymi przez teoretyków sztuki, którzy analizowali między innymi tradycyjne i współczesne strategie dydaktyczne, także w zakresie edukacji artystycznej.

Niewątpliwym sukcesem studentów i obecnych absolwentów Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego jest fakt, iż profesjonalne jury pod przewodnictwem prorektora krakowskiej ASP – prof. Łukasza Konieczko, które oceniało poplenerowy dorobek artystyczny jego uczestników, zakwalifikowało do nagród i wyróżnień aż pięciu studentów lub – aktualnie – naszych absolwentów z WS UR!

Jak już kiedyś informowaliśmy na łamach tej gazety, Grand Prix – nagrodę Rektora ASP w Krakowie otrzymała pani Barbara Szal-Porczyńska (dyplomantka z Pracowni Malarskiej prof. Stanisława Białogłowicza, ubiegłoroczna absolwentka Wydziału Sztuki) za zestaw bardzo ciekawych prac malar- skich.

Drugą nagrodę – ufundowaną przez dziekana Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego zdobyła natomiast pani Magdalena Uchman, również absolwentka WS UR (dyplomantka z Pracowni Grafiki Warsztatowej pana profesora UR Krzysztofa Skórczewskiego) za dwie oryginalne – także pod względem warsztatowym – grafiki.

Symposium to było niewątpliwie dobrym pomysłem i sukcesem jego organizatorów oraz pomysłodawców, oryginalną formą edukacji artystycznej, łączącej rozwój talentów plastycznych młodych twórców z ich edukacją z zakresu wiedzy na temat teorii i historii sztuki oraz prezentującym oryginalne strategie dydaktyczne oraz artystyczne z poszczególnych ośrodków akademickich – z kraju i z zagranicy.

m.a.o.

Akademicki mistrz Polski studiuje na Wydziale Wychowania Fizycznego

W rozegranych, w dniach 17-18 maja 2012 roku w Warszawie, Akademickich Mistrzostwach Polski w kick-boxingu, w formule kick light, studentka Uniwersytetu Rzeszowskiego (Wydział Wychowania Fizycznego) **Ewa Bulanda** po dwóch wysoko wygranych pojedynkach z Dominiką Ziemińską reprezentującą Wyższą Szkołę Edukacji w Sporcie Warszawa oraz Iwoną Duklewską - Politechnika Warszawska (oba werdykty-3:0) uplasowała się na miejscu pierwszym w kategorii 50 kg, tym samym zdobywając Akademickie Mistrzostwo Polski. **Ponadto Ewa została wybrana Najlepszą Zawodniczką Mistrzostw**, w których startowały zawodniczki i zawodnicy z 59 szkół i uczelni wyższych. Wynik Ewy Bulandy pozwolił Uniwersytetowi Rzeszowskiemu zająć czwartą lokatę.

Teresa Miś, Damian S. Pyrkosz, Bogumiła Grzebyk

STAŻ NAUKOWY NAUCZYCIELI Z WYDZIAŁU EKONOMII W CORNELL UNIVERSITY (USA)

Uczestnikami dwutygodniowego stażu naukowego w Cornell University, Department of Development Sociology, Ithaca, NY, na przełomie lutego i marca 2012 roku byli pracownicy Katedry Polityki Gospodarczej (Wydział Ekonomii): dr Bogumiła Grzebyk, dr Teresa Miś i dr Damian S. Pyrkosz.

Cornell University to jedna z renomowanych uczelni w Stanach Zjednoczonych. Założyli ją w 1865 roku Ezra Cornell i Andrew Dickson White, w celu przekazywania i upowszechniania wiedzy z różnych dziedzin (motto Ezra brzmiało: „chciałbym stworzyć instytucję, gdzie każda osoba nabędzie umiejętność działania w danej dziedzinie nauki”). Obecnie studiuje tu prawie 14 tys. studentów z 50 stanów USA i 122 krajów.

Celem naszego wyjazdu było nawiązanie współpracy naukowej w zakresie badań nad rozwojem obszarów wiejskich. Wyjazd w połowie finansowany był z prywatnych środków nauczycieli akademickich UR. W USA uczestniczono w spotkaniach i dyskusjach z pracownikami Cornell University, Department of Development Sociology, w trakcie których obie strony prezentowały opinie w zakresie podnoszonych tematów

badawczych. Spotkaliśmy specjalistów z różnych dziedzin:

- prof. David L. Brown: demografia, migracje ludności, rozwój zrównoważony;
- prof. Charles C. Geisler: rozwój obszarów wiejskich, bogactwa naturalne, ochrona środowiska;
- Loren Tauer: ekonomia i zarządzanie;
- Jim Haldeman, Sr. Associate Direktor: współpraca międzynarodowa;
- Peter Hobbs, Adjunct Professor: gleboznawstwo, uprawa roli;
- Valerie Bunce, Director: Cornell Institute for European Studies;
- Sydney Van Morgan, Associate Director: Cornell Institute for European Studies.

Pan prof. David L. Brown i jego współpracownicy realizują projekty badawcze obejmujące różne kwestie: polityczne i gospodarcze problemy wiejskiego i regionalnego rozwoju w USA oraz w Europie Środkowo-Wschodniej, problemy społecznej mobilności oraz migracji ludności ze wsi do miast w Anglii, USA i Europie Wschodniej.

Ponadto rzeszowscy nauczyciele akademicy poznali specyfikę kilku kursów, prowadzonych przez różnych wykładowców:

1. International Development – prof. McMichael,
2. The Economics and Psychology of Sustainable Business – prof. Schulze,
3. Agriculture, Food & Society – dr Jr Gillespie,
4. Economics and Management – dr Loren Tauer,
5. Environmental Economics – dr Shanjun Li.

Polscy uczestnicy stażu poznali specyfikę pracy i problematykę badawczą realizowaną przez pracowników Department of Development Sociology, która koncentruje się głównie na kwestii zabezpieczenia dobrobytu ludzi oraz zrównoważonego rozwoju. Ponadto obejmuje problemy związane ze zmianami społeczno-ekonomicznymi, angażowaniem organizacji

obywatelskich na różnych szczeblach rozwiązywania problemów na poziomie globalnym i lokalnym.

Program nauczania amerykańskiej instytucji skupia się na następujących kwestiach:

- rolnictwo i bezpieczeństwo żywności,
- polityczne i ekonomiczne procesy zmian,
- migracje ludności,
- ochrona środowiska,
- dynamika zmian społecznych i środowiskowych,
- nierówności społeczne,
- problem biedy i ubóstwa oraz sposoby jego ograniczania.

W czasie stażu w ramach seminarium z udziałem pracowników Cornell University Department of Development Sociology, Community and Rural Development Institute CaRDI, uczestnicy wyjazdu przedstawili swoją problematykę badawczą: dr Bogumiła Grzebyk – „Possibilities and Barriers of Social-Economical Development of Rural Areas”, dr Teresa Miś – „Advisory Institutions in Development of Rural Areas”, dr Damian S. Pyrkosz – „Culture and Economic Development”.

W spotkaniu i dyskusji nad przedstawionymi zagadnieniami brali udział: Rod Howe Director, David Kay Sr. Extension Associate, Heidi Mouillesseaux-Kunzman Sr. Extension Associate, Mary Jo Dudley Director, Farmworker Program Larry Van de Valk Director, Lead New York John Sipple Associate Professor and Co-Faculty Director. Osoby te również przedstawiły specyfikę swojej pracy, w tym głównie kwestie doradztwa, które jako pracownicy uczelni świadczą dla mieszkańców obszarów wiejskich.

Rezultatem dwutygodniowego wyjazdu jest wypracowanie wspólnej problematyki naukowo-badawczej, która będzie realizowana w ramach współpracy związanej z włączeniem Wydziału Ekonomii UR do organizacji międzynarodowej konferencji naukowej o problematyce przemian i rozwoju obszarów wiejskich w Europie Środkowo-Wschodniej w ostatnich 20 latach, która odbędzie się we wrześniu/październiku 2013 roku na Uniwersytecie Rolniczym w Nitrze (Słowacja). Dr Damian S. Pyrkosz został zaproszony do komitetu organizacyjnego tej konferencji i w dniach 7-8 marca 2012 roku przebywał w Nitrze. Oprócz przedstawiciela Uniwersytetu Rzeszowskiego w spotkaniu uczestniczyli naukowcy z różnych ośrodków uniwersyteckich USA i Europy: University of West Hungary, Sopron, Węgry; University of Texas at San Antonio, USA; Kansas State University, Manhattan, Kansas, USA; Cornell University, Ithaca, New York, USA; Slovak Agricultural University, Nitra, Słowacja; Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń, Polska.

Efektom prac komitetu było podjęcie decyzji w sprawie szczegółowej tematyki konferencji i sprecyzowania problematyki do następujących zagadnień: transformacja struktur i instytucji, ubóstwo, nierówności i wykluczenie społeczne, ochrona krajobrazu i środowiska, kultura, tożsamość i religia.

**Bożena Duda, Grzegorz A. Kleparski,
Edyta Więclawska**

REPREZENTACJA RZESZOWSKIEJ SZKOŁY SEMANTYKI DIACHRONICZNEJ W IRLANDII

W ostatnim tygodniu kwietnia delegacja Instytutu Filologii Angielskiej, na czele z prof. **Grzegorzem A. Kleparskim**, gościła w Trinity College Dublin, najstarszej uczelni wyższej w Irlandii. Przedstawiciele IFA, korzystając z możliwości programu *Budowa potencjału dydaktycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego na poziomie europejskim*, mieli okazję nie tylko obserwować zajęcia prowadzone na owej uczelni, na kierunku filologia angielska, ale także przeanalizować i porównać programy nauczania obowiązujące w obu uczelniach. Podczas tygodniowej wizyty studyjnej każdy uczestnik programu wziął udział w dwóch konferencjach naukowych. Pierwsza z nich Language and Representation: An Irish – Polish Seminar została zorganizowana przez dyrektora Instytutu Języka i Komunikacji (Centre for Language

ciągnie się przez 8 kilometrów, osiągając w najwyższym punkcie 214 metrów.

Kolejną, wartą wzmianki atrakcją turystyczną, którą zwiedzili uczestnicy wizyty studyjnej jest Glendalough (irl. Gleann Dá Loch, dosł. Dolina Dwóch Jezior). Polodowcowa dolina położona jest w górach Wicklow i słynie z pięknego krajobrazu oraz średniowiecznego klasztoru o tej samej nazwie.

Trzeba też wspomnieć o Kylemore Abbey (irl. Manistir na Coille Móire) - opactwie w zachodniej części hrabstwa Galway, nad brzegiem Kylemore Lough. Zamek w stylu neogotyckim zbudowany został przez Mitchella Henry'ego w 1868 roku. W pobliżu znajduje się duży ogród w stylu wiktoriańskim. Bardzo liczymy na to, iż tegoroczna wizyta studyjna zaowocuje bliższą współpracą pomiędzy

and Communication Studies) dra Johna Harrisa, zaś druga konferencja była debatą z cyklu Dublin Computational Linguistics Research Seminar i odbyła się na Dublin City University. Cykl tychże konferencji jest doskonałą okazją do wymiany spostrzeżeń pomiędzy pracownikami akademickimi z różnych uniwersytetów.

Wystąpienia przedstawicieli Rzeszowskiej Szkoły Semantyki Historycznej zostały bardzo dobrze przyjęte, a odbiorcy byli niezwykle zaintrygowani poruszonymi zagadnieniami językowymi. Tematy prezentacji, takie jak metafora odzwierciedlająca poruszali prof. G.A. Kleparski dr R. Kiełtyka, metaforyka i frazeologia części ciała opisywane były przez dr E. Więclawską, metaforyka nagłówków prasowych zawarta była w prezentacji dr M. Pikor-Niedziałek, a językowe mechanizmy tworzenia eufemizmów opisywane przez mgr B. Dudę wywołały wiele pytań i dyskusji, które doskonale wkomponowały się w to przedsięwzięcie naukowe.

Wizyta studyjna miała również wymiar kulturowo-poznawczy. Uczestnicy odwiedzili miejsca ważne z historycznego punktu widzenia. Cliffs of Moher to bez wątpienia najbardziej znana irlandzka atrakcja turystyczna. Urwista zachodnia krawędź płaskowyżu Burren

Trinity College w Dublinie i Instytutem Filologii Angielskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego. Już jesienią bieżącego roku planowany jest event zorganizowany pod patronatem JM Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego, który będzie obejmował cykl wykładów dotyczących badań nad językiem i kulturą oraz koncert muzyczny wykonawców z Dublina.

Jadwiga Sawicka

STUDENCI WYDZIAŁU SZTUKI UNIwersytetu Rzeszowskiego PRACOWALI W BIELEFELDZIE

Grupa studentów Wydziału Sztuki UR, pod opieką prof. **Jadwigi Sawickiej** i mgra **Krzysztofa Pisarka**, uczestniczyła w warsztatach fotografii i rysunku „Sąsiedzi w Europie – podobni i różni”, które odbyły się w dniach 17.04.–3.05. 2012 r. w Bielefeldzie. Imprezę zorganizowano w ramach projektu Nadrenia Północna Westfalia – Polska. Ze strony niemieckiej uczestniczyli w nich studenci Wydziału Projektowania Fachhochschule Bielefeld, pod kierownictwem prof. **Romana Bezjaka** i prof. **Anny Zika**.

Projekt ten składał się z dwóch części: pobytu studentów z Bielefeldu w Rzeszowie (17.10.–27.10.2011) i wizyty rzeszowskich studentów w Bielefeldzie. Obszarem artystycznych poszukiwań były oba miasta partnerskie - podobieństwa i różnice zauważalne w środowisku urbanistycznym i życiu codziennym ludzi tu mieszkających. Studenci pomagali swoim partnerom w dotarciu do interesujących ich obiektów i w nawiązaniu kontaktów z mieszkańcami. Wspólna praca była także okazją do wzajemnego poznania się i otwarcia na inną kulturę.

Efektom warsztatów jest interesująca wystawa otwarta 2 maja 2012 r. w prestiżowej Kunsthalle Bielefeld. Drugą część wystawy można obejrzeć również w Fachhochschule Bielefeld. Mieszkańcy Rzeszowa będą mieli okazję zobaczyć prace polskich i niemieckich studentów w Galerii Miasta Rzeszowa przy Liceum Plastycznym jesienią br.

Prace Aleksandry Gontarz

Piotr Różycki i jego prace

Roman Magryś

KILKA SŁÓW O KONFERENCJI: POEZJA OKOLICZNOŚCIOWA LAT 1730–1830 W POLSCE. NOWE(?) PERSPEKTYWY BADAWCZE

W dniach od 24 do 26 kwietnia 2012 roku w Uniwersytecie Rzeszowskim i Państwowej Wyższej Szkole Wschodnioeuropejskiej w Przemyśle odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa poświęcona poezji okolicznościowej lat 1730–1830 w Polsce. Organizatorami byli pracownicy Zakładu Literatury Staropolskiej i Polskiego Oświecenia UR oraz Zakładu Historii Literatury PWSW w Przemyśle. Przygotowanie tak szeroko zakrojonego przedsięwzięcia badawczego umożliwiło wsparcie finansowe projektu przez rektorów obu uczelni, a także władze Rzeszowa i Przemyśla oraz władze województwa podkarpackiego. Spotkanie naukowe w Rzeszowie i Przemyśle zgromadziło historyków literatury z najbardziej prężnych ośrodków badawczych i akademickich w kraju, m.in. Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Zielonogórskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu w Białymstoku. W konferencji wzięli udział za-

równie młodzi naukowcy, jak i literaturoznawcy o znaczącym dorobku badawczym. Obrady w pierwszym dniu konferencji otworzył JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego, prof. dr hab. **Stanisław Uliasz**. Witając uczestników tego spotkania naukowego, podkreślił on istotny wkład w rozwój badań nad literaturą oświecenia zmarłego w 2011 roku prof. dra hab. Piotra Żbikowskiego, długoletniego pracownika WSP w Rzeszowie i Uniwersytetu Rzeszowskiego. W imieniu gospodarzy sesji owocnych obrad życzył jej uczestnikom dr hab. prof. UR **Marek Nalepa**.

Konferencja została podzielona na dwie części. Obrady plenarne odbyły się w sali konferencyjnej Biblioteki UR, zaś obrady w sekcjach tematycznych, w salach dydaktycznych Instytutu Filologii Polskiej UR. Celem zarówno obrad plenarnych, jak i prowadzonych w poszczególnych sekcjach, była systematyzacja wiedzy o polskiej poezji okolicznościowej okresu oświecenia, a jednocześnie zainicjowanie nowych dróg badawczych w tej dziedzinie studiów humanistycznych. Okres ten cechuje duża dynamika zmian politycznych, społecznych i cywilizacyjnych, wskutek czego historia narodu polskiego nabiera wówczas gwałtownego przyspieszenia. W ramach tego okresu mieszczą

się tak niepowtarzalne, a jednocześnie przełomowe wydarzenia, jak elekcja Stanisława Augusta Poniatowskiego, konfederacje: radomska, toruńska, słucka, barska, targowicka, trzy rozbiory państwa polskiego, obrady Sejmu Wielkiego uwieńczone uchwaleniem Konstytucji 3 maja, insurekcja kościuszkowska, wojny napoleońskie, powstanie listopadowe. Nie dziwi zatem fakt dużego zróżnicowania wystąpień uczestników obrad, które mimo to ułożyły się w wachlarz problemów komplementarnych czy też ściśle ze sobą związanych.

Jedną z ciekawszych kwestii badawczych była próba zdefiniowania poezji okolicznościowej, co stanowi nie lada problem, gdyż jest to odmiana twórczości literackiej, która ma wiele postaci i form. Mówiła o tym już podczas pierwszego wystąpienia konferencyjnego prof. dr hab. **Teresa Kostkiewiczowa**. Badaczka zauważyła, że nawet poezja egzystencjalna, nacechowana dużą dozą intymności, może odwoływać się do istotnych wydarzeń historycznych, a tym samym wchodzić w zakres poezji okolicznościowej. Problem właściwej definicji poezji okolicznościowej przewijał się podczas wszystkich dyskusji wieńczących obrady pierwszego dnia i stał się też kluczo-

wym motywem wystąpień podczas obrad zorganizowanych w Przemyśle. Zanim jednak uczestnicy spotkania dotarli do tego miasta, to wcześniej mieli okazję zwiedzić najcenniejsze zabytki Podkarpacia, jak chociażby Zamek w Łańcucie, Zespół Zamkowo-Parkowy w Krasicy i Muzeum-Kamienicę Orsettich w Jarosławiu. Szczególnym zainteresowaniem naukowców cieszyły się starodruki z Biblioteki Muzealnej w Łańcucie, które do tej pory nie zostały opisane i skatalogowane.

Obrady w Przemyśle otworzył JM Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej, prof. dr hab. **Jan Draus**, który mówił o historii uczelni i jej dalszym rozwoju. Obrady przemyskie także miały dwie części, najpierw plenarną, następnie zaś wielosekcyjną. Podczas tych obrad pojawił się ciekawy pomysł autorstwa dra hab. **Sławomira Kufla** prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego, aby odróżniać poezję okolicznościową i poezję okolicznościową, mniej emocjonalną i bardziej retoryczną. Dwudniowe obrady podsumowała prof. dr hab. Teresa Kostkiewiczowa, która zwróciła uwagę na ich doniosłość ze względu na wieloaspektowość oraz głębię analiz i interpretacji literaturoznawczych prezentowanych podczas konferencji.

Ostatnią część spotkania naukowców z całej Polski stanowiło wieczorne zwiedzanie Przemyśla – po starej części grodu oprowadzał gości prof. Marek Nalepa, który miał w zanadrzu wiele ciekawostek historycznych z nim związanych, dotyczących nowszych i starszych dziejów miasta.

Wyrazistym zwieńczeniem konferencji będzie monografia wyrosła na gruncie wystąpień sesyjnych dotycząca poezji okolicznościowej lat 1730–1830 – przybliży ona z pewnością szerokiemu gronu polonistów badania nad tą grupą tekstów staropolskich i oświeceniowych, bez znajomości których nasza wiedza o obu tych epokach jest, jeśli nie fragmentaryczna, to z pewnością niepełna.

Foto: E. Wójcikiewicz

Agnieszka Olszewska, Marta Orzeł

STUDENCI O POMOCY PUBLICZNEJ I POLSKICH REGULACJACH PODATKOWYCH

8 maja 2012 r. w Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa „Pomoc publiczna a polskie regulacje podatkowe”, zorganizowana przez Koło Naukowe Prawa Finansowego i Podatkowego, we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim. Celem tego przedsięwzięcia było pokazanie teoretycznych i praktycznych aspektów związanych z uregulowaniami prawnymi, dotyczącymi pomocy publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem przepisów prawa podatkowego. W konferencji – oprócz prelegentów – wzięło udział 90 studentów (studenci Wydziału Prawa i Administracji oraz Ekonomii UR, studenci z Krakowa oraz Warszawy – reprezentacja Koła Naukowego Prawa Finansowego „Pecunia non olet” z Uniwersytetu Warszawskiego), a także zaproszeni goście, m.in.: **Monika Mularz-Dobrowolska** – starszy specjalista ds. komunikacji społecznej z Narodowego Banku Polskiego Oddziału Okręgowego w Rzeszowie, **Bożena Pacek** – przewodnicząca Podkarpackiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych, **Marta Pałka** – reprezentująca Izbę Skarbową w Rzeszowie, **Marta Gawel** – skarbnik gminy Trzebownisko, **Piotr Zawada** – ekspert z Oddziału Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. w Mielcu, **dr Paweł Majka**, pracownik naukowy Pracowni Finansów Publicznych na Wydziale Prawa i Administracji UR.

Konferencja rozpoczęła się odczytaniem listu okolicznościowego – skierowanego do organizatorów i uczestników konferencji przez **Leokadię Wanatowicz**, dyrektora Oddziału Okręgowego Narodowego Banku Polskiego w Rzeszowie oraz wprowadzeniem w problematykę spotkania przez **Irenę Mazurek**, wiceprezesa Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie. Konferencja miała niejako dwa oblicza, została podzielona na dwa panele tematyczne; teoretyczny i praktyczny. W części teoretycznej słuchaczom zostało przybliżone zagadnienie pomocy publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem regulacji podatkowych w tym zakresie.

Rozpoczął mgr **Sławomir Wołowicz**, podinspektor Wydziału Finansowego Urzędu Miasta Rzeszowa, który wygłosił referat dotyczący zasad udzielania pomocy publicznej przez gminy w zakresie podatków i opłat lokalnych. Słuchacze zapoznali się z definicją pomocy publicznej określoną w Traktacie o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz zaznajomili się z metodyką przyznawania pomocy publicznej przez Prezydenta Miasta Rzeszowa, jako organu podatkowego, rodzajami pomocy publicznej i jej formami. Przedstawiciel Urzędu

Miasta zwrócił m.in. uwagę również na pomoc de minimis, udzielaną prowadzącym zakłady pracy chronionej oraz pomoc regionalną w postaci zwolnienia z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców tworzących miejsca pracy związane z nową inwestycją. Tematem wystąpienia **mgra Jakuba Sieradzkiego** z Instytutu Badań i Analiz Finansowych Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie była pomoc publiczna a liberalne i neoliberalne teorie ekonomiczne. Słuchaczom przybliżono założenia tych teorii, niektórych przedstawicieli oraz przedstawiono ówczesną funkcję państwa wobec gospodarki, a także sposoby rozwiązywania problemów ekonomicznych. Wystąpieniem kończącym pierwszy panel był referat **dra Olgierda Łunarskiego**, kierownika Pracowni Finansów Publicznych na Wydziale Prawa i Administracji UR, dotyczący ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, jako formy pomocy publicznej. Słuchaczom przybliżone zostały uregulowania zawarte w art. 67a i 67b Ordynacji podatkowej, ze szczególnym uwzględnieniem pojęć „ważnego interesu podatnika” i „interesu publicznego” na tle orzecznictwa sądów administracyjnych. Konkluzję rozważań stanowiło twierdzenie, iż wszystkie decyzje dotyczące ulg w spłacie zobowiązań podatkowych mają charakter uznaniowy, na co wskazuje nie tylko brzmienie przepisów Ordynacji podatkowej, ale również ugruntowana linia orzecznicza. Po wysłuchaniu referatów odbyła się dyskusja.

Część II konferencji miała charakter praktyczny. Dotyczyła pomocy publicznej i uregulowań podatkowych z perspektywy praktyki. Rozpoczęła się od wystąpienia **Jerzego Orła**, przedsiębiorcy korzystającego z pomocy publicznej, posiadającego

doświadczenie w zakresie restrukturyzacji przedsiębiorstw – zaś tematem była pomoc publiczna z perspektywy beneficjenta. Przedstawione zostały praktyczne aspekty korzystania z pomocy publicznej, m.in. „Procedura ubiegania się o dofinansowanie w ramach pomocy publicznej”, a także skutki kapitałowe i podatkowe otrzymanej przez przedsiębiorstwo pomocy. Referent wskazał również na podstawowe problemy i ograniczenia, z jakimi może spotkać się beneficjent korzystający z pomocy publicznej.

Kolejnym prelegentem był **mecenas Tomasz Soliński**, konsultant w projekcie „Punkt Konsultacyjny Krajowego Systemu Usług Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.”. Przedmiotem jego referatu była „pomoc publiczna w kontekście działalności Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego”. Mec. Soliński omówił projekty realizowane w ramach pomocy publicznej przez RARR, skierowane do licznych grup beneficjentów. Szczególną uwagę zwrócono na te z nich, które są najbardziej atrakcyjne dla młodych przedsiębiorców podejmujących działalność gospodarczą.

Następnie wystąpili przedstawiciele Koła Naukowego Prawa Finansowego i Podatkowego działającego przy Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego: **Mateusz Gerlach, Agnieszka Olszewska i Marta Orzeł** – studenci IV roku prawa, a tematem referatu była „pomoc publiczna w ramach działalności specjalnych stref ekonomicznych”. Od strony metodologicznej prezentacja składała się z trzech czę-

ści, wygłaszanych kolejno przez referentów. Pierwsza część, prezentowana przez Martę Orzeł, miała za cel przybliżenie podstaw prawnych oraz zasad funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych. Ponadto przedstawione zostały zalety prowadzenia działalności w strefie i wady, jakie powoduje obecna konstrukcja przepisów dotyczących specjalnych stref ekonomicznych. Agnieszka Olszewska omówiła regulacje podatkowe dotyczące działalności w strefie, m.in. ewolucję uregulowań dotyczących zwolnień podatkowych funkcjonujących w strefach oraz szczegółowe zasady uzyskania zwolnienia z podatku dochodowego, a także podatku od nieruchomości. Zwieńczeniem wystąpienia była część prezentacji przygotowana przez Mateusza Gerlacha, który przedstawił podsumowanie dotyczące funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych. Zwrócił uwagę na ewentualną możliwość przedłużenia funkcjonowania stref oraz opłacalności takiego rozwiązania dla przedsiębiorców i państwa.

Prezentacja: „Zwolnienia podatkowe związane z organizacją EURO 2012 – przesłanka interesu publicznego czy pomoc

publiczna?” została przygotowana przez członków Koła Naukowego Prawa Finansowego „Pecunia non olet” z Uniwersytetu Warszawskiego: **Iwonę Krzemińską, Tomasza Broła** oraz **Annę Wójcik**. Na wstępie scharakteryzowano status prawny UEFA, zasady jej funkcjonowania i finansowania. Następnie omówione zostało rozporządzenie ministra finansów z 28 lutego 2011 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych w odniesieniu do EURO 2012. Prelegenci starali się odpowiedzieć na pytanie zawarte w temacie, analizując między innymi przesłanki uznania pomocy publicznej za niedozwoloną. Konkluzją wystąpienia było stwierdzenie, że pomoc publiczna dla UEFA to przykład pomocy dozwolonej.

Po zakończeniu wszystkich wystąpień w tej części obrad odbyła się dyskusja. Po jej zakończeniu Marta Orzeł, prezes Koła Naukowego Prawa Finansowego i Podatkowego podziękowała prelegentom, uczestnikom i organizatorom konferencji, a mgr **Wojciech Zajac** dokonał oficjalnego zamknięcia spotkania.

Foto: E. Wójcikiewicz

Klaudia Gąsior¹
Joanna Rycerz²

„STREET LAW - BYĆ BLIŻEJ PRAWA”, (XVII OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA UNIWERSYTECKICH PORADNI PRAWNYCH)

W dniach 13-15 kwietnia 2012 r. w Rzeszowie odbyła XVII Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych. Konferencja miała na celu przybliżenie tematyki programu *Street Law* – *Być bliżej prawa* wśród opiekunów naukowych Uniwersyteckich Poradni Prawnych oraz studentów. Głównym zamierzeniem i celem programu jest zwiększenie świadomości prawnej społeczeństwa oraz zakładany wzrost wiedzy w zakresie aspektów prawa wykorzystywanego w życiu codziennym przez obywateli. Grupą docelową warsztatów, wykładów oraz zajęć są przede wszystkim uczniowie szkół średnich oraz osoby osadzone w zakładach karnych. Zajęcia przeprowadzane są za pomocą interaktywnych metod, pozwalających utrzymać aktywny udział, współpracę oraz współdziałanie pomiędzy studentami prowadzącymi spotkania oraz osobami w niej uczestniczącymi.

Osoby działające w poradniach prawnych co pół roku spotykają się na ogólnopolskiej konferencji, podczas której wymieniają poglądy i doświadczenia ze swojej działalności. W tym roku inicjatorem i gospodarzem całego spotkania była Uniwersytecka Poradnia Prawna w Rzeszowie, która działa od 1999 roku, udzielając bezpłatnych porad prawnych osobom najuboższym.

Obecnie w Polsce zajęcia z praktycznych aspektów nauczania prawa prowadzone są przede wszystkim przez Uniwersyteckie Poradnie Prawne (Kliniki Prawa, ang. *legal clinics*).

Są to organizacje (głównie studenckie), w których już od 15 lat charytatywnie studenci wydziałów prawa i administracji pod opieką młodych pracowników naukowych i profesorów udzielają bezpłatnych porad najuboższym. Te organizacje ze względu na swoją dużą kreatywność i zaangażowanie społeczne często, oprócz „zwykłego” poradnictwa, prowadzą szeroko zakrojoną działalność dydaktyczną, czego przykładem może być organizowanie symulacji rozpraw sądowych (ang. *moot courts i mock trials*)³ oraz właśnie prowadzenie programu „*Street Law* - *Prawo na co dzień*”, w ramach którego studenci w gimnazjach i liceach prowadzą zajęcia z podstaw prawa.

Program *Street Law* realizowany jest w Rzeszowie od 2 lat. Studenci odbyli kilka szkoleń w Warszawie, zorganizowanych przez Polskie Stowarzyszenie Edukacji Prawnej. Zajęcia prowadzone są w liceach oraz gimnazjach Rzeszowa, Łańcuta, Dębicy i Strzyżowa, a także w gminach Tryńcza i Czudec. Zajęcia te cieszą się ogromną popularnością wśród uczniów i zyskały uznanie u dyrektorów szkół, co roku przybywa placówek zainteresowanych poszerzaniem świadomości prawnej wśród swoich uczniów.

Tegoroczna Ogólnopolska Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych miała charakter międzynarodowy, gdyż uczestniczyli w niej przedstawiciele Klinik Prawniczych działających przy Uniwersytetach na Ukrainie, Białorusi oraz w Republice Czeskiej. Uczestnicy rzeszowskiego spotkania, podczas dyskusji po wykładach

mieli możliwość podzielenia się swoimi doświadczeniami związanymi z realizacją tego typu zajęć, a w czasie części warsztatowej zaprezentowany został przegląd metod interaktywnych nauczania oraz technik prowadzenia zajęć.

Konferencję otworzyli w zabytkowej sali sesyjnej Ratusza, nauczyciele akademicki naszego Wydziału Prawa i Administracji: prodziekan ds. studiów stacjonarnych i studenckich, dr **Marcin Niemczyk** oraz dr hab. prof.

Organizatorzy Konferencji: (pierwszy rząd, od prawej): mgr Jakub Sznajder (opiekun UPP) oraz studenci: Tobiasz Serafin, Klaudia Gąsior, Joanna Rycerz, foto: Elżbieta Wójcikiewicz

Konferencję otworzyli: (od lewej) prof. UR dr hab. Jan Olszewski (patron UPP), dr Marcin Niemczyk (prodziekan WPiA UR), Filip Czernicki (prezes Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych)

UR Jan Olszewski, patron Uniwersyteckiej Poradni Prawnej w Rzeszowie.

Drugiego dnia część zajęć miała charakter warsztatowy. Zajęcia dla pierwszej grupy „Dobór tematów zajęć i metod nauczania oraz sposób organizacji pracy podczas organizowania zajęć Street Law – doświadczenia PSEP” prowadzone przez mgr Grzegorza Borka podzielone zostały na dwie części: teoretyczną oraz praktyczną. W części teoretycznej omówiono kwestię doboru tematów scenariuszy i organizacji pracy PSEP przy ich sporządzaniu oraz stosowaniu interaktywnych metod prezentacji wiedzy prawniczej. W części praktycznej zostały zastosowane interaktywne metody nauczania na przykładach fragmentów kilku scenariuszy. Metody stosowane podczas warsztatu, to m.in. burza mózgów, debata, quiz, „ażurowa piła”, jigsaw. Zajęcia grupy drugiej - przeznaczone dla studentów - dotyczące tematu: „Presentation skills in teaching Street Law” prowadziła JUDr. Lucia Madlenakova (Klinika Prawa Uniwersytetu w Ołomuńcu) miały na celu podniesienie umiejętności autoprezentacji. Warsztaty cieszyły się dużym zainteresowaniem, uczestnicy pozytywnie ocenili formę prowadzenia warsztatów oraz doświadczenie dotyczące umiejętności interpersonalnych, jakie mogli podczas nich zdobyć. Tego dnia miały miejsce również wykłady dotyczące funkcjonowania programu Street Law w wybranych Klinikach. Wykład pani

Warsztaty dla studentów, które prowadziła JUDr. Lucia Madleňáková oraz Eliška Petrtylová (Klinika Prawa Uniwersytetu w Ołomuńcu)

Katarzyny Wiśniewskiej (Helsińska Fundacja Praw Człowieka) pt. „Klinika Prawno-Medyczna – czy możliwa jest współpraca studentów prawa i medycyny?” cieszył się ogromnym zainteresowaniem uczestników, co wielokrotnie podkreślane było w ankietach ewaluacyjnych. Kolejny wykład dr Joanny Kuźmickiej-Sulikowskiej (Uniwersytecka Poradnia Prawna we Wrocławiu) pt. „Działalność programu Street Law w zakładach karnych” wywołał bardzo ożywioną dyskusję dotyczącą sposobów doboru tematów podczas zajęć Street Law.

Trzeciego dnia uczestnicy konferencji wysłuchali wykładu pani prezes Polskiego Stowarzyszenia Edukacji Prawnej, Agnieszki Świderek pt. „Metodyka i organizacja zajęć Street Law, znaczenie dla społeczeństwa obywatelskiego i dobre praktyki.” Wykład autorstwa Michała Chylaka pt. „Prawa człowieka jako punkt odniesienia w funkcjonowaniu Kliniki Prawa Własności HFPC” prezentował sposób funkcjonowania kliniki oraz wybrane sprawy, którymi zajmowała się klinika.

Zorganizowanie już po raz drugi w Rzeszowie Ogólnopolskiej Konferencji Uniwersyteckich Poradni Prawnych wpłynęło w pozytywny sposób na wizerunek naszego miasta, jako ośrodka innowacji, jak również obraz medialny Uniwersytetu Rzeszowskiego, uczelni, ceniącej międzynarodową współpracę oraz dającej możliwości swoim studentom praktycznego wykorzystania wiedzy.

Od lewej: Agnieszka Świderek (Polskie Stowarzyszenie Edukacji Prawnej), Klaudia Gąsior, Yuliya Khvatsik (Belarusian State Economic University), foto: Elżbieta Wójcikiewicz

¹ Autorka jest studentką IV roku prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego, w Zarządzie Uniwersyteckiej Poradni Prawnej, gdzie pełni funkcję koordynatora ds. Street Law.

² Autorka jest studentką IV roku prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego, pełni funkcję prezesa Zarządu Uniwersyteckiej Poradni Prawnej.

³ Uniwersytecka Poradnia Prawna w Rzeszowie we współpracy z Program Projektor – Wolontariat Studencki w 2012 r. prowadziła program „Symulacja rozprawy sądowej – świadomy swoich praw”, podczas którego studenci w kilku podrzeszowskich liceach uczyli młodzież jak wygląda rozprawa sądowa (uczniowie odgrywali role uczestników procesu). Podczas finału, który miał miejsce 20 kwietnia 2012 r. w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie, wyłoniona została i nagrodzona grupa uczniów z Strzyżowa, która najlepiej wcieliła w życie reguły procedury karnej.

Jolanta Pasterska, Magdalena Patro-Kucab, Grażyna Filip

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA W INSTYTUCIE FILOLOGII POLSKIEJ UNIWERSYTETU RZESZOWSKIEGO

W dniach od 14 do 17 maja 2012 r. w Uniwersytecie Rzeszowskim odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Polonistyka w Europie. Kierunki i perspektywy rozwoju*. Organizatorem symposiumu był Instytut Filologii Polskiej, a honorowy patronat objęły władze uczelni, województwa i miasta: JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. **Stanisław Uliasz**, wojewoda podkarpacki **Małgorzata Chomycz-Śmigiełska**, marszałek województwa podkarpackiego dr **Mirosław Karapyta**, prezydent miasta Rzeszowa **Tadeusz Ferenc**, a także dyrektorzy instytucji kulturalnych Podkarpacia: Teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie **Remigiusz Caban**, Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku **Jerzy Ginalski** oraz Muzeum Historycznego w Sanoku **Wiesław Banach**.

Szeroką formułę naukowego spotkania organizatorzy skierowali do osób zainteresowanych polską literaturą, językiem i kulturą w różnych ośrodkach naukowych Europy. Ideą konferencji było zarówno zaprezentowanie dorobku pracowników Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz zagranicznych ośrodków polonistycznych, jak i dyskusja nad możliwością rozwijania dalszej współpracy naukowo-dydaktycznej. Udział w konferencji wzięło dwudziestu pięciu referentów reprezentujących uczelnie z Amsterdamu, Bańskiej Bystrzycy, Bolonii, Charkowa, Drohobycza, Kijowa, Kraju Saary, Leuven, Lwowa, Moguncji, Niżyny, Ostroga oraz Zittau-Görlitz. Referaty wygłosiło również dwudziestu dwóch przedstawicieli wszystkich zakładów Instytutu Filologii Polskiej: Zakładu Teorii i Antropologii Kultury, Zakładu Literatury Staropolskiej i Polskiego Oświecenia, Zakładu Metodyki Nauczania Literatury i Języka Polskiego, Zakładu Literatury Romantyzmu i Pozytywizmu, Zakładu Literatury Polskiej XX wieku oraz Zakładu Języka Polskiego.

Wprowadzeniem do konferencji była wyjątkowa uroczystość – nadanie godności doktora honoris causa panu Wiesła-

wowi Myśliwskiemu (14 maja 2012 r.). Na kolejny dzień – 15 maja 2012 r. – zaplanowano obrady plenarne, podczas których przedstawiciele zagranicznych uczelni prezentowali dotychczasowy dorobek i perspektywy propagowania polskiej literatury i kultury oraz nauki języka polskiego w rodzimych ośrodkach naukowych. Z kolei kierownicy zakładów IFP omówili kierunki badań prowadzonych w podległych sobie zakładach. W trzecim dniu symposiumu obradowano w sekcjach tematycznych, literaturoznawczych i językoznawczych, przedstawiając indywidualne badania nad literaturą, kulturą i językiem polskim.

Zebranie specjalistów poświęcone konkretnej wymianie myśli i omawianiu określonych programem zagadnień zakończyło się propozycjami indywidualnych wyjazdów naukowych, a także planami grupowych projektów badawczych. W wyniku dużego zainteresowania uczestników ideą symposiumu podjęto decyzję o cyklicznym charakterze konferencji, której kolejna edycja zaplanowana została na rok 2014.

Foto: E. Wójcikiewicz

Katarzyna Wielgos

SYMULACJA ROZPRAWY SĄDOWEJ – ŚWIADOMY SVOICH PRAW

Sala sądowa to miejsce, które fascynuje, ale budzi także lęk. Oblicze Temidy, dla większości społeczeństwa, jawi się jako nieprzystępne. Jaki jest stopień świadomości prawnej Polaków? Czy programy telewizyjne odnoszące się do tej tematyki zawierają rzetelne informacje? Jak można w przystępny sposób szerzyć wiedzę o prawie?

Odpowiedź na tak stawiane pytania próbują znaleźć studenci Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego. Organizują liczne akcje, których celem jest zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa, dla przykładu wskazać można chociażby program „Street Law” – zajęcia przeprowadzane przez studentów w szkołach i odnoszące się do wybranych zagadnień z dziedziny prawa. Projektem, w który ostatnio zaangażowanych było wielu studentów wydziału była kampania pod tytułem: „Symulacja rozprawy sądowej – Świadomy swoich praw”.

Projekt realizowany był przez Fundację „Generator Inspiracji” oraz Uniwersytecką Poradnię Prawną. Celem akcji było zwiększenie świadomości prawnej młodzieży z małych miejscowości. Istotą projektu stanowił konkurs polegający na przygotowaniu symulacji rozpraw sądowych w sprawach karnych przez uczniów liceów ogólnokształcących przy wsparciu ze strony studentów wolontariuszy. W pierwszym etapie projektu studenci przeprowadzali zajęcia w siedmiu szkołach miejscowości położonych na terenie województwa podkarpackiego. Spotkania te miały na celu przekazanie uczniom wiedzy z zakresu postępowania karnego oraz wspólne opracowanie symulacji rozprawy sądowej na podstawie otrzymanego scenariusza. Przygotowane symulacje były nagrywane. Jury wybrało pięć najlepszych filmów, które zakwalifikowane zostały do finału.

20 kwietnia 2012 roku w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie odbył się finał projektu. Pięć najlepszych zespołów po raz kolejny prezentowało swoją symulację, tym razem już na żywo, w prawdziwej sali sądowej. Ich zmagania pilnie śledziło jury,

któremu przewodniczył sędzia Sądu Okręgowego w Krośnie **Artur Lipiński**, znany także z popularnego programu telewizji TVN „Sąd Rodzinny”. Dodatkowo w skład jury wchodził m.in.: sędzia Sądu Rejonowego w Rzeszowie **Arita Masłowska**, asystent w Zakładzie Prawa i Postępowania Karnego WPIA UR dr **Dorota Habrat**, pracownik Instytutu Filologii Polskiej UR dr **Anna Jamrozek-Sowa**. Jury z uwagą śledziło

przebieg poszczególnych symulacji, zwracając uwagę nie tylko na poprawność merytoryczną odgrywanych scen, ale także na grę aktorską i zaangażowanie uczestników. Tematyka przedstawianych rozpraw oscylowała wokół problematyki związanej z przestępstwami, z którymi może zetknąć się każdy młody człowiek. Scenariusze dotyczyły m.in.: prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu, posiadania narkotyków, kradzieży roweru, rozpijania małoletniego, bójki w szkole. Jury pierwsze miejsce przyznało zespołowi z Liceum Ogólnokształcącego w Kolbuszowej, drugie przypadło w udziale Liceum Ogólnokształcącemu w Ropczycach, a na trzecim uplasowało się LO w Strzyżowie. Przedstawiciele jury zgodnie stwierdzili, iż poziom zaprezentowanych symulacji był bardzo wysoki, a uczestnicy wykazali się starannością, pasją oraz znajomością właściwych przepisów prawnych.

Zorganizowanie finału projektu nie byłoby możliwe bez pomocy prezesa Sądu Rejonowego sędziego **Pawła Jandy**, który, pełniąc funkcję gospodarza, czuwał nad prawidłowym przebiegiem całej akcji. Podziękowania należą się również prodziekanowi WPiA UR doktorowi **Marcinowi Niemczykowski** oraz doktor **Izabeli Trojnar-Wiciejowskiej** i dr hab. prof. UR **Monice Klejnowskiej** – z Zakładu Prawa i Postępowania Karnego WPiA UR – za pomoc udzieloną na poszczególnych etapach realizowania projektu. Wsparcia udzielił także Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, zapewniając nagrody dla najlepszych zespołów.

Cennym wkładem była praca i zaangażowanie studentów – wolontariuszy oraz uczniów, którzy włożyli wiele serca w odtwarzanie zarówno ról profesjonalnych pełnomocników,

jak też oskarżonych. Patrząc na licealistów ubranych w o wiele za duże togi, dziewczyny przebrane za starsze panie i próbujące mówić gwarą, chłopaków z oczami „podbitymi” cieniami do powiek, można było odnieść wrażenie, że tego typu projekt to okazja nie tylko do zdobycia wiedzy, ale także do doskonałej zabawy.

Organizatorzy żywią nadzieję, że projekt ten jest dopiero początkiem działań mających na celu zwiększanie świadomości prawnej młodzieży. W planach jest już kolejna edycja tej akcji. Wszystkich zainteresowanych udziałem w projektach edukacyjnych z zakresu prawa serdecznie zapraszam do kontaktu na adres mailowy: katarzynawielgos@gazeta.pl

Foto: E. Wójcikiewicz

Wymieniamy doświadczenia z naukowcami ze Słowacji

W dniach 17-20 kwietnia w Uniwersytecie Rzeszowskim gościliśmy delegację z Wydziału Biotechnologii i Nauk o Żywności Słowackiego Uniwersytetu Rolniczego w Nitrze w składzie:

Prof. Zdenka Galova – prorektor ds. dydaktyki
 Doc. Ing. Miroslava Kačániová – prodziekan ds. współpracy zagranicznej
 Doc. Ing. Helena Frančáková – prodziekan ds. dydaktyki
 Doc. Ing. Dana Tančinová – przewodnicząca Senatu SPU
 Ing. Simona Kunová, PhD
 Ing. Martina Fikselová, PhD

Uczestnicy wizyty przybyli do nas w ramach Programu QEDU, finansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny, mający na celu poprawę jakości kształcenia na SPU w Nitrze i dostosowanie jej do obecnych i przyszłych potrzeb. Zapoznali się z trybem wdrażania efektów kształcenia na Wydziale Biologiczno-Rolniczym, zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

Goście zwiedzili także nowo budowany kompleks naukowo-dydaktyczny przy ul. prof. Pigionia oraz obiekty laboratoryjne w Zalesiu – rozwiązania architektoniczne i rozmiary

inwestycji wywarły na zwiedzających ogromne wrażenie. Wizyta była doskonałą okazją do wymiany doświadczeń w zakresie prowadzonych badań naukowych, co daje perspektywę na realizację wspólnych projektów badawczych.

Izabela Koryto

STUDENCI OBRADOWALI W URZĘDZIE MARSZAŁKOWSKIM

25 kwietnia br. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego odbyła się I Konferencja Studencka „Zgromadzenia publiczne – aspekt administracyjno-prawny i społeczny”, która została zorganizowana przez Podkarpacki Sejmik Studencki, zrzeszający studentów wszystkich uczelni Podkarpacia oraz Koło Naukowe Prawa Administracyjnego Wydziału Prawa i Administracji, działające przy Katedrze Prawa Publicznego. Inicjatywa ta była niewątpliwie odpowiedzią na wzrost zainteresowania opinii publicznej problematyką wolności zgromadzeń, przede wszystkim w związku z wydarzeniami sprzed kilku miesięcy, takimi jak np. listopadowy Marsz Niepodległości czy protesty przeciwko porozumieniu „ACTA”.

W spotkaniu wzięli udział pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału Prawa i Administracji, zaproszeni przedstawiciele władz lokalnych z Urzędu Miasta, Urzędu Wojewódzkiego oraz Komendy Wojewódzkiej Policji i studenci. Honorowy patronat nad konferencją objęli m.in. dziekan Wydziału Prawa i Administracji prof. dr hab. **Stanisław Sagan** oraz przewodnicząca Sejmiku Województwa Podkarpackiego **Teresa Kubas-Hul**, która oficjalnie otworzyła konferencję, powitała wszystkich uczestników, a także pogratulowała inicjatorom i organizatorom przedsięwzięcia.

Foto: E. Wójcikiewicz

Zdzisław Wawrzyniak

CHASYDYZM

Podczas gdy smutek może być grzechem
Obecność otwiera się na radość
Pamięć jest miejscem żywych i umarłych
Zawsze znajdziesz ścieżkę albo drogę
Pisana nam wędrówka lub ucieczka
Jest śpiew i taniec dla Pana czasu

dnia 17 stycznia 2012

Elżbieta Kucińska

TYDZIEŃ DLA ZDROWIA

26 kwietnia br. w holu budynku Uniwersytetu Rzeszowskiego (al. T. Rejtana 16c) została przeprowadzona kolejna część projektu organizowanego przez Samorząd Studentów Wydziału Medycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego pn. **Tydzień dla zdrowia**. Przez kilka godzin można było skorzystać z bezpłatnych podstawowych badań diagnostycznych, takich jak: badanie wzroku, badanie poziomu cukru we krwi, pomiar ciśnienia, tętna, sprawdzenie siły mięśniowej i jej symetrii w obu kończynach, a także ocenić ewentualne krzywizny kręgosłupa. Dodatkowo, dla chętnych, były usługi masażu, ćwiczeń rozluźniających, stretching'u oraz ćwiczeń wzmacniających wydolność organizmu, jak również siłę mięśniową. Można też było bezpłatnie skorzystać z informacji i porad z zakresu badania piersi i przesiewowych badań cytologicznych, profilaktyki bólów kręgosłupa oraz różnorodności dostępnych form aktywnego spędzania czasu. Dla „zmęczonych studentów” były dostępne owoce, woda mineralna i soki.

Tego dnia dużym zainteresowaniem cieszyły się także warsztaty BLS, zorganizowane przez członków Studenckiego Koła Naukowego Ratownictwa Medycznego.

Głównym celem projektu pn. *Tydzień dla zdrowia* jest promocja zdrowego stylu życia, profilaktyka chorób, a przede wszystkim zachęta do aktywnego spędzania wolnego czasu oraz zwiększenie świadomości potrzeby działań prozdrowotnych wśród studentów i pracowników uczelni. „Cieszymy się, że w tym samym czasie można było także oddać krew w ramach *Wampirady*, a to też skłoniło studentów do dbania o swoje zdrowie oraz uświadomiło, że można ratować życie innym” - powiedziała **Klaudia Kornacka**, koordynatorka projektu.

Cała akcja została przeprowadzona w dniach 23-27 kwietnia na terenie kilku wydziałów naszego Uniwersytetu, a także w miasteczku studenckim przy ul. Cichej. Tydzień dla zdrowia rozpoczął się oficjalnym *biegiem po zdrowie*. Studenci mieli okazję także uczestniczyć w kilku meczach: piłki nożnej, siatkowej, koszykówki i pokazowym meczu rugby. Uczestnicy działań w ramach projektu także licznie uczestniczyli w wykładzie otwartym z zakresu zdrowego stylu życia i promocji zdrowia, który wygłosiła dr **Agnieszka Banaś** w Auli Uniwersytetu Rzeszowskiego. Dodatkową atrakcją był także pokaz **Krystiana Herby**, który odbył się przy ul. Cichej i cieszył się niebywałym zainteresowaniem nie tylko studentów, ale także mieszkańców Rzeszowa.

Punktem kulminacyjnym w realizacji projektu *Tydzień dla zdrowia* była zabawa w parku linowym dla zwycięzców poszczególnych konkurencji sportowych.

Foto: E. Wójcikiewicz

Partnerzy „Tygodnia dla zdrowia”: Villa Park, Kino Helios, Fitness for Life, Propaganda, Rzeszowski Park Linowy, Ekspedycja, Centrum Rehabilitacji „Rudek”, Empik school-szkoła języków obcych, Arboretum Bolestraszyce, Marian Szeliga, Salon Optyczny „Kwaśniak”.

Monika Gorzyńnik

KONFERENCJA STUDENCKA PN. „RAK CHODZI WSPAK, A MY CIĄGŁE DO PRZODU - O NOWOTWORACH SŁÓW KILKA”

26 kwietnia br. w pałacu Tyszkiewiczów Zamiejskiego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyła się II Konferencja Studencka „Rak chodzi wspak, a my ciągle do przodu - o nowotworach słów kilka”. Organizatorzy - Samorząd Studentów Zamiejskiego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Koło Naukowe Biotechnologów „Bio-Tech”.

Głównym zamierzeniem tegorocznej konferencji było rozpowszechnienie najnowszych odkryć związanych z molekularnym podłożem powstawania nowotworów, charakterem zmian w procesie nowotworzenia oraz nowymi metodami leczenia. Omawianiu poszczególnych tematów towarzyszyła dyskusja oraz wymiana poglądów z najwybitniejszymi specjalistami polskiej nauki, którzy przyjechali do Weryni specjalnie na zaproszenie naszych studentów, by przedstawić wyniki swojej pracy. Byli to: prof. dr hab. Tomasz Popławski (Uniwersytet Łódzki), prof. dr hab. Józef Dulak (Uniwersytet Jagielloński), prof. dr hab. Alicja Józkowicz (Uniwersytet Jagielloński), prof. dr hab. Marek Jakóbski (Warszawski Uniwersytet Medyczny), dr hab. n. med. Andrzej Pluta, prof. UR (specjalista hematolog), dr n. med. Tomasz Stokłosa (Warszawski Uniwersytet Medyczny), lek. med. Eliza Głodkowska-Mrówka (Warszawski Uniwersytet Medyczny), Szymon Wyrwicki (AnimaLab).

Na konferencji obecni byli zaproszeni prelegenci i profesorowie, a także przedstawiciele miasta Kolbuszowa, pracownicy m.in. Centrum Medycznego MEDYK, członkowie fundacji i stowarzyszeń, pracownicy naukowcy, licealiści z LO w Jedliczu, Kolbuszowej i Pustkowa oraz przede wszystkim studenci Zamiejskiego Wydziału Biotechnologii.

Podsumowaniem spotkania była debata, w której żywo brali udział wszyscy zgromadzeni. Skonfrontowano wiele interesujących opinii na temat wdrażania nowych leków przeciwnowotworowych, skuteczności terapii, a także najnowszych osiągnięć w świecie nauki.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty pokazowe dla licealistów, jakie odbywały się przez cały dzień w laboratoriach mieszczących się w pałacu. Uczniowie mogli zobaczyć pracę naukowca od praktycznej strony. Uczestnicy mogli samodzielnie izolować DNA, przygotować reakcję PCR i elektroforezę, założyć hodowlę *in vitro* roślin i tkanek zwierzęcych oraz obejrzeć specjalistyczny sprzęt laboratoryjny. Warsztaty zostały przeprowadzone w kilku grupach tematycznych: Po-

kazy mikroskopowe – „Fascynujący świat mikro”; Zakładanie hodowli *in vitro* – „Świat zamknięty w szkło”; Izolacja DNA i PCR – „CSI: Kryminalne zagadki Weryni”; Techniki kolorymetryczne i fluorescencyjne – „Tęczę malowane a molekularne”.

Podczas konferencji został rozstrzygnięty konkurs „Nowotwór a wyobraźnia”. Nagrody rozdano zwycięzcom w każdej z kategorii tematycznych: „Rak chodzi wspak, a my ciągle do przodu” - wizja plakatu promującego Konferencję; „Nowotwory - największy zabójca XXI wieku” oraz „Wyobrażenie rakowych komórek macierzystych”. Wszystkie prace, jakie na-

desłali uczestnicy byli dostępni w dniu konferencji w głównym holu pałacu. Urozmaiceniem od tematyki konferencji był wernisaż, podczas którego zaprezentowano ponad 50 prac. Cieszył się on dużym zainteresowaniem, dodatkowo wszystkie prace artystek można było nabyć. Atrakcją była również, wbrew pozorom naprawdę smaczna, zupa z pokrzywy i z podagrycznika, czyli „dziki obiad” przygotowany przez dra **Łukasza Łuczaja**, naszego wydziałowego etnobotanika.

Po konferencji wszyscy goście zostali serdecznie zaproszeni do wzięcia udziału w wieczornym integracyjnym spotkaniu przy grillu oraz na występ zespołu muzycznego „Troty” w pałacowej sali balowej oraz parku wokół pałacu.

Organizatorzy chcieliby jeszcze raz podziękować wszystkim sponsorom oraz osobom, które przyczyniły się do organizacji konferencji, a także wszystkim uczestnikom, bez których ta konferencja nie miałaby szans na powodzenie. Z list obecności wynika, że skromne mury naszego pałacu pomieściły ponad 230 uczestników.

Zapraszamy do galerii zdjęć oraz na strony: <http://www.facebook.com/werynia.konferencjastudencka>, <http://univ.rzeszow.pl/zwb/knbiotech/>, http://www.urz.nazwa.pl/galerie/2012/Konferencja_rak_Werynia/

Jarosław Kinal

PRZESTRZEŃ SPOŁECZNA METROPOLII

8-9 maja 2012 roku w Uniwersytecie Rzeszowskim odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa poświęcona społecznym aspektom metropolii. Jej organizatorami byli pracownicy i doktoranci Zakładu Socjologii Zbiorowości Terytorialnych Instytutu Socjologii Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz redakcja międzynarodowego czasopisma naukowego „Przestrzeń Społeczna (Social Space)”.

Konferencję zainaugurowały wystąpienia JM Rektora prof. **Stanisława Uliasa** oraz dziekana Wydziału Socjologiczno-Historycznego UR prof. **Sylwestra Czopka**. JM Rektor w swojej mowie inauguracyjnej zwrócił uwagę na rozwój Uniwersytetu oraz przypomniał najważniejsze inwestycje realizowane przez UR. Prof. Czopek mówił o potrzebie interdyscyplinarności badań naukowych, co, jak zaznaczył, jest kluczem do sukcesu każdej inicjatywy badawczej. Gości powitał przewodniczący komitetu organizacyjnego konferencji dr hab. **Zbigniew Rykiel** prof. UR, życząc zgromadzonym udanych obrad.

Pierwszego - podzielonego na cztery sesje plenarne - dnia konferencji wystąpiło dziewięciu prelegentów, a otwierał referat dr **Katarzyny Kajdanek** pt. O potrzebie końca socjologii

miasta. Następnie prof. UR dr hab. Zbigniew Rykiel w swoim wystąpieniu zaprezentował stan wiedzy z zakresu metropolii i jej koncepcji jako formy miasta i regionu. Posiedzenie pierwszej sesji zakończył referat wygłoszony przez dr hab. **Annę Śliz**, prof. Uniwersytetu Opolskiego, który dotyczył przestrzeni polskich metropolii.

Drugą sesję otworzył referat prof. dra hab. **Sergieja Trojana** z Uniwersytetu Rzeszowskiego, który dotyczył miasta jako przestrzeni pamięci na przykładzie Czerniowiec (Ukraina). Drugim wystąpieniem w tej sesji była prelekcja mgr **Magdaleny Zawrotniej** z Uniwersytetu Jagiellońskiego dotycząca multikulturowości i różnorodności językowej mieszkańców metropolii kairskiej.

Trzeci panel tematyczny dotyczył więzi społecznych. W tej sesji referaty wygłosili mgr **Rafał Waśko** z UR, który opowiadał o więziach społecznych w metropoliach oraz dr **Magdalena Szczepańska** z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, która w swoim wystąpieniu poruszała problemy świadomościowe mieszkańców osiedli grodzonych na przykładzie for internetowych.

Dzień zakończyły wystąpienia dwóch naukowców z Uniwersytetu Śląskiego: dra **Grzegorza Gawrona**, który opowiadał o potencjale rozwojowym metropolii śląsko-zagłębiowskiej oraz dra **Roberta Pyki**, który wystąpił z prelekcją pt. Zarządzanie metropoliami w warunkach francuskich w kontekście reformy terytorialnej z 2010 roku.

Drugi dzień rozpoczęły wystąpienia mgr **Gabrieli Brzozowskiej** z UR (Planowanie przestrzenne miasta Rzeszowa a jego rozwój jako metropolii), mgr **Sylwii Lebek** z Uniwersytetu Jagiellońskiego (Analiza uwarunkowań i szans rozwoju Kielc jako metropolii) oraz dra **Mariusza Błaszczyka** z Uniwersytetu Wrocławskiego, który opowiadał o wpływie piłki nożnej na działania władz Wrocławia.

Sesję poświęconą działaniom promocyjnym i marketingowym w metropoliach otworzyło wystąpienie mgr **Jarosława Kinała** z UR dotyczące wpływu klasy kreatywnej na wizerunek miast. W dalszej części panelu wystąpiła mgr **Aneta Pawłowska** z UJ, która na wybranych przykładach wskazywała działania marketingowe, które podejmują polskie metropolie. Ostatnią sesję pt. „Kultura i jakość życia” otworzył referat mgr **Moniki Gruby** pt. Sztuka uliczna jako narzędzie kontestacji w przestrzeni publicznej metropolii. W dalszej części mgr **Justyna Krasowska** (Uniwersytet Rzeszowski) opowiadała o wpływie kultury hip-hop na wizerunek miasta. Następnie referat o jakości życia w metropolii, w opinii wiejskiej młodzieży z Podkarpacia wygłosiła mgr **Magdalena Szpyt** z UR. Konferencję zakończyło wystąpienie **Pawła Skoczowskiego** oraz **Daniela Dereniowskiego** z Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, którzy zaprezentowali działania prewencyjne wobec przestępczości w przestrzeni miejskiej.

Dwudniową konferencję podsumował prof. Zbigniew Rykiel, który w swej wypowiedzi akcentował pozytywne znaczenie ożywionej dyskusji i wymiany poglądów pomiędzy uczestnikami spotkania. Zaprosił też do uczestnictwa w kolejnej konferencji organizowanej przez Zakład Socjologii Zbiorowości Terytorialnej pt. Społeczna Przestrzeń Internetu, która odbędzie się w dniach 16-17 października 2012.

Foto: E. Wójcikiewicz

Jakub Czopek

WYBRANO NAJLEPSZE ARCHEOLOGICZNE PRACE MAGISTERSKIE 2011 ROKU

Konkurs na „Najlepszą pracę magisterską z archeologii w roku 2011” rozstrzygnięty. Wyniki ogłoszono 20 marca w siedzibie Muzeum Okręgowego w Rzeszowie. Organizowany przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego konkurs jest jedynym tego typu w Polsce.

Zwycięzców wybrała Kapituła konkursu, w skład której wchodzi profesorowie i doktorzy habilitowani zatrudnieni w Instytucie Archeologii UR. Pierwszą nagrodę przyznano mgr. Andrzejowi Grzegorzcykowi z Uniwersytetu Łódzkiego za pracę „Fibule tarczowate z ornamentem wytłaczanym w grupie olsztyńskiej”. W uzasadnieniu podkreślono wysiłek autora w porządkowaniu źródeł i ich wnikliwej analizie chronologiczno-terytorialnej. Ta odmiana fibul nie była nigdy wcześniej przedmiotem tak szczegółowych badań. Zaproponowane przez autora przyporządkowanie typologiczne tej kategorii zabytków służyć może wszystkim naukowcom zajmującym się artefaktami.

Promotorka zwycięskiej pracy, prof. **Magdalena Mączyńska**, nie ukrywa, że od samego początku spodziewała się nagrody dla magistranta. - Ta praca jest znakomita pod każdym względem. I nie jest to tylko moje zdanie – nie kryję swojego zadowolenia. - O recenzję poprosiłam wyjątkowo kogoś spoza naszego Instytutu. Trafiła ona w ręce prof. Wojciecha Nowakowskiego z Uniwersytetu Warszawskiego, specjalizującego się w zagadnieniach dotyczących Zachodnich Bałtów. Oboje, niezależnie od siebie, wystawiliśmy pracy oceny celujące – podkreśla.

Kapituła zwróciła również uwagę na dojrzałość pracy. Jej autor ma wszelkie predyspozycje, by stać się profesjonalnym naukowcem, rozumiejącym cele archeologii jako nauki. Mgr Andrzej Grzegorzcyk podąża już w tym kierunku, w październiku ubiegłego roku rozpoczął bowiem studia doktoranckie na Uniwersytecie Łódzkim pod kierunkiem prof. Jana Schustera. - W swoich badaniach chciałbym skupić się na schyłkowym okresie grupy olsztyńskiej i kręgu kultur zachodniobałtyjskich – precyzuje swoje plany Grzegorzcyk.

Konkurs kierowany jest do wszystkich absolwentów – magistrów archeologii polskich uczelni. W założeniu ma promować najlepszych z nich i ułatwiać zarówno karierę zawodową, jak i naukową. Główną nagrodą jest bowiem publikacja pracy w formie książkowej w serii *Colectio Archaeologica Ressonviensia* oraz 1000 zł.

W ramach tej serii ukaże się również uhonorowana wyróżnieniem specjalnym praca **Romana Szlązaka** „Topografia Thessalonik w okresie wczesnobizantyjskim od IV do VI wieku, ze szczególnym uwzględnieniem architektury sakralnej”,

napisana pod kierunkiem dra Tomasza Gołgowskiego (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie).

Kapituła przyznała również cztery wyróżnienia. Jedno z nich trafiło w ręce absolwentki Uniwersytetu Rzeszowskiego, mgr Moniki Orszak za pracę pt. „Knotenringi z terenów środkowoeuropejskich Bojów”, napisaną pod kierunkiem prof. dra hab. Michała Parczewskiego.

Pozostałe wyróżnienia otrzymali: **Natalia Gryzińska** za pracę pt. „Próba modelowego ujęcia gospodarki na Pomorzu we wczesnym okresie rzymskim”, napisaną pod kierunkiem dra hab. prof. UAM Danuty Minty-Tworzowskiej (UAM Poznań), **Magdalena Szumiłło** za pracę pt. „Domy zmarłych w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza na ziemiach polskich”,

napisaną pod kierunkiem dra hab. prof. UMCS Jerzego Libery i dr Małgorzaty Kłosińskiej (UMCS w Lublinie) oraz **Izabela Wnuczek** za pracę pt. „Strój Markomanów-Swebów w starszym okresie rzymskim”, napisaną pod kierunkiem dra hab. prof. UMCS Eduarda Droberjara (UMCS w Lublinie).

W marcu 2011 r. była I edycja konkursu, który w zamierzeniu ma być organizowany co roku. W swoich wyborach Kapituła kierować się będzie wysokim poziomem merytorycz-

nym, metodologicznym i technicznym prac magisterskich. Powinny one odpowiadać aktualnemu poziomowi wiedzy, a nawet zawierać treści stanowiące istotne jej uzupełnienie oraz poszerzenie. Nie bez znaczenia będzie również podejmowanie przez autorów tematów znanych jedynie wyrywkowo lub nieporuszanych w ogóle dotychczas.

Foto: E. Wójcikiewicz

Ewelina Bełz, Paulina Gorazd, Katarzyna Radziwiłko

MIĘDZYUCZELNIANY MIX STUDENCKI, CZYLI IV MIĘDZYUCZELNIANE WARSZTATY ARCHEOLOGICZNE (WROCŁAW-RZESZÓW 2012)

W tym roku już po raz czwarty studenci i doktoranci archeologii mieli okazję poszerzyć swoją wiedzę i umiejętności praktyczne podczas międzyuczelnianych warsztatów. Tegoroczne były w dwóch miastach: we Wrocławiu (23-25.03) i Rzeszowie (27-29.03). Tym razem pracowano w szerszym niż przed rokiem gronie – byli także studenci z Uniwersytetu Warszawskiego, UMCS w Lublinie, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Gdańskiego oraz Uniwersytetu Szczecińskiego. W roli orga-

nizatorów wystąpiły dwie uczelnie: Uniwersytet Rzeszowski i Uniwersytet Wrocławski.

Tegoroczny zjazd we Wrocławiu rozpoczęły zajęcia warsztatowe przeprowadzone tradycyjnie w czterech grupach. Dotyczyły one wszystkich epok. Dr **Dagmara Łaciak** przybliżyła tematykę dystrybucji oraz technologii wytwarzania naczyń śląskiej ceramiki malowanej, natomiast dr **Paweł Rzeźnik** opowiedział o warsztacie garncarskim z wczesnego i późnego średniowiecza. Najstarsze założenia monumentalne nad Odrą, jak również sposoby ich odkrywania przedstawił dr **Mirosław Furmanek**. Studenci mogli także zaznajomić się z zagadnieniami prowadzenia badań dotyczących środkowego i górnego paleolitu na zajęciach prowadzonych przez dra **Andrzeja Wiśniewskiego**.

Po przerwie obiadowej był blok trzech wykładów poświęconych historii najnowszej oraz zagadnieniom, mającym na celu przekazanie wiedzy dotyczącej praktycznych aspektów pracy archeologa. Pierwszy wykład, wygłoszony przez dra hab. **Krzysztofa Szwagrzyka**, naczelnika Oddziału Biura Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej we Wro-

clawiu, dotyczył poszukiwania miejsc pochówku ofiar terrorkomunistycznego w Polsce. Dr **Maciej Trzciński** przedstawił aspekty prawne dotyczące zawodu archeologa, natomiast mgr **Katarzyna Radziwiłko** zobrazowała pojęcie popularyzacji archeologii w środowiskach lokalnych.

W drugim dniu zajęć we Wrocławiu zaplanowano wykłady. Wysłuchaliśmy siedmiu wystąpień o bardzo zróżnicowanej tematyce, dzięki czemu każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Rozpoczął mgr **P. Komar** o dość egzotycznym temacie tabliczek stosowanych do zażywania substancji halucynogennych w rejonie południowych Andów. Następnie o ceramice kultury lateńskiej, pochodzącej z osad z terenów Dolnego Śląska, opowiedział dr **Tomasz Gralak**. Kolejne wystąpienie, mgr **Katarzyny Kapitan** dotyczyło badań interdyscyplinarnych na Islandii. Dr hab. **Mateusz Żmudziński** opisał gospodarkę w jednej z rzymskich prowincji, Dacji Superior. Po nim przedstawione zostały wyniki badań wykopaliskowych. Najpierw prof. dr hab. **Andrzej Błazejewski** scharakteryzował wykopaliska przeprowadzone nad Baryczą, później mgr **Anna Józefowska** zaprezentowała cmentarzysko z wczesnej epoki żelaza w Domaślawiu. Cykl wykładów wrocławskich zakończyło wystąpienie mgr **Anny Trzeciak**, ukazujące jeden z fenomenów rzymskiej kuchni, jakim jest sos rybny, zwany garum.

Niedziela została przeznaczona na zwiedzanie miasta, m.in. jego najstarszej części, czyli Ostrowa Tumskiego. Dr **Aleksandra Pankiewicz** oprowadziła studentów, opowiadając o początkach osadnictwa na tych terenach oraz przedstawiając dzieje poszczególnych kościołów i budowli obronnych. Uczestnicy zwiedzili również Muzeum Archeologiczne, Muzeum Militariów oraz Pałac Królewski.

Druga część warsztatów odbyła się w Rzeszowie i rozpoczęła się wycieczką do Przemyśla. Tam prof. **Zbigniew Pianowski** opowiedział o historii miasta i przemyskiego zamku. Podziwialiśmy też panoramę miasta z zamkowej wieży oraz poznali prowadzone na dziedzińcu wykopaliska. Następnie było zwiedzanie katedry wraz z jej kryptami, a także podziemi znajdujących się pod ratuszem. W programie były też muzea: Archidiecezjalne oraz Narodowe Ziemi Przemyskiej.

Zajęcia, które odbywały się w środę, podzielono na dwa bloki. Pierwszy stanowiły wykłady, zaś drugi obejmował zajęcia warsztatowe. Wystąpienie, niejako wprowadzające, wygłosił prof. **Sylwester Czopek**, który przedstawił zagadnienie badań ratowniczych na trasie autostrady A4 na Podkarpaciu. Następny wykład dra hab. prof. Andrzeja Rozwałki poruszył problematykę związaną z pracami archeologicznymi w niektórych parafiach. O badaniach palinologicznych przeprowadzonych nad jeziorem Gościąg opowiedziała dr hab. prof. UR

Małgorzata Rybicka. Po wykładach studenci wzięli udział w zajęciach dotyczących między innymi fotografii dokumentacyjnej, prowadzonych przez dra **Tomasza Bochnaka**, podczas których zainteresowani fotografowali zabytki z wykorzystaniem różnych obiektywów. Dr inż. **Joanna Trąbska** przybliżyła tematykę badań z obszaru archeometrii, a **Waldemar Duszka** opowiedział o technikach rekonstrukcji zabytków, obrazując wypowiedź wykonanymi własnoręcznie przedmiotami. **Witold Migal** natomiast pokazał uczestnikom sposoby wyrobu narzędzi z krzemienia przy użyciu różnych technik.

Pierwszym punktem trzeciego dnia rzeszowskiego spotkania było zwiedzanie Rzeszowa. Najpierw w Muzeum Okręgowym **Łukasz Ożóg** przybliżył historię miasta dzięki fotografiom Edwarda Janusza, a mgr **Joanna Ligoda** oprowadziła wycieczkę po stałej ekspozycji archeologicznej. Następnie wszyscy udali się do podziemnej trasy turystycznej, po czym, pod przewodnictwem pani **Małgorzaty Jarosińskiej**, spacerując po mieście poznawali kościoły (farny i Bernardynów), zamek oraz Aleję pod Kasztanami, stary cmentarz i żydowską część miasta.

Po południu, podczas spotkania w Instytucie Archeologii były wykłady. Dr **Katarzyna Trybała-Zawiślak** przedstawiła obraz rozplanowania grobów na cmentarzyskach w obrębie tarnobrzelskiej kultury łużyckiej. O badaniach ratowniczych w Czechach opowiedziała dr **Agnieszka Reszczyńska**. Ostatnim wystąpieniem był wykład mgr **Dariusza Bobaka**, obejmujący problematykę zastosowania GIS-u w badaniach archeologicznych.

Program tegorocznych warsztatów był bardzo urozmaicony, dzięki czemu każdy ze studentów mógł znacznie poszerzyć swoje zainteresowania. Poruszana przez wykładców tematyka prowokowała uczestników do dyskusji. Równie wartościowe były wycieczki, które przybliżały historię poszczególnych miast i regionów.

Jarosław Herbert, Angelika Wołoszyn,
Sabina Szmyd, Agata Krawerenda,
Anna Pilch

PODRÓŻ „ZA JEDEN UŚMIECH”, CZYLI RURA

Członkowie Koła Naukowego Podróżników WWF UR, we współpracy z SMP „Globtroter” AZS UR oraz forum autostopów. pl zdobyli w dniach 12-13 maja kolejne zawodowe doświadczenia. Wówczas zorganizowano Rzeszowski Uniwersytecki Rajd Autostopowy (RURA). To pierwsza impreza w takiej formie na UR oraz pierwsza taka impreza organizowana w Rzeszowie i na Podkarpaciu od kilkudziesięciu lat.

Powstanie ruchu autostopowego (datuje się na lato 1956 r.), dało początek nowej turystyce młodzieżowej. Władza w PRL preferowała turystykę zorganizowaną i na przekór tym działaniom była inicjatywa studentów, którzy zatrzymując przygodne samochody podróżowali po kraju. Zauważyła to prasa i rok później akcję tę zaczęła popularyzować redakcja „Dookoła świata”.

W 1958 roku wprowadzono książeczki autostopu, potwierdzające przynależność do tego społecznego ruchu, zawierające mapę Polski, kupony dla kierowców i przede wszystkim potwierdzenie ubezpieczenia w PZU. W latach 70. autostop zaczął tracić na popularności, utrzymał się jednak do końca PRL, nie budząc już takich emocji jak na początku. Współcześnie większość autostopowiczów korzysta z forum internetowego i różnych portali, dzięki którym umawiają się na wspólną podróż.

Naszym celem było spotkanie na campingu w czeskich Dolni Terlicko, 15 km od Czeskiego Cieszyńska. Dla rzeszowian miejscowość oddalona o 350 km. W rajdzie udział wzięło 13 drużyn dwuosobowych. Punkt startowy znajdował się przed

budynkiem Wydziału Wychowania Fizycznego (ul. Piłsudskiego). Drużyny mogły startować od godziny 8.00 do 10.00. Na starcie wydawano karty rajdu z godziną rozpoczęcia imprezy. Każda z drużyn otrzymała numer startowy oraz mapę i plasteron z numerem drużyny. Do naszego rajdu, oprócz studentów, dołączyły także osoby z Warszawy, Krakowa oraz Poznania. Uczestnikom nie była straszna nawet brzydka pogoda. Po dotarciu na metę uczestnicy rajdu wymieniali się wrażeniami z podróży. Warto wspomnieć, że naszym rajdem zainteresowała się lokalna telewizja i gazeta „Nowiny”.

Co sądzą o tym przedsięwzięciu uczestnicy RURY:

Jakub Żyła – Gdy zatrzymuje się auto i wsiadasz do środka, czujesz wielkie szczęście i wolność, czujesz się jak „pan świata”. Była to największa i najwspanialsza przygoda mojego życia. Czuję się teraz wyciszony i naładowany pozytywną energią. Spotkane osoby, miejsca, historie, to wszystko zostanie

w mojej głowie do końca życia. A sama pozytywna rywalizacja jest cudowna, gdy mijamy się na ulicy i machamy, by zaraz ktoś wyprzedził nas, gdy my „łapiemy”. Było to cudowne, człowiek zdaje sobie sprawę, że może polegać tylko na sobie i swoim towarzyszowi podróży. Podczas stopu wszystkie kłopoty zostają daleko za nami, nie ma tutaj miejsca na codzienne problemy.

Aleksandra Wolska – Wystartowaliśmy o godz. 9.30 trzyosobową drużyną: Piotr Thier, Natalia Gomolińska i ja. Dosta-

liśmy mapę i nr 12 na koszulkę. Poszliśmy na przystanek autobusowy, by dostać się na wylotówkę miasta, po czym okazało się, że autobus jest dopiero za godzinę. Poszliśmy więc pieszo z wielką tabliczką, z napisem Katowice. Zadowoleni, w pełnym słońcu łapaliśmy „stopa”, nawet operator dżwigu chciał nas wciągnąć na linie do góry... Wygraliśmy z dobrym czasem 7 godz. 15 min. Z niecierpliwością czekaliśmy na nagrody.

Ewa Halik

BADANIE LOSÓW ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW UR (POMIAR POCZĄTKOWY; PROJEKT PILOTAŻOWY)

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż liczba studentów od roku akademickiego 2006/2007 systematycznie maleje. Wówczas w szkołach wyższych kształciło się 1 941 445 osób, natomiast w roku akademickim 2010/2011 studiowało 1 841 251 osób. Równocześnie obserwowany jest wzrost liczby osób, które kończą studia wyższe: w roku akademickim 2006/2007 liczba absolwentów wynosiła 410 107, a w roku 2009/2010 – 478 916 (*Szkoły wyższe i ich finanse w 2010 r.*, Warszawa 2011, GUS, s. 25). Rosnąca liczba osób z wykształceniem wyższym, poszukujących zatrudnienia, pozwala pracodawcom na stawianie coraz większych wymagań kandydatom do pracy.

Jakość kształcenia jest jednym z kluczowych czynników decydujących o sukcesie absolwentów poszczególnych szkół wyższych na rynku pracy. Sprostanie oczekiwaniom osób podejmujących studia stanowi dla szkół wyższych coraz poważniejsze wyzwanie. Kluczowym czynnikiem decydującym o wyborze szkoły wyższej przez osoby zamierzające podjąć studia jest możliwość podjęcia zatrudnienia po ich ukończeniu.

Ustawowy wymóg badania karier zawodowych absolwentów został nałożony na szkoły wyższe przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z 2011 roku.

Potrzeba badania losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego została dostrzeżona przez pracowników Biura Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy w 2010 roku przeprowadzili pilotażowe badanie osób kończących studia w Uniwersytecie Rzeszowskim, w roku akademickim 2009/2010. W tym celu opracowano formularz zgody na udział w badaniu oraz krótki kwestionariusz, którego zadaniem było dostarczenie informacji na temat aktywności zawo-

dowej i społecznej absolwentów naszego Uniwersytetu oraz ich ewentualnego zainteresowania dalszym kształceniem. Raport opracowany na podstawie danych zebranych w pilotażowym badaniu nie opisuje losów zawodowych absolwentów uczelni. Badanie przeprowadzone w 2010 roku należy traktować jako pierwszy etap prac właściwych – tzw. „pomiar początkowy” badania losów zawodowych absolwentów. Wyniki pierwszego etapu badania zostały przedstawione w Raporcie pn. *Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego. Pomiar początkowy absolwentów z rocznika 2009/2010. Projekt pilotażowy*, którego streszczenie dostępne jest na stronie internetowej Biura Karier UR.

Obecnie Biuro Karier UR prowadzi 2. etap badania losów zawodowych absolwentów, którzy ukończyli edukację w roku akademickim 2009/2010. Odbывается ono przy wykorzystaniu oprogramowania CATI-SUPPORT z modułem CAWI, zakupionego w ramach projektu UR - nowoczesność i przyszłość regionu w celu modernizacji i dostosowania do rynku pracy kierunku socjologia. W etapie tym wykorzystywana jest technika ilościowa CAWI (Computer Assisted Web Interviewing), dzięki której absolwenci biorą udział w badaniu za pośrednictwem Internetu. Z osobami, które nie wypełnią przesłanego kwestionariusza w wersji elektronicznej podjęta zostanie próba kontaktu telefonicznego, w celu ponownego zaproszenia do udziału w badaniu lub aktualizacji adresu e-mail. Dzięki wykorzystaniu systemu CATI-SUPPORT możliwe będzie także zrealizowanie wywiadów telefonicznych CATI (Computer Assisted Telephone Interviewing).

Raport z analizy 2. etapu badania losów zawodowych absolwentów (z rocznika 2009/2010) będzie gotowy w sierpniu 2012 roku.

PIERWSZY RZESZOWSKI FESTIWAL PRZEDSIĘBIORCZOŚCI BOSS

W dniach 26 marca - 2 kwietnia odbył się cykl bezpłatnych szkoleń dla studentów rzeszowskich uczelni organizowany przez Studenckie Forum Business Centre Club i Samorząd Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego. Festiwal Przedsiębiorczości BOSS (Bardzo Odpowiedzialny Start w Samodzielność) zachęcał młodych do przełamania barier w świadomości studentów, kształcenia przedsiębiorczych postaw oraz praktycznych umiejętności, niezbędnych w karierze każdego przedsiębiorcy.

Studenckie Forum Business Centre Club zostało reaktywowane w Rzeszowie po kilku latach nieobecności w październiku 2011 roku w celu kształtowania postaw przedsiębiorczych wśród młodych Polaków. Aktywiści Forum uważają, że aktywność i własna inicjatywa mogą stać się drogą życiową dla wielu rówieśników. Festiwal Przedsiębiorczości BOSS jest unikatowym projektem promującym przedsiębiorczość, skierowanym głównie do studentów i odbywa się w 21 ośrodkach akademickich w Polsce - od II połowy marca do II połowy kwietnia. W każdej z miejscowości trwa od trzech do siedmiu dni.

Rzeszowska edycja Festiwalu Przedsiębiorczości BOSS odbyła się w dniach 26 marca - 2 kwietnia br. w obiektach Uniwersytetu Rzeszowskiego. Wykłady i warsztaty prowadzone były przez specjalistów z instytucji otoczenia biznesu, takich jak banki, urzędy, akademickie inkubatory przedsiębiorczości oraz przedstawicieli pracodawców i uczelni wyższych. W trakcie zajęć można było poznać techniki negocjacyjne, uzyskać odpowiedź na pytanie jak i gdzie szukać pracy, gdzie szukać wsparcia przy poszukiwaniu funduszy na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz jak kształtować pozytywny wizerunek firmy. Prowadzący zajęcia przedstawili także strategie kreowania biznesu i wartości społecznych. Zaproszeni prelegenci reprezentowali RARR, WUP, PIP i UR- była to doskonała okazja dla poszerzenia sieci kontaktów pomocnych w znalezieniu pracy po ukończeniu studiów.

Na Festiwalu nie zabrakło również dziennikarza z VIP Biznes & Styl, a także trenerów ze szkoły BAZA, którzy wspaniale przybliżyli tematykę odpowiedzialności mediów, władzy oraz rozwiązywania konfliktów. Studenci ćwiczyli również umiejętności interpersonalne, biorąc udział w konkursie organizowanym przez Koło Naukowe Ekonomistów-UR talking.

Agnieszka Grochala

AIESEC – DLACZEGO WARTO?

Kiedy dowiedziałam się o AIESEC, zadałam sobie właśnie to pytanie. Dlaczego warto dołączyć i czy aby na pewno teraz, kiedy jestem już na ostatnim roku filologii polskiej. Mnóstwo pytań w mojej głowie. Jednak po kilku godzinach czytania opowieści ludzi, którzy właśnie dzięki tej organizacji wyjechali na wolontariat i praktyki w różne zakątki świata, wiedziałam, że to jest to. Po podjęciu decyzji wszystko potoczyło się w błyskawicznym tempie. Pierwsza rozmowa w AIESEC, wprowadzenie CV do bazy danych, szukanie wolontariatu, rozmowa z pracodawcą i w końcu znalezienie wymarzonego projektu... na Sycylii!

A teraz spokojnie, wszystko po kolei.

AIESEC to największa organizacja studencka na świecie, która została założona w 1948 roku. Jest obecna w ponad 110 krajach, zrzesza ponad 60 000 członków. Oferuje możliwości wszelkiego rodzaju, takie jak: prowadzenie projektu, praktyka zagraniczna, wolontariat zagraniczny, konferencje, mentoring, zarządzanie organizacją. Ideą przewodnią w działalności jest umożliwienie młodym ludziom rozwoju 5 kompetencji: przedsiębiorczości, odpowiedzialności społecznej, inteligencji emocjonalnej, umiejętności pracy w globalnym środowisku oraz aktywnego uczenia się. AIESEC umożliwia swoim członkom odkrywanie własnego potencjału i rozwój wokół interesujących ich zagadnień. Wszystko po to, aby poprzez wykształcenie w nich cech lidera mogli potem pozytywnie oddziaływać na otoczenie.

Do wstąpienia do tej organizacji nie musiał mnie nikt namawiać. Wiedziałam, że AIESEC umożliwi mi rozwój, pozwoli poznać wielu wspaniałych, kreatywnych ludzi z pasją. Wystarczyło tylko aplikować, udać się na rozmowę, zdać testy językowe, odbyć cykl szkoleń i ćwiczeń grupowych. Następnie skupi-

łam się na szukaniu odpowiedniego wolontariatu.

Wybrałam projekt Make It Possible, który był realizowany w Catanii na Sycylii. Dotyczył Millenium Development Goals czyli Milenijnych Celów Rozwoju. Uważam, że dziś każdy z nas powinien zdawać sobie sprawę z problemów globalnych i działać na rzecz:

1. zlikwidowania skrajnego ubóstwa i głodu,
2. zapewnienia powszechnego nauczania na poziomie podstawowym,
3. wspierania zrównoważenia w prawach mężczyzn i kobiet oraz wzmocnienia pozycji kobiet,
4. zmniejszenia wskaźnika umieralności dzieci,
5. poprawy stanu zdrowia kobiet ciężarnych i po porodzie,
6. zwalczania AIDS, malarii i innych chorób,
7. zapewnienia stanu równowagi ekologicznej środowiska,
8. rozwijania i wzmocniania światowego partnerstwa w sprawach rozwoju.

Projekt zakończył się na początku kwietnia. Przez sześć tygodni, wspólnie z innymi osobami z AIESEC, prowadziłam w języku angielskim wykłady oraz konferencje na uniwersytecie i w liceach Catanii, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Właśnie wtedy mogłam sprawdzić i w pełni wykorzystać umiejętności zdobyte na studiach, między innymi wiedzę o metodach i technikach aktywizujących. Dołożyłam wszelkich starań, aby młodzi ludzie wynieśli jak najwięcej z tych spotkań. Pamiętam, kiedy po konferencji podeszła do mnie licealistka i powiedziała: Teraz już wierzę, że możemy zmienić świat. Możemy to zrobić za pomocą wiedzy. Wiele, wiele jest takich wspomnień...

Zawsze uważałam, że to tylko od nas zależy czy spełnimy swoje marzenia. AIESEC dla mnie to droga do spełnienia niektórych z nich. Poznałam wielu wspaniałych ludzi z całego świata, zwiedziłam Sycylię. Polecam każdemu to, kto nie boi się wyzwań i chce się sprawdzić. Nie można narzekać na nudę, gdyż ciągle coś się dzieje: konferencje, szkolenia, nowe

projekty, interesujące event'y, wolontariat, praktyki zagraniczne... można by długo wymieniać. Z pewnością każdy znajdzie coś dla siebie. Nie mogę jednak stwierdzić, że będzie łatwo, ale od kiedy to, co łatwe jest ciekawe? Naprawdę warto i tylko to się liczy!

Foto: Agnieszka Grochala

AIESEC KONTAKT
edyta.fura@aiesec.net
tel. 602-749-993

WIĘCEJ INFORMACJI:
<http://www.aiesec.org/poland>
<http://aiesecrzeszow.blogspot.com>

Marta Wolańczyk

SPOTKANIE W „POLONUSIE”

26 kwietnia 2012 r. słuchacze Studium „Polonus” UR zorganizowali spotkanie promujące państwa, z których przybyli do Rzeszowa. Za pomocą prezentacji multimedialnych przedstawili podstawowe informacje o swoich krajach, ich geografii, historii, atrakcjach turystycznych i kulturalnych. Poprzez recytację wierszy, śpiewanie pieśni, pokaz narodowych tańców i obrzędów ukazywali piękno języka i kultury swych narodów.

Słuchacze z odległej, acz pięknej Syrii przypomnieli, że ich kraj szczyci się starożytną kulturą i cywilizacją. Wystarczy wspomnieć, że to właśnie stąd pochodzi jeden z najstarszych alfabetów świata – ugarycki, zaś stolica kraju – Damaszek, to jedno z najstarszych miast na Ziemi. Zaprosili Polaków do zwiedzania monumentalnej twierdzy Krzyżowców – Krak des

Chevaliers oraz ogromnego kompleksu wykopaliisk antycznego miasta – Palmiry. Syrię łączy z Polską podobna historia - to państwo również było pod zaborami i to ponad 400 lat. Obecnie ten arabski kraj próbuje wyzwolić się od reżimu prezydenta Baszara al-Assada. W wyniku wojny domowej od grudnia b.r. zginęło ponad 8 tys. ludzi.

Grupa z Rosji skupiła się na ukazaniu niezwykłości swej stolicy. Największe miasto Europy obsługuje sieć metra mierzącą prawie 300 km. Moskwa zwana jest miastem mostów – ma ich aż 490. Miasto Dostojewskiego i Bułhakowa przyciąga turystów imponującą liczbą cerkwi olśniewających oczy iście bizantyjskim przepychem. Rosję przecina transsyberyjska linia kolejowa, przejeżdżająca aż przez 8 stref czasowych. Symbo-

lem kraju są również powstałe na zamówienie Romanowów jaja Fabergé. Wykonane z najdroższych kruszców, kryjące w środku miniaturową niespodziankę, służyły jako wielkanocny prezent. Rosjanie szczególnie zachwalali specjały kuchni rosyjskiej: solankę, pieróg i bliny, koniecznie z dodatkiem herbaty z samowaru.

Słuchacze „Polonusa” z Kazachstanu nakręcili na potrzeby spotkania krótki reportaż „Co mieszkańcy Rzeszowa wiedzą na temat Kazachstanu”. Niestety, z większości wywiadów wynikało, że nie wiemy zbyt wiele. Kazachstan to nie tylko stepy i rolnictwo, ale też ogromne zło-

za surowców i rozwinięty przemysł. Największym miastem i głównym wysokogórskim centrum zimowym w kraju jest urokliwie położone Alma Ata. Stolicą państwa od kilkunastu lat jest jednak Astana, miasto drapaczy chmur i... Bajterka. Według legendy w Kazachstanie żył magiczny ptak, a jego złote jajko leczyło wszelkie choroby. Złote jajo - symbol odrodzenia i szczęścia zostało umieszczone w Bajterce - wieży - pomniku będącej chlubą Kazachstanu.

Kolejna grupa ukazała piękno Turkmenistanu. To kraj rolniczy, oparty na produkcji bawełny, zbóż, ziemniaków i owoców. Jego bogactwem są również karakuły, czyli specjalna rasa owiec, z których wytwarza się jedne z najdroższych futer. Warto wspomnieć, że właśnie na terenach współczesnego Turkmenistanu został udomowiony koń. Ten muzułmański kraj posiada ciekawą ideologię państwową. Jest to połączenie Koranu oraz tzw. Księgi Ducha. Została ona napisana przez poprzedniego prezydenta Turkmenistanu. Jest połączeniem jego autobiografii, fikcji historycznej i przewodnika duchowego.

Prezentację na temat Gruzji otworzył zachwycający dynamiką pokaz tańca. Bogactwem Gruzji, podobnie jak Turkmenistanu, jest czysta przyroda. W połączeniu z ciepłym klimatem i górzystym ukształtowaniem terenu tworzy to świetne warunki turystyczne. Gruzini są dumni z faktu, że ich państwo jako jedno z pierwszych na świecie uczyniło chrześcijaństwo religią państwową. Patron kraju - św. Jerzy - symbolizuje ich męstwo i pobożność. Piękno jednego z miast Gruzji - Batumi - ukazał teledysk Natalii Lesz oficjalnie promujący to państwo w Polsce.

Studenci z Ukrainy postanowili pokazać urok swego kraju przedstawiając jeden z jego zwyczajów. Ubrani w regionalne stroje odegrali scenę wieczoru andrzejkowego w wiejskiej chacie. Przewodnicząca mu dostojna matrona dzieliła się ze zgromadzonymi dziewczętami swą wiedzą na temat relacji damsko - męskich. Zgodnie z jej wskazówkami młode kobiety wykonywały wróżby, by odgadnąć tożsamość swych przyszłych mężów. Nagle w chacie pojawili się dorodni chłopcy. Zachwyceni urodą i pysznym jedzeniem przygotowanym przez dziewczęta postanowili oczarować je swym tańcem. Zdolności taneczne młodych mężczyzn tak spodobały się pannom, że od razu utworzyły się pary.

Zachęcenie przykładem swych kolegów z Ukrainy, wszyscy słuchacze Studium „Polonus” wykonali wspólny taniec. Radosne spotkanie promujące państwa studentów zakończyło się degustacją ich narodowych potraw.

Foto: Marta Wolańczyk

Edyta Więclawska

WYRÓŻNIENIE PROF. GRZEGORZA KLEPARSKIEGO

Środowisko akademickie Uniwersytetu Rzeszowskiego ma swojego nominowanego w prestiżowym konkursie *Złoty Lew Podkarpacki*. Konkurs, zorganizowany przez TVP3 Rzeszów oraz Samorząd Województwa Podkarpackiego, ma na celu wyróżniać osoby działające na rzecz promocji regionu w 3 kategoriach: nauka, gospodarka oraz osobowość. Zaliczenie prof. Grzegorza A. Kleparskiego do ścisłego grona 3 nominowanych w kategorii nauka oznacza, iż Jego działania naukowo-dydaktyczne oraz wszechstronne promowanie nauki zostały uznane i zauważone przez wielu, i to w wielu miejscach Podkarpacia jednocześnie. Świadczy o tym liczba uzyskanych głosów od telewidzów.

Prof. Kleparski ma w swoim naukowym dorobku liczne publikacje krajowe i zagraniczne, wypromował 10 doktorów, a 5 innych przewodów doktorskich jest w toku. Jest stypendystą *Deutscher Akademischer Austauschdienst*, fundacji im. *Konrada Adenauera* oraz - co jest wyjątkowym osiągnięciem i wyróżnieniem dla naukowca - prestiżowej amerykańskiej fundacji *Fulbrighta*. Prowadził wykłady w wielu zagranicznych ośrodkach naukowo-badawczych, m.in. w *University of Washington* (USA), *Shoreline College* (USA), *University of Uppsala* (Szwecja), *University of Umea* (Szwecja), oraz *Univeristy of Kosice* (Słowacja). Jest członkiem wielu towarzystw naukowych i rad wydawniczych, i to zarówno w kraju jak i za granicą, tzn. *Studia Anglica Resoviensia*, *Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Presoviensis* oraz *Anglica Wratislaviensia*. Tytuł profesora otrzymał z rąk Prezydenta Republiki Słowacji w 2011 roku.

Jako dyrektor Instytutu Filologii Angielskiej (Wydział Filologiczny UR) wspiera liczne inicjatywy zmierzające do pro-

movania środowiska anglistycznego, zarówno na niwie krajowej jak i zagranicznej. Tylko w bieżącym roku akademickim nauczyciele akademicki z IFA odbyli staże oraz wizyty studyjne w kilku pokrewnych instytucjach, m.in. w *University of Minnesota* w Minneapolis, w *Trinity College* w Dublinie, w *Albert-Ludwigs Universitaet* we Freiburgu oraz w *Katolische Universitaet Eichstaett-Ingolstadt* w Eichstaett.

Kazimierz Obodyński

SIEDEM LAT UNIwersYTECKIEGO WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

Wydział Wychowania Fizycznego funkcjonuje na Uniwersytecie Rzeszowskim od 1 kwietnia 2005 r., choć kierunek ma długie tradycje na naszej uczelni – początki były w filii WSP, w Krośnie. W 1988 roku utworzony tu został kierunek wf, a na Wydziale Społeczno-Pedagogicznym powstała Katedra Kultury Fizycznej. W roku 1991 rektor powołał Instytut Wychowania Fizycznego i Zdrowotnego, w skład którego weszło 5 zakładów: Sportu, Turystyki i Rekreacji, Teorii i Praktyki WF, Dydaktyki WF, Biologii, Medycyny Sportowej.

W 1992 roku uruchomiono pięcioletnie studia na kierunku wychowanie fizyczne i 2 nowe specjalizacje: rehabilitacji oraz turystyki i ochrony przyrody. Wówczas też przeprowadzono pierwszy nabór na trzyletnie studia zaoczne dla nauczycieli. W 1996 r. Instytut był jednym z 5 ośrodków w Polsce nadającym absolwentom tytuł magistra wf. Powstały wtedy nowe specjalności: odnowy biologicznej i rehabilitacji ruchowej. W następnych latach nastąpił rozwój badań naukowych i poszerzenie bazy naukowo-dydaktycznej. Wtedy też powstał kwartalnik „Przegląd Naukowy IWFiz” i nawiązaliśmy współpracę naukową z kształcącymi w zakresie kultury fizycznej uczelniami w Preszowie i Lwowie.

Długo przygotowywany Wydział Wychowania Fizycznego WSP stał się faktem 1 kwietnia 2005 r. Wówczas Senat Uniwersytetu Rzeszowskiego podjął uchwałę o jego powstaniu. Dalszy rozwój organizacyjny i naukowy spowodował, że na wydziale pojawiła się druga specjalność – turystyka i rekreacja. W 2005 r. utworzono też – początkowo jako swego rodzaju eksperyment – studia w języku angielskim – Europejczyk – na których wówczas była tylko jedna grupa złożona z 18 osób.

Dziś jest tu prawie 150 studentów na dwu naszych specjalnościach, a wśród nich jest coraz więcej obcokrajowców, którzy w ramach europejskich programów wymiany podejmują studia w Polsce. Studiowanie w języku angielskim i dyplom ukończenia tych studiów cieszy się coraz większym powodzeniem wśród polskich studentów, dla których taka forma studiowania daje możliwość zdobycia pracy na obszarze UE.

W wyniku rozwoju kadry samodzielnych pracowników naukowych, od roku 2008 podjęliśmy kształcenie na studiach II stopnia, na kierunku turystyka i rekreacja. Tu również rozpoczął działalność Europejczyk. Studenci tego kierunku mają praktyki w hotelach i firmach turystycznych w całej Europie, podczas których zdobywają doświadczenie, pozwalające im później być cenionymi pracownikami w sferze obsługi ruchu turystycznego. Coraz więcej z nich wyjeżdża też – w ramach programów wymiany, tak jak studenci wychowania fizycznego – na semestralne studia, m.in. w: National Sport Academy w Sofii (Bułgaria), Universidad de Castillo La Mancha w Toledo (Hiszpania), Universidad de Saragossa (Hiszpania), Instituto Politecnico do Porto (Portugalia), Sakarya University (Turcja), Università Degli Studi (Włochy) i wielu innych. Kolejnym krokiem na drodze zdobywania kwalifikacji jest możliwość uzyskania dyplomu dwu uczelni, polskiej i fińskiej. Po podpisaniu w 2011 roku, z partnerską uczelnią w Finlandii – Kajaani University umowy, pierwsi studenci UR już podjęli naukę w Finlandii.

W tych uczelniach nasi studenci zaliczają zajęcia teoretyczne i praktyczne, prowadzone po angielsku, a w uczelniach włoskich i hiszpańskich również zajęcia prowadzone w języ-

kach tych krajów, których znajomość rozwinęli już na wydziale, na rozszerzonych specjalistycznych lektoratach. Dzięki dobrej znajomości języków, bez problemów zaliczali ćwiczenia i zdali końcowe egzaminy. Po powrocie podkreślali dobrą organizację ich pobytu i życzliwe przyjęcie, zwracając uwagę na doskonałe warunki stworzone studentom, programy nauczania, nowoczesne obiekty sportowo-rekreacyjne, z których korzystali bez ograniczeń i dodatkowych opłat. Polska młodzież coraz lepiej zna języki obce i chce studiować za granicą, co zazwyczaj związane jest z dużymi kosztami finansowymi, na które na Podkarpaciu niewielu stać, a nasz wydział daje im taką możliwość bez tych kosztów.

Do 2011 roku studia na dwóch kierunkach (wychowanie fizyczne oraz turystyka i rekreacja) ukończyło 9 tys. absolwentów, z czego 4 tys. z tytułem magistra. Obecnie kształci się stacjonarnie prawie 1200 studentów, a niestacjonarnie 1300 (patrz: tabela). Proces dydaktyczno-naukowy realizuje 95 nauczycieli akademickich, w tym: 7 profesorów tytularnych oraz 3 profesorów wspomagających kierunek, prowadzących zajęcia z psychologii (M. Radochoński), biologii (M. Koziorowski) i filologii (I. Mołchanov) oraz 17 prof. nadzwyczajnych i doktorów habilitowanych, 46 doktorów, 22 magistrów i 14 wykładowców. Zajęcia praktyczne i sekcje sportowe prowadzi też w ramach umów 70 trenerów i instruktorów, dzięki czemu nasi studenci odnoszą systematycznie znaczące sukcesy sportowe. Dorobiliśmy się w tym czasie mistrzów kraju, a kilku naszych studentów zostało uczestnikami igrzysk olimpij-

skich i trafiło do tegorocznej kadry na Olimpiadę w Londynie. O wielu z nich pisaliśmy już na łamach naszej „Gazety Uniwersyteckiej”.

Przez ostatnie lata Wydział utrzymywał wysoką dynamikę rozwoju kadry: były 3 tytuły profesorskie, zatwierdzenie dwóch habilitacji, obrona 40 prac doktorskich. Zaawansowanych jest 5 habilitacji oraz 20 przewodów doktorskich. Dwaj profesorowie z Wydziału Wychowania Fizycznego są redaktorami naczelnymi indeksowanych czasopism fachowych: dr hab. prof. UR Wojciech Cynarski – czasopisma o zasięgu europejskim „Ido Ruch dla Kultury/Movement for Culture”, a prof. dr hab. Kazimierz Obodyński: „Journal of Health Promotion and Recreation”.

Wysoki poziom merytoryczny zajęć i kwalifikacje kadry naukowo-dydaktycznej potwierdziła w ub. roku komisja akredytacyjna. W najbliższym czasie powinniśmy osiągnąć, obok sukcesów dydaktycznych, również korzystny wynik finansowy wydziału, co łączy się z planem uwolnienia wydziału od wysokich kosztów, związanych z działalnością stadionu. Po dostosowaniu do celów dydaktycznych dawnej stołówki znacząco wzrośnie także nasza baza, a to pozwoli zwiększyć liczbę studentów. Jest zatem okazja do świętowania naszego jubileuszu w atmosferze dobrze spełnionej misji kształtowania kultury fizycznej na Podkarpaciu.

Studenci studiujący na Wydziale Wychowania Fizycznego w roku akad. 2011/12 (30 XII)									
Kierunek WF				Kierunek TiR				Studia podyplomowe	
stacjonarne		niestacjonarne		stacjonarne		niestacjonarne		143	
licencjat	SUM	licencjat	SUM	licencjat	SUM	licencjat	SUM		
392	231	144	419	511	407	167	175		
623		563		918		342			
Razem 2446 (w tym „Europejczyk” – 137)									

Zapraszamy również na naszą stronę internetową na witrynie UR: <http://wf.univ.rzeszow.pl>

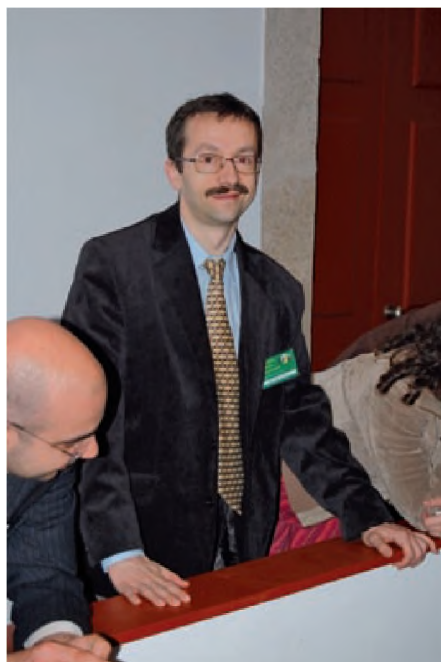
Wojciech J. Cynarski

PIERWSZE SPOTKANIE NAUKOWE FILOZOFÓW Z PRAKTYKAMI SZTUK WALKI

Idea

Po raz pierwszy (11 maja), ale – jak zastrzeżli organizatorzy – nie ostatni, Instytut Filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego zorganizował we współpracy z Wyższą Szkołą Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego „Apeiron” ogólnopolską konferencję „Droga walki. Samodoskonalenie i bezpieczeństwo”. To wyjątkowe spotkanie odbyło się w szczególnym miejscu Krakowa, jakim jest sala im. M. Bobrzańskiego w Collegium Maius. W owych średniowiecznych murach przy ul. Jagiellońskiej 15, w atmosferze tworzonej przez wiszące na ścianach arras-y i dzieła malarstwa, obrady otworzyli główni sprawcy – organizatorzy konferencji – dr Juliusz Piwowarski (rektor WSBPiI Apeiron) i dr hab. Leszek Sosnowski (reprezentujący Instytut Filozofii UJ). Przywitali oni zebranych, przedstawiając uczestników. Byli to m.in. członkowie Komitetu Naukowego, jak prof. dr hab. Marta Kudelska (UJ), dr hab. prof. UR Wojciech J. Cynarski, prof. dr hab. Stanisław Sterkowicz (AWF Kraków), prof. dr hab. Stanisław Tokarski (Zakład Krajów Pozaeuropejskich PAN), a także prof. dr hab. Andrzej Szyszko-Bohusz, dr hab. Joanna Hańderek i dr hab. Anna I. Wójcik z Krakowa, dr hab. Edward Skibiński z Poznania i prof. dr hab. Roman Maciej Kalina (AWF Katowice).

J. Piwowarski zwrócił uwagę, że nie chodzi tu o przeciwstawienie filozofów-teoretyków praktykom sztuk walki. Przeciwnie – chodzi o wzajemną inspirację. Zauważył, że niektórzy z uczestników (będący jednocześnie ekspertami sztuk walki/sportów walki i humanistami, naukowcami) musieliby się rozdzielić. Wskazał jednak na fakt, że na sali obecni są trzej tytułarni profesorowie, będący mistrzami

sztuk walki: S. Tokarski (judoka), S. Sterkowicz (hapkidoka i jujutsuka) oraz R. M. Kalina (także judoka). W. J. Cynarski dodał, że posiadaczem czarnego pasa w karate jest też A. Szyszko-Bohusz. Wręczył następnie temu wybitnemu humaniście order rycerski Homo Creator Nobilis, przyznany mu przez Kapitułę Klubu Szlachty Europejskiej jeszcze w roku 2010, a do tego odpowiedni, okazały dyplom.

Obrady

Jako lider dwóch wyspecjalizowanych towarzystw naukowych IMACSSS i SIP¹, pierwszą sesję plenarną poprowadził **W. J. Cynarski** (reprezentujący Katedrę Nauk Humanistycznych Wydziału WF UR). Ucztę naukową rozpoczął wykład M. Kudelskiej: Samopoznanie w ogniu walki. Rozważania teoretyczne na podstawie klasycznych tekstów indyjskich. Jak wojownicy Bhagavatgity rozwiązywali swe problemy etyczne, samorealizacyjne, egzystencjalne? Na ile są one nadal aktualne?

Drugim referentem był A. Szyszko-Bohusz, twórca pedagogiki holistycznej, który aplikował swe oryginalne teorie do zagadnień samodoskonalenia osobowości i bezpieczeństwa. Jako trzeci wystąpił S. Tokarski, który podjął się tłumaczenia zasady ju-no ri (miękkości, elastyczności, ustępowania), jako uniwersalnej strategii sztuk walki. Czy zasada taktyki walki rodem ze starego jujutsu może służyć człowiekowi dziś, w dobie nowoczesnej cywilizacji?

Sesję drugą poprowadził **S. Tokarski**. Zaprezentowano trzy referaty: Zbigniewa Karolusa – Ninja – mity i fakty, Krzysztofa Jankowiaka – Budo, jako sztuka walki, sport i walka obronna i J. Piwowarskiego – Japońska koncepcja kultury bezpieczeństwa. K. Jankowiak jest sukcesorem (soke) i głównym mistrzem szkoły nieżyjącego już mistrza Toshimichi Takeuchi. Zna tradycję sztuk walki, a podział kategorialny zastosował według humanistycznej teorii sztuk walki. Z kolei J. Piwowarski rozwijał zagadnienia ideowe o proveniencji japońskiej z nawiązaniem do swej autorskiej koncepcji teorii bezpieczeństwa. Czy sprawdzona w warunkach japońskich sprawność służby publicznej (administracja, kultura bezpieczeństwa) da się zastosować w dzisiejszej Polsce?

Po obiedzie – nadal w kameralnym gronie filozofów i specjalistów sztuk walki rozpoczęła się sesja trzecia, której przewodniczył dr **J. Piwowarski**. Przedstawiłem w niej, zamówiony przez organizatorów wykład: Budo Kensho, czyli „Karty Budo”. Jest to zespół zasad i opis sensu uprawiania dróg sztuk walki według tradycji japońskiej. Treść tego dokumentu sta-

rałem się przeanalizować z perspektywy autorskiej, humanistycznej teorii sztuk walki.

Drugi referat zaprezentował prof. S. Sterkowicz. Była to praca empiryczna: Wpływ programowych zajęć judo i sportów walki na zmianę zagrożenia urazowego studentów. Autor wykorzystał w niej test opracowany przez prof. R. M. Kalinę. Był to praktyczny, fizyczny wymiar ćwiczeń, nieco kontrastujący z refleksją stricte filozoficzną.

J. Hańderek miała bardzo interesujące wystąpienie pod ogólnym, intrygującym tytułem Droga samuraja. Była to refleksja o filmie „Ghost Dog” Jima Jarmusha, poprowadzona wyjątkowo oryginalnie z perspektywy filozofii kultury. Z kolei prof. R. Kalina analizował podobieństwa koncepcji judo w ujęciu Jigoro Kano i prakseologii T. Kotarbińskiego. Zdaniem Profesora, judo realizuje te same zasady, ale dodatkowo ma aplikację praktyczną w postaci ćwiczeń fizycznych.

Także czwartą sesję poprowadził rektor J. Piwowski. W tej części uczestnicy wysłuchali referatu dra Rafała Mazura (UJ), który ukazał zebrany ideę „umysłu mędrca” na przykładzie stylu chen taiji quan. To jest jeden z najstarszych stylów tzw. wewnętrznych chińskiego kung-fu. Dr hab. A. I. Wójcik analizowała miejsce niedoskonałości w filozofii chińskiej, w odniesieniu do systemów perfekcjonistycznych, jakimi są sztuki walki. Następnie pracownik tego samego Instytutu, L. Sosnowski omówił i zinterpretował platoński ideał samodoskonalenia. Sprowokowali oni ciekawą merytoryczną dyskusję.

Zresztą, znakomite merytorycznie debaty toczono były podczas tej konferencji pod koniec każdej sesji. Uczestniczyli w nich także ci uczestnicy, którzy nie byli referentami, jak dr hab. E. Skibiński z Poznania, dr hab. T. Ambroży, prof. AWF w Krakowie i inne osoby.

Podsumowanie

W zakończeniu konferencji obrady podsumował Leszek Sosnowski (UJ), redaktor naczelny „Estetyki i krytyki”, w której zostaną opublikowane wybrane prace, zaprezentowane na konferencji. Także interdyscyplinarny kwartalnik „Ido Movement for Culture. Journal of Martial Arts Anthropology” jest otwarty na publikacje naukowe o tematyce filozoficzno-kulturowej, socjologicznej i antropologiczno-kulturowej, co zadeklarowałem, jako jego redaktor, deklarując chęć dalszych spotkań i publikacji ich wyników.

Teoretycy wyjaśniają sens praktyki, ta zaś umożliwia badaczom lepszy kontakt z rzeczywistością – swoisty poligon lub laboratorium. Wiele czerpie wiedzę z długoletniej obserwacji uczestniczącej. Podjęta współpraca – na pograniczu filozofii, orientalistyki i nauk o kulturze fizycznej – powinna zaowocować kolejnymi wartościowymi inicjatywami i pracami.

Najbliższe spotkanie naukowe ekspertów sztuk walki i humanistów już w czerwcu w Genewie, gdzie odbędzie się pierwsza Konferencja IMACSSS. Notabene, spośród wymienionych wcześniej profesorów kilku jest członkami IMACSSS, a Juliusz Piwowski jest także członkiem zarządu Stowarzyszenia Idokan Polska. Obydwa nasze towarzystwa naukowe pomagają w integracji i koordynacji działań środowiska badaczy, zainteresowanych kulturowym fenomenem sztuk walki i stwarzają warunki publikowania wyników ich badań.

¹SIP – Stowarzyszenie Idokan Polska, towarzystwo naukowe i edukacyjne działające od roku 1993 [WWW.idokan.pl]; IMACSSS – International Martial Arts and Combat Sports Scientific Society, działające od lutego 2010 [WWW.imacsss.com].

Jacek Krawczyk

MULTIMEDALIŚCI Z UNIwersytetu Rzeszowskiego

Drużyna koszykarzy z Uniwersytetu Rzeszowskiego w ciągu ostatnich pięciu lat nieprzerwanie odnosi sukcesy i przywozi cenne trofea z Akademickich Mistrzostw Polski. Zdobyła aż siedem medali, a wśród nich są dwa szczególnie cenne ponieważ dotyczą klasyfikacji generalnej wszystkich typów uczelni; w 2010 roku srebrny medal z AMP Poznaniu, w bieżącym roku brązowy z AMP w Warszawie.

Do tych sukcesów dochodzą dwa złote medale, dwa srebrne i brązowy w klasyfikacji uniwersytetów. Do pełni szczęścia brakuje tylko złota w klasyfikacji generalnej. Trenerzy i zawodnicy zapowiadają walkę o ten medal za rok. W drużynie panuje znakomita atmosfera i każdy z zawodników ma ogromny wkład w końcowy sukces. Droga do medali nie była łatwa. Pierwszy etap rozgrywek to Akademickie Mistrzostwa Województwa Podkarpackiego. W tym roku w Przemyślu zawodnicy UR zajęli drugie miejsce i awansowali do półfinałów, czyli strefy C. Wyróżniającymi się zawodnikami w tej fazie rozgrywek byli: Arkadiusz Warzocha, Michał Popieleński, Kamil Suliba, Maciej Baran, Tomasz Gudzio, Mateusz Leja, Patryk Buszta, Mateusz Piska, Grzegorz Kozdraś, Kamil Jędrał, Adrian Gorzkiewicz, Piotr Czekalski. Półfinały AMP są podzielone na cztery strefy, w których bierze udział maksymalnie po 16 drużyn. Nasi koszykarze grali w strefie C, w Krakowie, w dniach 19-22 kwietnia 2012. W trakcie trzydniowego turnieju rozegraliśmy sześć meczów i awansowaliśmy do finałów AMP. W tej fazie rozgrywek zespół wystąpił w składzie: Krzysztof Winiarski, Michał Musijowski, Jakub Musijowski, Mateusz Leja, Mateusz Piska, Kamil Suliba, Patryk Buszta, Arkadiusz Warzocha, Maciej Baran, Tomasz Gudzio, Jacek Bala-wender, Mateusz Dworak.

Finał Akademickich Mistrzostw Polski odbył się w dniach 3-6 maja 2012 r. w Warszawie. Organizatorem był Uniwersytet Warszawski. Udział brało 16 zespołów, w tym aż siedem z uniwersytetów.

Nasz zespół celował w finał, a nawet złoto, ale w tym osiągnięciu przeszkodził nam po części regulamin turnieju, w któ-

rym nie było miejsca na półfinały. - Już w pierwszym meczu zagraliśmy z późniejszym mistrzem, warszawską Akademią Leona Koźmińskiego - mówi Jacek Krawczyk, który prowadził nasz team wspólnie z Grzegorzem Wiśniowskim. - Graliśmy rano, bez treningu w tej hali i przegraliśmy 13 punktami. Później okazało się, że spotkały się najlepsze drużyny i był to przedwczesny finał.

Kolejne mecze nasz zespół wygrywał, ale porażka do końca odbijała mu się czkawką, bo tak w grupie wyjściowej, jak i kolejnej, w której stawką był awans do finału, zajmował 2 miejsce. Na nieszczęście dla rzeszowian półfinałów właściwie nie było. W małym finale, choć Piotr Hałas szybko złapał kontuzję, nasz Uniwersytet „rozbił” Uniwersytet Gdański 87:59. W finale Akademia też łatwo ograła Uniwersytet Szczeciński 95:66. - Mamy brąz w klasyfikacji generalnej i srebro w grupie uniwersytetów mówi Krawczyk - trener i opiekun sekcji koszykówki mężczyzn UR.

Wyniki rzeszowian: grupa, - ALK 41:54 (11:14, 11:14, 10:14, 9:12), - Politechnika Śląska Gliwice 66:45 (16:22, 14:8, 17:7, 19:8), - Uniwersytet Adama Mickiewicza Poznań 62:45 (13:14, 19:9, 16:16, 14:6); grupa półfinałowa, - AZS Politechnika Poznańska 58:47 (14:11, 17:10, 13:16, 14:10), - AZS Politechnika Częstochowska 51:48 (11:13, 19:16, 13:9, 8:10); o 3 miejsce, - Uniwersytet Gdański 87:59 (20:16, 23:11, 26:13, 18:19).

Punkty dla UR: Krzysztof Winiarski -, 0, 0, -, -, 1, Paweł Bogdanowicz 3, 13, 22, 8, 15, 29, Mateusz Leja -, -, 0, -, -, 0, Marcel Wilczek 10, 21, 17, 20, 24, 22, Kamil Suliba -, -, 0, -, -, -, Patryk Buszta -, 7, 3, 0, 2, 6, Piotr Hałas 11, 16, 10, 6, 2, 0, Maciej Baran -, -, 0, -, -, 6, Jacek Bala-wender 5, 5, 5, 21, 6, 5, Michał Musijowski 7, 4, 5, 3, 2, 16, Mateusz Dworak 5, 0, 0, -, -, 2. Z drużyną był także Jakub Musijowski, rozgrywający Politechniki Rzeszowskiej, który w półfinałowym turnieju nabawił się kontuzji.

Krzysztof Kubala

WYDZIAŁOWE ZAWODY W PIŁCE SIATKOWEJ O PUCHAR DZIEKANA WYDZIAŁU WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

21 marca 2012 roku na Wydziale Wychowania Fizycznego odbył się „Międzyrocznikowy Turniej w Piłce Siatkowej o Puchar Dziekana Wydziału Wychowania Fizycznego”. Jest to cykliczna impreza sportowa, organizowana przez Samorząd Studentów Wydziału Wychowania Fizycznego oraz Klub Uczelniany AZS UR.

Po raz pierwszy w tym roku rozgrywki przeprowadzono w dwóch halach sportowych. W tym samym czasie były mecze w piłce siatkowej kobiet i mężczyzn. Drużyny żeńskie prezentowały swoje umiejętności w hali sportowej przy ul. Kasprowicza, natomiast mężczyźni próbowali swoich sił w hali przy ul. Hoffmanowej.

W tym roku w turnieju wzięło udział 6 drużyn żeńskich oraz 6 drużyn męskich reprezentujących wszystkie roczniki studentów. Wynika to niewątpliwie z sukcesów odnoszonych przez nasze reprezentacje wydziałowe i skuteczne promowanie sportowego trybu życia na Wydziale WF. Zwycięska drużyna mężczyzn nie miała sobie równych i dla niej te zawody były treningiem przed AMP, o czym piszemy w tym wydaniu „Gazety Uniwersyteckiej”.

Klasyfikacja końcowa kobiet:

1. II rok WF SUM;
2. I rok WF SUM;
3. III rok WF lic.;
4. II rok WF lic.;
5. I rok WF lic.

Skład zwycięskiej drużyny kobiecej: K. Chmiel, U. Dziadosz, I. Matejek, A. Brożkiewicz, B. Wąż, J. Kopeć.

Podsumowanie i zakończenie turnieju odbyło się w hali sportowej przy ul. Kasprowicza, gdzie zostały rozdane puchary i nagrody oraz statuetki dla najlepszych zawodników. Otrzymali je: **Irena Matejek** – studentka II WW SUM i **Maciej Cebula** – student I WF lic. Nagrody wręczył prodziekan, dr hab. prof. UR **Wojciech Czarny** wraz z prezesem KU AZS UR dr. **Januszem Zielińskim**, trenerem sekcji piłki siatkowej mężczyzn dr. **Wojciechem Bajorkiem** oraz trenerem sekcji piłki siatkowej kobiet mgr. **Tadeuszem Olaszowym**.

Nie da się opisać emocji, jakie towarzyszyły podczas przebiegu całego turnieju, dlatego już teraz zapraszamy wszystkich pasjonatów piłki siatkowej na kolejną edycję turnieju, która odbędzie się w przyszłym roku akademickim.

Klasyfikacja końcowa mężczyzn:

1. I rok WF lic.
2. I rok WF SUM
3. III WF lic.
4. II WF lic.
5. TiR
6. II rok WF SUM

Skład zwycięskiej drużyny męskiej: D. Badowski, J. Pszonka, P. Przysaś, M. Dobel, M. Cebula, M. Goryl, J. Peszko, D. Dryja, T. Głód, R. Lewicki.

Krzysztof Kubala

WIELKI SUKCES NASZEJ DRUŻYNY NA AKADEMICKICH MISTRZOSTWACH POLSKI W SIATKÓWCE. ZŁOTY MEDAL DRUŻYNY UNIwersYTETU RZESZOWSKIEGO

Rozmowa z doktorem Wojciechem Bajorkiem, trenerem męskiej drużyny siatkarskiej UR

Nasza drużyna osiągnęła największy sukces w historii akademickiej siatkówki, jak do niego doszło?

- Na małej hali katowickiego „Spodka” wystartowała całkiem nowa drużyna, złożona z zawodników, którzy w większości studiują na studiach licencjackich na Wydziale Wychowania Fizycznego wraz z kilkoma „weteranami”, jak: kapitan drużyny Tomasz Kusior i Jarosław Dymytrenko, również mający za sobą znaczący staż. Choć nasi nowi członkowie drużyny mają za sobą grę w Mistrzostwach Polski Juniorów i grę w drugoligowych drużynach (Wisłok Strzyżów, AKS Rzeszów, Błękitni Ropczyce, Karpaty Krosno oraz III-ligowego AZS UR), to przeciwko sobie mieli drużyny pełne zawodników grających na co dzień w PLS i nawet w kadrze Polski.

Mówię o „nowej” drużynie, bo poprzedni sukces odnieśli nasi zawodnicy 5 lat temu, zdobywając srebrny medal na AMP. Trenując ich od roku, zauważyłem, że szybko znaleźli „nić porozumienia” i zgrali się, co w połączeniu z treningami i walecznością oraz chęcią zwycięstwa – przyniosło tak wspaniałe rezultaty. Dzięki temu, atmosfera w drużynie była bardzo dobra, co pozwoliło przezwyciężyć trudne momenty podczas półfinału. To ich wzmocniło i pozwoliło zwyciężyć drużyny teoretycznie znacznie silniejsze. A były nawet momenty, kiedy podczas gry, dzieliła ich od tamtych zespołów ogromna przepaść klasy.

Jak wyglądała wasza droga do mistrzostwa?

- Najpierw musieliśmy w marcu wygrać mistrzostwa Podkarpacia, w których drużyna Uniwersytetu pozostawiła w tyle Politechnikę i WSiZ. Kolejnym etapem były strefowe mistrzostwa w Lublinie (26-29.04.2012), które dały nam możliwość walki o awans w finałach w Katowicach (3-6. 05.2012). Tu trafiliśmy do grupy C wraz z: OSW Olsztyn, UAM Poznań i PWSZ Racibórz. Pierwszy znakomity mecz rozegrali nasi zawodnicy z tytułowaną drużyną z Olsztyna, mającą w swoim składzie dwu kadrowców: Ferensa i Haina, 2:0 (do 18 i 14). Drugi mecz, równie znakomity, z PWSZ Racibórz, którego podstawę stanowili zawodnicy „Rafako” Racibórz, mający za sobą już kiedyś sukces na Uniwersyteckich Mistrzostwach Europy, gdzie zdobyli brązowy medal. Na co dzień grają dzisiaj w Polskiej Lidze Siatkówki, a mimo to wygraliśmy z nimi 2:1 (22; -24; 8). W trzecim meczu był chwilowy kryzys, nie daliśmy rady w I secie i był wynik 2:1 (-17;16;11). Jest to zespół walczący o awans do I ligi, więc tym większy nasz sukces. W ten sposób wyszliśmy z grupy C na I miejscu z bilansem 6 punktów, 6:2 w setach i 171:140 (m. punkty) do II etapu. Do tego etapu z naszej grupy awansował także Racibórz i rezultat spotkania został nam zaliczony do późniejszych wyników. W grupie F zagraliśmy więc tylko z Politechniką Poznańską, zespołem walczącym o awans do I ligi, wygrywając 2:0 (13; 17), a następnie z Politechniką Śląską Gliwice 2:0 (17; 11). Mimo tego, że rezultat

drugiego meczu na to nie wskazuje, były to bardzo trudne dla nas chwile, choć skończyło się dobrze. Chłopcy zagrali bardzo fair, nie odpuszcili i nie kombinowali – choć mogli sobie na to pozwolić – dzięki czemu po meczu otrzymali podziękowania od kolegów z Raciborza. W finale spotkaliśmy się z PWSZ Wałbrzych, wygrywając 3:1, bo grano do trzech wygranych setów. Podstawę tej drużyny stanowią ligowcy „Wiktorii” Wałbrzych i „Stali” Nysa, a trenuje ich dawny kadrowiec Ignaczak, tym większe to osiągnięcie. Odebraliśmy zatem złote medale i puchar za zwycięstwo generalne i jeszcze medale i kolejny puchar za zwycięstwo w kategorii uniwersytetów.

Którego z zawodników chciałby Pan, jako trener, szczególnie pochwalić?

- Absolutnie wszyscy zasłużyli na najwyższe pochwały, cała drużyna, bo zaprezentowali wysoki poziom sportowy i wolę zwycięstwa. Nasz zawodnik, Jakub Peszko, został uznany za najlepszego na AMP. Miałem nawet pewien problem z typowaniem najlepszych i musiałem się konsultować z pozostałymi trenerami, bo w rachubę wchodził także: kapitan Tomasz Kusior i Kamil Długosz, ale oni mieli jeden słabszy mecz.

Co teraz czeka zawodników?

- Jako zwycięzcy, mamy zagwarantowane uczestnictwo w Akademickich Mistrzostwach Europy, które odbędą się w Nikozji na Cyprze (23-30. 06. 2013). Nasza drużyna zasłużyła na ten wyjazd i na kolejny sukces. Jest jak zwykle problem sponsorowania wyjazdu, bo taka wyprawa, to dosyć droga rzecz, a nasze uniwersyteckie możliwości są niewielkie. Myślę, że to jeszcze nie koniec naszych medalowych możliwości. Będziemy wspólnie poszukiwać wsparcia finansowego, by promować Uniwersytet Rzeszowski i Rzeszów w Europie.

Sukces ma to do siebie, że przyczyniają się do niego w jakimś stopniu i ci, którzy wspierają pracę drużyny, czy są jakieś osoby, które zasługują tu szczególnie na wymienienie?

- Przede wszystkim dziękuję za wiarę w to, że osiągniemy sukces. Takie zapewnienia otrzymywałem od dziekana Wydziału WF prof. dr. hab. Kazimierza Obodyńskiego i kierownika CSiR mgra Bogusława Berdela. Bez nich niewiele byśmy zdziałali. Oczywiście, drużyna i ja osobiście, dziękujemy władzom UR i liczymy na dalsze wspieranie naszych działań. Bardzo też dziękuję mojej żonie za wyrozumiałość, bo ogromnie wiele czasu i zaangażowania poświęcałem treningom, a ona to dzielnie znosiła. Jeśli sukces ten jest też moją zasługą, to chciałbym go zadedykować w całości wielkiemu trenerowi i niezwykłemu człowiekowi, jakim był Janusz Strzelczyk, który pierwszy wprowadzał mnie w tajniki siatkówki na kursie instruktorskim i przekazał swoją pasję.

Bardzo dziękuję za rozmowę i życzę wielu dalszych osiągnięć wraz z drużyną.

Skład mistrzowskiej drużyny UR:

Maciej Cebula (I lic. WF), Bronisław Dedo (II lic. WF), Kamil Długosz (I lic. WF), Jarosław Dmytrenko (III lic. Europeistyka), Dawid Dryja (I lic. WF), Tomasz Głód – libero (I lic. WF), Mateusz Goryl (I lic. WF), Tomasz Kusior – kapitan (IV Prawo), Jakub Peszko (I lic. WF) (wybrany MVP turnieju), Paweł Przysaś (I lic. WF), Jacek Pszonka (I lic. WF), Mateusz Sroka (II lic. WF), Adrian Szeliga (III lic. WF), Grzegorz Wisz (III lic. WF), Jan Włodarczyk (II SUM WF); rezerwowi Marcin Dobel (I lic. WF), Bartosz Torla (II lic. WF). Trener: dr Wojciech Bajorek.

Wojciech Bajorek

DRUŻYNA UNIWERSYTETU ZDOBYŁA ŻŁOTY MEDAL AKADEMICKICH MISTRZOSTW POLSKI W PIŁCE SIATKOWEJ MĘŻCZYZN

Reprezentacja Uniwersytetu zdobyła złoty medal Akademickich Mistrzostw Polski w Piłce Siatkowej Mężczyzn, rozgrywanych w Katowicach w dniach 3-6 maja 2012 roku. Zespół składał się z zawodników występujących aktualnie głównie na parkietach II ligi kilku klubów: AKS V LO Rzeszów, Wisłoka Strzyżów, Błękitnych Ropczyce, Karpat Krosno oraz III-ligowego AZS UR. W turnieju finałowym, rozgrywanym w obiektach katowickiego Spodka nasza drużyna nie przegrała żadnego spotkania, pokonując w bardzo mocnej grupie C (zespoły z tej grupy osiągnęły kolejno 3 i 5 miejsce) PWSZ Racibórz, Uniwersytet Adama Mickiewicza Poznań oraz Olsztyńską Szkołę Wyższą. Zwycięstwa te dały nam awans z pierwszego miejsca w grupie.

W kolejnej fazie rozgrywek „recepty” na pokonanie świetnie grającego zespołu Uniwersytetu Rzeszowskiego nie znalazły ze-

społy Politechniki Poznańskiej i Politechniki Śląskiej. W finale nasza drużyna, prowadzona przez dra Wojciecha Bajorka (Wydział Wychowania Fizycznego) pokonała reprezentację PWSZ Wałbrzych (3:1) składającą się z zawodników Viktorii Wałbrzych oraz Stali Nysa.

Zawodnicy UR odebrali również złote medale oraz puchar za zwycięstwo w kategorii polskich uniwersytetów. Wyróżnienie indywidualne MVP otrzymał Jakub Peszko.

Wielkim sukcesem dla Uniwersytetu Rzeszowskiego jest możliwości startu w Mistrzostwach Europy, które w 2013 roku odbędą się w Nikozji na Cyprze (23 – 30.06.2013 r.).

Skład „złotej” drużyny (na zdjęciu): Peszko Jakub (1 Lic WF), Długosz Kamil (FR), Dryja Dawid (1 Lic WF), Kusior Tomasz (4 Prawo), Włodarczyk Jan (2 SUM WF), Głód Tomasz (1 Lic WF), Pszonka Jacek (1 Lic WF), Sroka Mateusz (2 Lic WF), Przysaś Paweł (1 Lic WF), Cebula Maciej (1 Lic WF), Goryl Dominik (1 Lic WF), Szeliga Adrian (3 Lic WF), Wisz Grzegorz (3 Lic WF), Dedo Bronisław (2 Lic WF). Kadre Uniwersytetu uzupełniali również Torla Bartosz (2 Lic WF), Dobel Marcin (1 Lic WF), Dmytrenko Jarosław (3 Lic Eu), zdobywając Akademickie Mistrzostwo Województwa Podkarpackiego oraz awansując z półfinału (Strefa C – Lublin 26-29.04.2012).

Spis treści

Z obrad Senatu.....	1
Kronika Rektorska.....	2
Świętowano rocznicę utworzenia Uniwersytetu Rzeszowskiego..	4
Wybory władz rektorskich UR.....	6
Aleksander Bobko rektorem elektem w UR.....	7
Prorektorzy UR.....	
Sylwester Czopek.....	8
Czesław Puchalski.....	9
Wojciech Walat.....	10
Wiesław Myśliwski doktorem honoris causa.....	11
Brawo Ewa!.....	15
Czytanie Myśliwskiego – rysunkiem i wierszem.....	16
Andrzej Sybirny członkiem NANU.....	18
Kościół w dużym mieście.....	19
Jubileusz Krystyn w Rzeszowie.....	20
Szukasz pracy? Znajdziesz ją na Targach.....	23
Erotyczna Iwona Gombrowiczem podszyta.....	25
Charakterologia w opisie Zdzisława Wawrzyniaka.....	27
O artystycznej wrażliwości Mieczysława Łypa.....	28
Przestrzenie rysunkowe.....	30
„Komu potrzebny jest jeszcze MISTRZ?”.....	31
Akademicki mistrz Polski.....	32
Staż naukowy nauczycieli z Wydziału Ekonomii.....	33
Reprezentacja rzeszowskiej szkoły semantyki.....	34
Studenci Wydziału Sztuki UR pracowali w Bielefeldzie.....	36
Poezja okolicznościowa lat 1730-1830 w Polsce.....	37
Studenci o pomocy publicznej.....	39
XVII Konferencja Uniwersyteckich Poradni Prawnych.....	41
Konferencja Naukowa w Instytucie Filologii Polskiej UR.....	43
Czwarte miejsce w Polsce dla kierunku prawo na UR.....	34
Symulacja rozprawy sądowej. Świadomy swoich praw.....	44
Czerpać wiedzę od najlepszych.....	37
Wymieniamy doświadczenia z naukowcami ze Słowacji.....	45
Studenci obradowali w Urzędzie Marszałkowskim.....	46
Tydzień dla zdrowia.....	47
Konferencja studencka o nowotworach.....	48
Przestrzeń społeczna metropolii.....	49
Najlepsze archeologiczne prace magisterskie 2011 roku.....	51
IV Międzyuczelniane Warsztaty Archeologiczne.....	52
Podróż „Za jeden uśmiech”, czyli RURA.....	54
Badanie losów zawodowych absolwentów UR.....	55
Festiwal Przedsiębiorczości BOSS.....	56
AIESEC – dlaczego warto?.....	57
Spotkanie w „Polonusie”.....	58
Wyróżnienie prof. Grzegorza Kleparskiego.....	59
Siedem lat uniwersyteckiego Wychowania Fizycznego.....	60
Spotkanie naukowe filozofów z praktykami sztuk walki.....	62
Multimedaliści z Uniwersytetu Rzeszowskiego.....	64
Zawody w piłce siatkowej o Puchar Dziekana.....	65
Sukces na Akademickich Mistrzostwach Polski w siatkówce.....	66
Drużyna Uniwersytetu zdobyła złoty medal.....	67
Dwa złote medale Mistrzostw Polski K-1 Rules Seniorów.....	68

Krzysztof Kubala

Ewa Bulanda i Iwona Nieroda znowu zwyciężają. Dwa złote medale Mistrzostw Polski K-1 Rules Seniorów!

Kolejny sukces odniosły nasze studentki Wydziału Wychowania Fizycznego: **Iwona Nieroda** i **Ewa Bulanda**. Jako członkinie kadry wzięły udział w Mistrzostwach Polski K-1 Rules Seniorów, które w dniach 20-22 kwietnia odbywały się w Świebodzicach, na Dolnym Śląsku. Impreza ta z roku na rok zyskuje coraz większe zainteresowanie zawodników, kibiców i sponsorów. Zawody transmitują media. W tegorocznych MP pomiędzy linami stanęło ponad 300 zawodników z 65 klubów z całej Polski. **Ewa Bulanda**, na co dzień reprezentująca barwy „LUKS JAS-POL” Krynica Zdrój w półfinale kat. wagowej do 48 kg pokonała zawodniczkę Agnieszkę Słomską ze Stowarzyszenia Akademia Holistyczna Skarżysko-Kamienna, a w finale zwyciężyła Ewę Boś ze Stowarzyszenia Kultury Fizycznej Boxing Zielona Góra i tym samym do domu powróciła z kolejnym tytułem mistrzowskim.

Na najwyższym stopniu podium stanęła także druga nasza studentka, **Iwona Nieroda** (UKS Diament Pstrągowa), która broniła tytułu wywalzonego przed rokiem w kat. wagowej do 56 kg senierek. W półfinale stoczyła ciężką walkę z zawodniczką „Legion” Głogów, Karoliną Babińską, z którą ostatni raz na ringu spotkała się rok temu w półfinale mistrzostw Polski Low Kick Seniorów. Pomimo wysokiej wygranej 3:0, Iwona podkreśliła, że był to dla niej ciężki pojedynek („zawodniczka z Głogowa zaskoczyła niesamowitą agresją w ringu, jednak w drugiej rundzie zaczęła słabnąć co pozwoliło mi kontrolować walkę i powiększać swoją przewagę punktową”). W finale Iwona spotkała się z zawodniczką „Punchera” Wrocław Małgorzatą Kiner, mistrzynią Polski Muay Thai. Od samego początku pojedynek toczył się w szybkim tempie. Nieroda miała przewagę w technikach bokserskich, jednak Kiner lepiej radziła sobie z zadawaniem uderzeń kolanami. Ostatecznie Nieroda jednogłośnie decyzją sędziów obroniła tytuł mistrzowski.

Wydaje Uniwersytet Rzeszowski za zgodą Rektora. Autorzy tekstów i współpracownicy nie otrzymują honorariów za publikacje. Zastrzegamy sobie prawo skracania, adiustacji tekstów i zmiany tytułów. Nie odpowiadamy za treść reklam. Wszelkie prawa zastrzeżone.

ISSN 1642-6797

Druk: GRAFMAR, tel. 017 22 71 826

Adres Redakcji:

35-959 Rzeszów, ul. prof. S. Pigonia 8, tel. 17 872 10 26,
info@univ.rzeszow.pl

Redakcja: mgr Ewa Krzyżanowska, Wioletta Wrona, inż. Ludwik Borowiec

foto: Elżbieta Wójcikiewicz, autorzy tekstów i archiwum.

korekta: mgr Anna Szydło

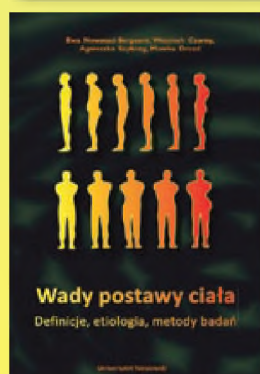
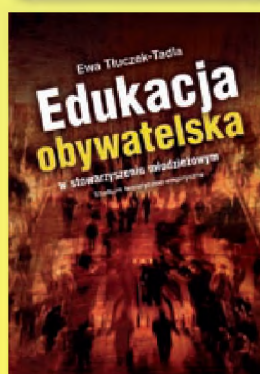
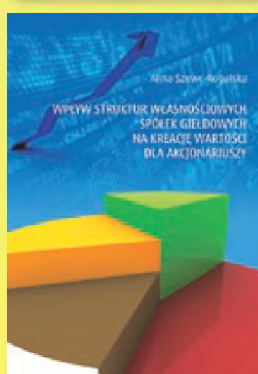
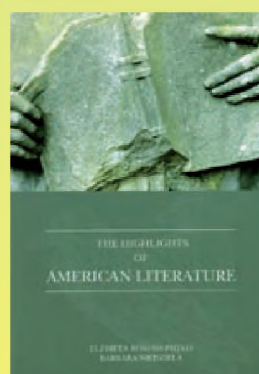
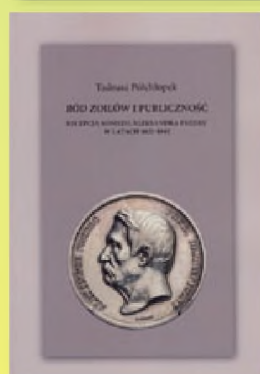
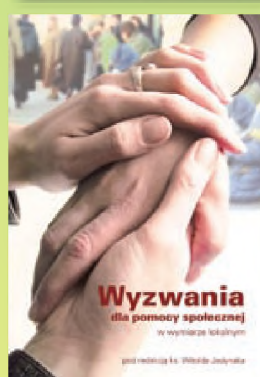
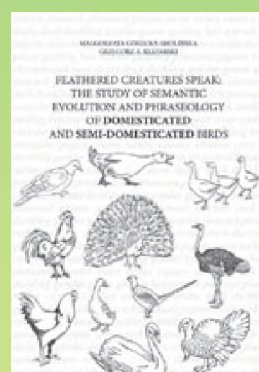
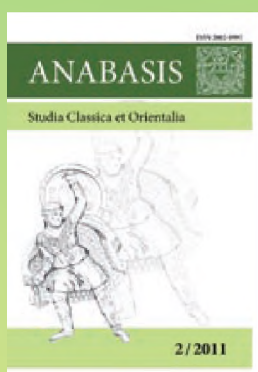
Foto na okładce: Elżbieta Wójcikiewicz

II Podkarpackie Juwenalia Studenckie i XIX Juwenalia Rzeszowskie 16-18 maja 2012 r.

Nowości Wydawnicze

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu Rzeszowskiego
e-mail: wydaw@univ.rzeszow.pl
<http://wydawnictwo.univ.rzeszow.pl>